

[Formanden]

(SF), Lilli Gyldenkilde (SF), Ejner Larsen (SF), Rahbæk Møller (SF), Holger K. Nielsen (SF), Stilling (SF) og Ebba Strange (SF) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om fremskaffelse af flere praktikpladser.

(Beslutningsforslag nr. B 4).

Medlemmer af Folketinget Glønborg (KRF), Kofod-Svendsen (KRF) og Inger Stilling Pedersen (KRF) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om kompenserende støtte til erhvervsdrivende ved vejarbejder m.v.

(Beslutningsforslag nr. B 5).

Skriftlig fremsættelse af forslag:**Aage Frandsen (SF):**

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om fremskaffelse af flere praktikpladser.

(Beslutningsforslag nr. B 4).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager beslutningsforslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.

Glønborg (KRF):

Som ordfører for forslagsstillerne skal jeg hermed tillade mig at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om kompenserende støtte til erhvervsdrivende ved vejarbejder m.v.

(Beslutningsforslag nr. B 5).

Jeg skal i øvrigt henvise til beslutningsforslagets tekst og de bemærkninger, som ledsager det.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Første behandling af lovforslag nr. L 3:

Forslag til lov om ændring af forskellige skattelove. (Marginalskattelettelser m.v.).

Af skatteministeren (Fogh Rasmussen).
(Fremsat 2/10 90).

Sammen med denne sag foretoges de under punkterne 2–13 på dagsordenen opførte sager, nemlig:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 4:

Forslag til lov om ændring af forskellige afgiftslove. (Afgiftsomlægninger m.v.).

Af skatteministeren (Fogh Rasmussen).
(Fremsat 2/10 90).

3) Første behandling af lovforslag nr. L 5:

Forslag til lov om ændring af lov om skattemæssig behandling af gevinst og tab på fordringer og gæld (kursgevinstloven) og forskellige andre skattelove. (Finansielle kontrakter samt fordringer og gæld).

Af skatteministeren (Fogh Rasmussen).
(Fremsat 2/10 90).

4) Første behandling af lovforslag nr. L 6:

Forslag til konkursskattelev.

Af skatteministeren (Fogh Rasmussen).
(Fremsat 2/10 90).

5) Første behandling af lovforslag nr. L 7:

Forslag til lov om ændring af forskellige skattelove og konkursloven. (Underskud ved tvangsakkord uden for konkurs og gældssanering uden for konkurs m.v. og ændringer som følge af konkursskattelev).

Af skatteministeren (Fogh Rasmussen).
(Fremsat 2/10 90).

6) Første behandling af lovforslag nr. L 8:

Forslag til lov om ændring af forskellige skattelove. (Ophævelse af dobbeltbeskatningen af aktieudbytte).

Af skatteministeren (Fogh Rasmussen).
(Fremsat 2/10 90).

7) Første behandling af lovforslag nr. L 27:

Forslag til lov om ændring af kursgevinstloven. (Beskatning af kursgevinst på fordringer og gæld i fremmed valuta).

Af Jens Thoft (SF) m.fl.
(Fremsat 4/10 90).

8) Første behandling af lovforslag nr. L 28:

Forslag til lov om ændring af lov om skattemæssig opgørelse af varelagre m.v. (Varelager- nedskrivninger og igangværende arbejder).

Af Jens Thoft (SF) m.fl.
(Fremsat 4/10 90).

Forhandling

9) Første behandling af lovforslag nr. L 29:

Forslag til lov om ændring af lov om beskatning af fortjeneste ved afståelse af aktier m.v. og lov om en realrenteafgift af visse pensionskapitaler m.v. (Beskatning af fortjeneste ved afhændelse af aktietegningsrettigheder (warrants)).

Af Jens Thoft (SF) m.fl.
(Fremsat 4/10 90).

10) Første behandling af lovforslag nr. L 31:

Forslag til lov om ændring af ligningsloven. (Forenkling af den skattemæssige behandling af vedhængende renter).

Af Jens Thoft (SF) m.fl.
(Fremsat 4/10 90).

11) Første behandling af lovforslag nr. L 32:

Forslag til lov om ændring af selskabsskatte- og fondsbeskatningsloven. (Ophævelse af udlandslempelsen og adgangen til at inddrage udenlandske datterselskaber under sambeskatningen).

Af Jens Thoft (SF) m.fl.
(Fremsat 4/10 90).

12) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 2:

Forslag til folketingsbeslutning om en skatteomlægning. (Lettelse af 6 pct.-skatten gennem lukning af skattehuller m.v.).

Af Stavad (S) m.fl.
(Fremsat 4/10 90).

13) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 3:

Forslag til folketingsbeslutning om et skatte- loft for børnefamilier og pensionister. (Beskyttelse af lavindkomstfamilier imod høje marginal- skatter).

Af Stavad (S) m.fl.
(Fremsat 4/10 90).

Formanden:

Efter ønske skal jeg fastsætte en taletid på 20 minutter for ordførerne i første omgang.

Forslagene sattes til forhandling.

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Vi har i dag ikke mindre end tretten skatteforslag til behandling på én gang: regeringens seks lovforslag om marginalskattelettelser og om, hvordan de skal finansieres, Socialdemokratiets to beslutningsforslag, det ene om skatteomlægning og det andet om skatte loft, og Socialistisk Folkepartis fem lovforslag om ændringer af en række skattelove.

Der er selvfølgelig forskelle i disse forslag, men trods forskellene er der grund til at glæde sig over, at alle partier efterhånden erkender behovet for at tilpasse den danske skatte- og afgiftsstruktur til forholdene i udlandet. For blot 3-4 år siden blev det stadig diskuteret her i Tinget, om Danmark skulle foretage en tilpasning af skatter og afgifter. I dag er vi kommet så vidt, at det ikke diskuteres, om Danmark skal foretage en tilpasning, men hvordan. Også på skatteområdet mærker vi glædeligvis den voksende åbenhed over for omverdenen. I land efter land omkring os bliver marginalskatte sænket i disse år. Danmark er simpelt hen nødt til at følge med i denne udvikling, hvis vi skal gøre os håb om at klare den friere og skærpede internationale konkurrence.

Regeringen foreslår, at 6 pct.-skatten halveres til 3 pct. i 1991 og derefter helt afskaffes i 1992, mens Socialdemokratiet vil bevare 6 pct.-skatten, men med en forhøjet bundgrænse. Der er fem gode grunde til, at regeringen nu foreslår helt at fjerne 6 pct.-skatten, så vi får en lavere skat af den sidst tjente krone.

For det første vil en afskaffelse af 6 pct.-skatten forbedre Danmarks konkurrenceevne. Det høje danske skattetryk har – og det er jo slet ikke overraskende – ført til en meget høj beskatning af lønindkomst i Danmark.

Marginalbeskatningen af lønindkomst er væsentlig højere her i landet end i de toneangivende lande i EF. Det koster langt mere at give en medarbejder en fremgang i den disponible realindkomst her i Danmark, end det gør i en række andre lande.

Lad os tage et eksempel. Lad os tage en lønmodtager, der har en månedsløn på 16.000–17.000 kr. Hvis en virksomhed gerne vil give en sådan lønmodtager en fremgang i disponibel indkomst på 1.000 kr., hvad skal der så til? Så skal en dansk virksomhed udbetale den-

[Skatteministeren]

ne lønmodtager 3.250 kr., for at han eller hun kan have 1.000 kr. til rest til sig selv. I Tyskland slipper virksomheden billigere. En tysk virksomhed skal kun aflevere 2.700 kr., for at den tyske lønmodtager kan have 1.000 kr. tilbage til sig selv. I England skal en virksomhed kun af med godt 2.000 kr., for at lønmodtageren kan have 1.000 kr. tilbage til sig selv. Det vil altså sige, at hvor den danske virksomhed skal aflevere 3.250 kr., skal den tyske kun aflevere 2.700 kr. og den engelske kun godt 2.000 kr.

Det fortæller lidt om den ringere konkurrenceevne, som danske virksomheder har på grund af den høje beskatning af lønindkomst. Marginalskatterne er altså med til at forøge virksomhedernes omkostningsniveau, og denne eksisterende store forskel i skattetryk og marginalbeskatning mellem Danmark og de øvrige EF-lande skaber risiko for, at personer og virksomheder vælger at placere deres aktiviteter i andre lande.

Det er selvfølgelig en problemstilling, der vil blive skærpet med den tiltagende økonomiske integration i EF i forbindelse med etableringen af det indre marked. En lempelse af beskatningen for alle grupper af erhvervsaktive er derfor nødvendig af hensyn til konkurrenceevnen.

Den anden gode grund til at fjerne 6 pct.-skatten er, at en lavere marginalbeskatning selvfølgelig også vil tilskynde til at gøre en ekstra indsats. Den høje beskatning af den sidst tjente krone ødelægger dynamikken i samfundet og forhindrer øget produktion.

En fjernelse af 6 pct.-skatten betyder, at udbyttet efter skat af en ekstra arbejdstime bliver forbedret for næsten alle lønmodtagere. Det er vigtigt at understrege, at 6 pct.-skatten jo ikke er nogen rigmandsskat. 6 pct.-skatten betales faktisk af omkring 80 pct. af de fuldtidsbeskæftigede erhvervsaktive, og det vil altså også være dem, der får glæde af, at 6 pct.-skatten fjernes. Denne 6 pct.-skat rammer meget bredt og ikke kun, som det oftest fremstilles, nogle få såkaldt rige.

En lavere marginalbeskatning vil gøre arbejdsudbudet større og mere fleksibelt. Det betyder større produktion og færre flaskehalsproblemer i vort samfund. Lavere skat af en ekstra tjent krone vil også give mindre tilskyndelse til sort arbejde.

En tredje stærk grund til at fjerne 6 pct.-skatten er, at en afskaffelse af 6 pct.-skatten vil

mindste det, vi kalder samspilsproblemerne. Samspilsproblemer opstår jo hos familier og enkeltpersoner, som har ringe eller ingen økonomisk fordel af at gå frem i indkomst, simpelt hen fordi den høje skat af en ekstra indkomst kombineret med, at man bliver trappet ned i sociale ydelser, sluger en meget stor del af eller hele merindtægten.

Samspillet mellem direkte skatter og reduktion af boligsikring betyder f.eks. for en 6 pct.-skatteyder, der er enlig forsørger, at der i dag kan være kun ca. 24 øre tilbage af en ekstra krone. Hvis vi fjerner 6 pct.-skatten, vil der trods alt være 30 øre tilbage af at gå frem i indkomst med en krone. Det er faktisk stadig lidt beskedent, men det er dog bedre end 24 øre.

Den fjerde gode grund til at afskaffe 6 pct.-skatten er, at en afskaffelse af 6 pct.-skatten vil gøre det mere attraktivt at spare op. Vi har i dag den mærkværdighed, at de gældende regler favoriserer personer, der har gæld. Skatteydere med gæld betaler ca. 51 pct. i skat af renteindtægter m.v. Men 6 pct.-skatteydere, der har gæld og altså dermed har renteudgifter, der er større end renteindtægterne, betaler 6 pct. ekstraskat af deres renteindtægter. De skal af med 57 pct. i skat af deres renteindtægter. Det er oplagt, at det, når man skal betale 57 kr. i skat af hver 100 kr., man har i renteindtægt, forringer tilskyndelsen til at spare op hos netop de familier, som burde kunne lægge lidt til side til opsparing og dermed bidrage til en større samlet privat opsparing i Danmark. På samme måde vil en fjernelse af 6 pct.-skatten betyde en lavere beskatning af lejeværdi.

Sidst, men ikke mindst – og det er altså den femte gode grund til at fjerne 6 pct.-skatten – betyder en afskaffelse af 6 pct.-skatten en ganske væsentlig forenkling af skattesystemet, som gør det lettere for skatteyderne selv at beregne deres skat. 6 pct.-skatten er kompliceret at forstå for mange mennesker, ikke mindst fordi den udskrives af summen af to indkomsttyper. Denne forenkling er kun mulig, hvis 6 pct.-skatten afskaffes helt, sådan som det er foreslået af regeringen.

Hvis man, som Socialdemokratiet foreslår, kun forhøjer bundfradraget for 6 pct.-skatten, er det nødvendigt ikke alene at opretholde den udviklede regneproses, som borgerne skal igennem for at beregne deres skat. Nej, vi komplicerer også skattekalkulationen yderligere med

[Skatteministeren]

særlige overgangsordninger, fordi adgangen til at overføre uudnyttet bundfradrag mellem ægtefæller kun fjernes gradvis.

Det siger sig selv, at man med sådanne regelsæt heller ikke forenkler arbejdet for ligningsmyndighederne. Det er ganske urimeligt både i forhold til borgerne og i forhold til ligningsmyndighederne, hvis man opretholder regelsættet for at opkræve det forholdsvis beskedne restprovenu, der vil være tale om, hvis man følger Socialdemokratiets forslag.

Socialdemokratiets forslag vil heller ikke løse problemet med den meget høje marginalskat på 68 pct. for mellem- og højindkomster på over 300.000 kr. Den højeste marginalsattesats på 68 pct. gælder kun for personlig indkomst. Det vil i alt væsentligt sige løn. Det er altså personer med en arbejdsindkomst på over 300.000 kr., der rammes af den høje marginalskat i Socialdemokratiets forslag.

Personer med arbejdsindkomst i den størrelsesorden er meget ofte meget bevægelige internationalt, så hvis Danmark skal holde på det, man kunne kalde nøglearbejdskraften, og hvis Danmark skal kunne tiltrække eksperter fra udlandet, bør der ikke gennemføres en mindre sænkning af marginalsatten for disse grupper, end der er lagt op til med regeringens forslag.

Regeringens forslag om at afskaffe 6 pct.-skatten giver den mest effektive anvendelse af de begrænsede midler, der er til rådighed for en lavere marginalskat. Forslaget giver hovedparten af de fuldtidsbeskæftigede en lettelse i marginalsatten på 6 procentpoint. Lettelsen omfatter indkomster på over 155.000–160.000 kr., men også personer med lavere indkomster vil få marginalskattelettelse efter regeringens forslag på grund af forhøjelsen af 3 pct.-fradraget.

Socialdemokratiets forslag tilgodeser ikke de lavestlønnede fuldtidsbeskæftigede, som ikke betaler 6 pct.-skat. Det gør som sagt regeringens forslag, fordi der som følge af forhøjelsen af 3 pct.-fradraget sikres skattelettelse til alle, og forhøjelse af 3 pct.-fradraget giver størst procentvis skattelettelse til de laveste indkomster.

Regeringens forslag indebærer fuldt gennemført personskattelettelse på 9 mia. kr. Hvis regeringen havde foreslået at anvende dette beløb til andre former for skattelettelse, ville det have haft langt, langt mindre virkning på skat-

ten af en ekstra tjent krone. En sænkning af 22 pct.-skatten ville f.eks. kun sænke marginalsatten med knap 2½ procentpoint. Hvis pengene blev anvendt til at forhøje personfradraget, ville det være fuldstændig ineffektivt, fordi personfradraget ikke påvirker skatten af en ekstra tjent krone.

Så har der også været tanker fremme bl.a. i den offentlige debat om at anvende et sådant provenu til at sænke moms. Jeg er også nødt til at slå fast, at en nedsættelse af momsprovenuet med 9 mia. kr. ville være en meget, meget dårlig idé. Det er der fem grunde til.

For det første indbyder den almindelige økonomiske situation absolut ikke til, at det lige netop er skatten på forbrug, der skal sænkes. Det er sådan, trods alt, at den mest skadelige form for skat er den, der hviler på arbejde og opsparing, og der er al mulig grund til at tilskynde til større opsparing og belønne en ekstra arbejdsindsats.

Derfor er det også vigtigt at prioritere opgaven sådan, at det først og fremmest er en lettelse af skatten på arbejde og opsparing, der bliver taget fat på, og ikke en lettelse af skatten på forbrug, og det at sænke moms ville være at lette skatten på forbrug. Det er ikke det, der er brug for på nuværende tidspunkt. Det er den første grund.

Den anden grund er, at det nok ville være såre begrænset, hvilke positive virkninger den enkelte familie ville føle ved, at man anvendte disse milliarder af kroner på f.eks. at sænke moms med 2 procentpoint. Det er vel det, det i givet fald kan blive til. Mon den enkelte egentlig vil komme til at mærke det i nogen særlig udstrækning? Hvis vi f.eks. tager en vare, der koster 5 kr., ville en sænkning af moms med 2 procentpoint betyde en billiggørelse på 10 øre af denne vare. Jeg vil lade det være op til den enkelte at vurdere, om det overhovedet vil give sig udslag i en ændret prismærkning på den pågældende vare. Jeg tror, mange meget nemt kunne blive skuffede over, hvor lidt en sådan momssænkning egentlig ville give på forbrugerpriserne, når det kommer til stykket.

Den tredje grund til ikke at bruge pengene på moms er, at netop en sænkning af moms overhovedet ingen som helst virkning vil have på marginalsatten. Det er vigtigt her at understrege, at regeringens forslag vil være langt mere virkningsfuldt for den enkelte familie.

[Skatteministeren]

For de fuldtidsbeskæftigede er den disponible fremgang i realindkomst af en ekstra krone 4-6 gange større med regeringens forslag, end hvis vi i stedet satte momsen ned. Selv for personer med forholdsvis lave indkomster ville der ikke være nævneværdige incitamenter til at yde en ekstra indsats, hvis vi valgte at sænke momsen.

Det må i den forbindelse heller ikke glemmes, at forhøjelsen af 3 pct.-fradraget, som især kommer de laveste indkomster til gode, indebærer en samlet skattelettelse på 2½ mia. kr. For lavtlønnede giver det samme økonomiske fordel som en momsnedsettelse på 1½ procentpoint.

Så er jeg fremme ved fjerde grund til ikke at tage fat netop på momsen. Det at bruge pengene til en sænkning af momsen ville ikke give den stærkt tiltrængte forenkling af vores skattesystem, som netop en afskaffelse af 6 pct.-skatten er udtryk for. Det er da langt bedre at bruge pengene til at lave en forenkling af indkomstskattesystemet end til at lave en stort set virningsløs sænkning af en moms, der rent administrativt kører forholdsvis enkelt.

Endelig for det femte: Det er også nødvendigt at se 6 pct.-skatteforslaget i sammenhæng med finansieringselementerne. Vi benytter jo elementer, som især de højere indkomster har anvendt. Det ville være særdeles betænkeligt at benytte dette provenu til en generel moms-sænkning. Det er en vigtig del af balancen i regeringens forslag, at vi kan give marginalskatteletter til de mellem- og højindkomster, som ikke benytter sig af de pågældende regler, ved netop at ramme personer i samme indkomstkategori, der benytter sig af disse elementer.

Der ligger altså en meget bevidst strategi bag udformningen af regeringens forslag, en strategi, der siger, at højest prioritet har det at lette skatten på arbejde og opsparing, og i næste fase er det så aktuelt at diskutere bl.a. afgifterne.

Regeringen foreslår ud over lettelse af den personlige marginalsat en sænkning af virksomhedsskatten fra 50 pct. til 40 pct., sådan at selvstændige erhvervsdrivende i virksomheds-skatteordningen igen bliver beskattet med samme skattesats som selskaber.

Endelig foreslår regeringen, at dobbeltbeskatningen af aktieudbytter bliver ophævet, sådan som det blev aftalt i skattereformaftalen fra 1985. Forslaget indebærer, at den eksisterende

godtgørelsesordning for aktieudbytter bliver afskaffet. I stedet skal personer betale en endelig skat på 25 pct. af udbytter på under 30.000 kr.; udbytter, der overstiger 30.000 kr., skal selvangives og beskattes med 40 pct. i alt. Det er et forslag, som indebærer en meget betydelig administrativ lettelse. Ud af 670.000 modtagere af aktieudbytte kan de 665.000 efter dette forslag fremover slippe for at selvangive udbyttet, simpelt hen fordi udbytteskatten bliver endelig.

Lettelsen af marginalsatten er i lovforslagene finansieret krone for krone. 6 pct.-pakken giver ikke – det erkender regeringen – nogen nævneværdig sænkning af det samlede skatetryk, for en sådan sænkning kan kun ske ved offentlige besparelser. Der er besparelser i finansieringspakken, men de udgør kun cirka 12½ pct. af pakkens finansiering; resten er skatteomlægning.

Der er tre grunde til, at regeringen griber sagen an på netop denne måde. For det første ville det ikke være politisk realistisk at finansiere en fjernelse af 6 pct.-skatten alene ved offentlige besparelser. 6 pct.-skatten er omfattet af skattereformen, og bl.a. Socialdemokratiet har på forhånd sagt nej til at spare de 6½ mia. kr., som det koster at fjerne denne skat. Et forslag om at finansiere en ophævelse af 6 pct.-skatten alene ved besparelser ville derfor kun være ren demonstrationspolitik uden nogen som helst chance for at give resultat. En sådan fremgangsmåde ønsker regeringen selvsagt ikke at benytte.

For det andet ville det efter regeringens opfattelse heller ikke hænge sammen fordelingsmæssigt, hvis lavere skat til mellemindkomster og højere indkomster alene skulle finansieres ved besparelser på f.eks. overførselsindkomster.

For det tredje har regeringen valgt en prioritering af den omfattende tilpasning af skatter og afgifter til EF's indre marked. Regeringen har valgt at prioritere fjernelsen af 6 pct.-skatten højest, fordi det giver størst effekt for pengene at fjerne netop denne skat.

I en senere fase vil det være naturligt at arbejde videre med at sænke f.eks. 22 pct.-skatten, som betales af alle med indkomster over personfradraget. I denne fase kan der også blive tale om en sænkning af visse afgifter. I den sammenhæng kan offentlige besparelser være velbegrundede, bl.a. fordi lavere afgifter og en

[Skatteministerens]

sænkning af 22 pct.-skatten giver større købekraft for overførselsindkomsterne.

Men her taler vi altså om 6 pct.-skatten, som er noget ganske andet, og som vi har givet højest prioritet. Med et stort underskud på de offentlige budgetter er det meget vigtigt, at vi sikrer en krone-til-krone-finansiering af lavere marginalskatte. Derfor er det nødvendigt at gribe opgaven an i flere faser.

Det har fra forskellig side været anført, at marginalskattelettelserne skal betales af erhvervslivet, som dermed bliver ringere stillet i konkurrencen med udenlandske virksomheder. Det er en meget ensidig måde at betragte tingene på. Man skal tænke på, at alle skatter og afgifter i sidste ende belaster produktionen. Det gælder selvfølgelig skatter og afgifter, der direkte påhviler den enkelte virksomhed, men det gælder så sandelig også skatter, der påhviler de ansatte i virksomhederne.

De høje danske marginalskatte er i sig selv med til at forøge virksomhedernes omkostningsniveau, fordi virksomhederne – som jeg før var inde på det – er nødt til at udbetale en højere løn, hvis deres ansatte skal bevare samme levestandard som kollegerne i udlandet. De høje marginalskatte driver altså med andre ord lønningerne op og er dermed i betydelig grad med til at forringe konkurrenceevnen. Derfor letter det selvfølgelig også konkurrenceevnen at sænke marginalskatte.

Så vil jeg også godt gøre opmærksom på, at der er en række af finansieringsforslagene i regeringens pakke, som måske nok ud fra et meget umiddelbart synspunkt belaster erhvervslivet, men som reelt ikke gør det. Jeg har f.eks. svært ved at se, hvordan en skærpet beskatning ved konkurs og akkord, skærpet beskatning ved førtidig ophævelse af pensionsordninger eller indgreb mod australdollarspekulation med rette kan siges at påvirke konkurrenceevnen.

Det er også svært at se, at kortere kredittdid for cigaretafgift eller udlandslempelsens afskaffelse har negativ indvirkning på danske virksomheders konkurrenceevne i almindelighed.

Den reelle erhvervsbelastning af forslagene kan opgøres til 2½ mia. kr. i 1991 og ca. 4,3 mia. kr. i 1992. Der er her taget hensyn til, at for en del af forslagene er den reelle belastning kun rentetabet som følge af likviditetsstramningen.

Denne belastning svarer til ca. 0,8 pct. af lønsummen i 1991 og 1,4 procentpoint i 1992 på det private arbejdsmarked. Det vil altså med andre ord sige, at denne såkaldte erhvervsbelastning er neutraliseret, såfremt lønstigningstakten bliver 0,8 procentpoint lavere end ellers i 1991 og ca. 0,6 procentpoint i 1992. Regeringen er overbevist om, at det vil ske, i betragtning af, at den gennemsnitlige LO-arbejder får skattelettelser svarende til en fremgang på 2 pct. i den disponible indkomst i 1991 og yderligere lettelser i 1992 som følge af marginalskattepakken.

Socialdemokratiet har fremsat beslutningsforslag om, at der skal indføres et skatteefterslag, som det hedder, sådan at aftrapningen af indkomstafhængige ydelser og indkomstskat af den sidst tjente krone på intet tidspunkt må overstige 65 pct. af en indkomstfremgang.

Regeringen er – som jeg har været inde på – enig i, at høje marginalprocenter er et problem, fordi det svækker incitamenterne til at yde en ekstra arbejdsindsats. Sigtet med Socialdemokratiets forslag er derfor godt nok.

Problemet er blot, at et samlet skatteefterslag på 65 pct. kun kan gennemføres med uforholdsmæssig stort administrativt besvær. Skatterne og de forskellige sociale ydelser beregnes jo uafhængigt af hinanden. Skal der laves et samlet marginalskatteefterslag, vil det altså være nødvendigt at samle oplysningerne. Den enkleste og mest direkte måde at afhjælpe samspilsproblemet på er ved at ændre skatte- og tilskudslovgivningen sådan, at de meget høje samlede marginalprocenter simpelt hen ikke opstår.

Lad mig så minde om, at der som en udløber af aftalen mellem regeringen, Socialdemokratiet, CD, Kristeligt Folkeparti og Socialistisk Folkeparti om reguleringen af overførsler den 18. maj 1990 blev nedsat et tværministerielt udvalg, der skal kortlægge samspilsproblemerne, og som skal opstille modeller for afhjælpning af problemet. Udvalget skal færdiggøre sit arbejde inden udgangen af februar måned 1991. Arbejdet med at analysere disse problemstillinger er altså i fuld gang, og i udvalgets arbejde indgår også forslaget om et nyt skatteefterslag. Regeringen vil derfor ikke på nuværende tidspunkt binde sig til en bestemt model med et samlet skatteefterslag på 65 pct. for skatter og sociale ydelser under ét.

Sigtet med Socialdemokratiets forslag er godt. Der er store administrative byrder for-

[Skatteministeren]

bundet med det, og regeringen kan altså ikke på det foreliggende grundlag støtte beslutningsforslaget, men vi vil meget gerne arbejde med tanken.

Når jeg kigger ned over listen af finansieringsselementer, er det glædeligt, at både Socialdemokratiet og SF i vid udstrækning har været inde på de samme tanker som regeringen. Jeg vil så lade det være uomtalt, at SF ikke har givet noget bud på, hvad man forestiller sig at merprovenuet kan bruges til. Men det er jeg sikker på at SF har mange ideer til.

Socialdemokratiet foreslår, at der skal indføres regler om beskatning ved konkurs og akkord. Det har regeringen også foreslået med sit lovforslag nr. L 6 om en konkursskattelev. Regeringens forslag er baseret på Skattelovrådets betænkning om skat ved konkurs og akkord. Den betænkning kender også Socialdemokratiet, så jeg kan ikke forestille mig, at Socialdemokratiet kan have indvendinger imod hovedlinjerne i regeringens forslag eller den opfølgning af det, der er indeholdt i lovforslag nr. L 7.

Socialdemokratiet foreslår imidlertid en generel stramning af adgangen til at fremføre underskud, altså også i tilfælde, hvor der ikke er tale om konkurs, akkord eller gældssanering. Dette kan regeringen ikke gå ind for. Der har i forvejen i nogle år været begrænsninger i underskudsfremførslen for selskaber, der skifter ejerkreds, og nu indføres der med regeringens forslag et stop for underskudsfremførsel i de tilfælde, hvor underskud som oftest fremkommer, nemlig ved konkurs og akkord. Men et generelt stop for underskudsfremførsel i alle tilfælde vil kunne lægge hindringer i vejen for rekonstruktion af underskudsgivende produktionsselskaber og altså i sidste ende også medføre tab af arbejdspladser.

For det andet foreslår Socialdemokratiet skærpet beskatning ved ophævelse af pensionsordninger i utide. Jeg kan henvise til, at regeringen har fremsat et forslag, som er indeholdt i L 3, nærmere bestemt i § 4. Jeg opfordrer Socialdemokratiet til at se nærmere på regeringens forslag og overveje, om man ikke er enig i, at netop dette forslag vil løse disse problemer.

For det tredje er SF i sit lovforslag nr. L 28 inde på den samme tanke om aftrapning af varelager nedskrivningerne over 6 år, som regeringen har foreslået i sit lovforslag nr. L 3 i § 10.

SF har så derudover nogle forslag om en yderligere skærpelse af varelagerreglerne. Jeg kan nu ikke umiddelbart se, at der skulle være det helt store behov for at gøre denne ordning endnu mere indviklet, når vi samtidig er enige om at aftrappe afskrivningsmulighederne til nul allerede i 1996.

Endelig har jeg noteret mig, at alle forslagsstillere tilsyneladende er enige om at ophæve adgangen til udlandslempelse for selskaber. Reglen stammer jo helt tilbage fra statsskattelev af 1903, og tiden er løbet fra den. Jeg vil her indskyde, at regeringens forslag i modsætning til de andre forslag indeholder en mulighed for skibs- og luftfartsvirksomheder for at vælge at foretage fradrag for betalte fragtskatter i stedet for den almindelige dobbeltbeskatningslempelse.

Men så er der også nogle punkter, hvor der kun er delvist sammenfald mellem oppositionens og regeringens forslag. Det gælder f.eks. kursgevinstbeskatningen. Her foreslår Socialdemokratiet en generel beskatning hos alle – dog ud over en bagatelgrænse.

SF's forslag er mere konkrete. De er i øvrigt også mindre vidtgående end Socialdemokratiets og derfor lettere at kommentere. SF vil for det første indføre generel beskatning af gevinst på fordringer og gæld i fremmed valuta. Det fremgår af L 27. For det andet har SF fremsat lovforslag nr. L 29, der handler om beskatning af aktietegningsrettigheder, de såkaldte war-rants.

De forslag vil jeg så sammenligne med regeringens lovforslag nr. L 5.

For nu at tage enigheden først, så er alle forslagsstillerne tilsyneladende enige om at lukke for spekulationer i fremmed valuta. Både regeringen og SF har foreslået regler om dette, dog med den væsentlige forskel, at regeringen foreslår en symmetrisk beskatning af gevinst og tab – altså hvis der er skat på gevinst, skal der også være fradrag for tab – medens SF ikke vil give fradrag for tab.

I realiteten vil SF's forslag være det samme som et forbud mod privatpersoners engagementer i fremmed valuta, og noget sådant hverken kan eller vil regeringen være med til at indføre.

Socialdemokratiet har ifølge bemærkningerne til beslutningsforslag nr. B 2 også tænkt på lukning for engagementer i britiske pund og au-

[Skatteministeren]

straldollars. Det er ret uklart, hvad det nærmere indhold af beslutningsforslaget er på dette punkt. Hvis målet er, at f.eks. alle aktieavancer skal være skattepligtige, må regeringen klart tage afstand fra det. Et sådant forslag ville gøre det meget vanskeligt for selskaberne at skaffe risikovillig kapital gennem aktieudstedelse, og det ville skade erhvervsinvesteringerne og bewirke et tab af arbejdspladser.

Socialdemokratiet foreslår, at der skal være en bagatelgrænse for beskatningen af aktiegevinster.

Det er altså ikke korrekt som anført af Socialdemokratiet, at en sådan bagatelgrænse vil være en administrativ lettelse. Tværtimod vil bagatelgrænsen i kombination med den gennemsnitsmetode, som foreslås for mindretalsaktionærer, give meget store administrative problemer. Det er næppe heller nogen tilfældighed, at det var en socialdemokratisk skatteminister, der indførte de nuværende aktieavancebeskatningsregler, simpelt hen fordi de var og er en administrativ lettelse i forhold til, hvad der gjaldt før.

Regeringen kan følge Socialdemokratiet så langt, at der kan være rimelighed i at skærpe beskatningen af gevinst og tab på finansielle fordringer hos selskaber og andre juridiske personer. Vi foreslår derfor i lovforslag nr. L 5, at alle selskaber m.v. inddrages under de regler, der gælder for næringskatteligte.

Regeringen fremsætter i L 5 også forslag om at indføre generelle regler for beskatningen af de finansielle kontrakter, det såkaldte fut-opmarked, som også Socialdemokratiet omtaler i sit forslag.

Regeringen foreslår en generel symmetrisk beskatningsmodel, hvor alle gevinster er skattepligtige og alle tab er fradragsberettigede.

De aktietegningsrettigheder – warrants, som de også kaldes – som Socialistisk Folkeparti vil gribe ind over for i sit lovforslag nr. L 29, er en type finansielle kontrakter, som ikke er omfattet af regeringens lovforslag nr. L 5. Warrants er i øjeblikket omfattet af reglerne i aktieavancebeskatningsloven, hvilket betyder, at avancer ved salg normalt er skattefrie efter 3 års ejertid. SF ønsker en skærpelse af denne beskatning. SF's forslag ville medføre, at interessen for warrants ville falde mærkbart, når fortjenesten skulle beskattes fuldt ud, mens der kun var begrænset fradragsret for tab. Regeringen må tage afstand fra SF's forslag.

Jeg vil gerne generelt om kursgevinstbeskatningen understrege, at når der ændres på beskatningen af kapitalindtægter og kapitalgevinster, anser regeringen det for overordentlig vigtigt at sørge for en symmetrisk beskatning. Hvis der er skat på gevinst, må der også være fradrag for tab. En asymmetrisk beskatning, som består i at nægte fradrag for tab eller at begrænse fradrag for tab, vil medføre forvriddinger i investeringsmønstret. I en række tilfælde vil sådanne begrænsninger i praksis endog komme til at virke næsten som et direkte forbud mod den slags investeringer.

En asymmetrisk beskatning skaber også risiko for omgåelse, som vi så må forsøge at undgå med udviklede værnsregler.

Regeringen arbejder derfor meget kraftigt for at opnå symmetri i beskatningen på så mange områder som overhovedet muligt. Ophævelsen af 6 pct.-skatten er et bidrag til dette. Vi er meget imod at indføre nye asymmetrier. Regeringen har derfor som sin klare ledetråd, at hvis der er beskatning af gevinst, må der også være fradrag for tab. Det er ikke blot ud fra en rimelighedsbetragtning, men også ud fra en forenklingbetragtning det rigtigste princip.

Socialdemokratiet og SF har også en række andre finansieringsforslag, som regeringen af forskellige grunde må afvise. Der vil være lejlighed til både i denne debat og i det kommende udvalgsarbejde at gå dybere ned i det. Jeg skal her kun kort nævne et par enkelte af dem.

Det gælder for det første forslaget om at ophæve sambeskatningen med udenlandske daterselskaber. SF har stillet forslag om det i L 32, og forslaget indgår også i Socialdemokratiets finansieringsforslag i B 2. Disse forslag vil regeringen afvise.

Socialdemokratiet foreslår foruden generel beskatning af kursgevinster også generel beskatning af alle ejendomsavancer undtagen avancer ved salg af ejerboliger. Ejendomsavancebeskatningsloven blev indført for at opnå, at der skulle være ensartede beskatningsregler for alle tilfælde undtagen næringstilfælde. Socialdemokratiets forslag vil indebære, at der opstår nogle vanskelige afgrænsningsproblemer i forhold til det område, hvor de gældende regler skal bevares. Der skal tilsyneladende indføres en tredje form for beskatning af ejendomsavancer. Alene af forenklinggrunde må jeg stærkt advare imod at indføre et nyt regelsæt, der

[Skatteministeren]

komplicerer billedet. Det er næppe heller her nogen tilfældighed, at det var en socialdemokratisk skatteminister, der indførte de nuværende ejendomsavancebeskatningsregler, simpelt hen fordi de var en kraftig forenkling i forhold til de gamle.

Socialdemokratiet foreslår dernæst, at andelsselskaber beskattes som aktieselskaber. Det forslag må regeringen afvise. Andelsselskaber er ikke aktieselskaber og bør derfor heller ikke beskattes som aktieselskaber. Andelsselskabet er en særlig selskabsform. Andelsselskabet er blot andelshaverens forlængede arm, kunne vi kalde det. Selskabets overskud udloddes til andelshaverne og beskattes derfor også hos disse. I det omfang overskuddet ikke udloddes, men opsamles i andelsselskabet, betaler selskabet formueskat af opsparingen. Det er en rigtig og logisk beskatning af netop andelsselskaber. Andelsselskaberne har ligesom andre virksomheder behov for at få tilført risikovillig kapital. Denne kapitaltilførsel kan andelsselskaberne til forskel fra aktieselskaberne ikke opnå fra investorer udefra i form af udstedelse af aktier, men kun ved tilskud fra andelsselskabernes medlemmer eller ved egen konsolidering. En beskatning af andelsselskaberne på linje med aktieselskaberne ville derfor reducere mulighederne for at opnå den nødvendige konsolidering.

Socialdemokratiet har herudover nogle yderligere forslag til skatteskærpelser, som jeg ikke vil gå i dybden med i denne indledende runde.

Blot en enkelt bemærkning vedrørende forslaget om at ophæve formueskatteloftet. Regeringen kan under ingen omstændigheder gå ind for det. Formueskatteloftet er nødvendigt for at værne skatteydere med en lav indkomst og stor formue imod en helt urimelig beskatning. Men jeg vil gerne sige, at Socialdemokratiet har ret i, at beregningsreglerne for formueskatteloftet er overordentlig komplicerede. Jeg vil også gerne tilkendegive, at regeringen absolut er indstillet på at forhandle med skattereformpartierne om en forenkling af beregningsreglerne vedrørende formueskatteloftet.

Lad mig sige til sidst, at som jeg har givet udtryk for både i min indledning og under min gennemgang af de forskellige forslag, er der en række fælles træk i de forslag, vi har til behandling her i dag, hvoraf et par af forslagene – det

gælder især Socialdemokratiets beslutningsforslag om lettelse af 6 pct.-skatten – i et vist omfang har karakter af hensigtserklæringer.

Regeringen har fremsat en række helt konkrete forslag om, hvordan marginalskatte kan lempes, og hvorledes lempelserne kan finansieres. Der foreligger altså et helt konkret grundlag for de politiske forhandlinger, og nu kan arbejdet så starte i Folketingets Skatteudvalg.

Sideløbende vil regeringen føre mere generelle politiske forhandlinger med partierne. Regeringen har fremsat sine lovforslag i Folketinget vel vidende, at størstedelen af indholdet er omfattet af skattereftaalen fra 1985. Allerede i sidste uge indledte regeringen derfor drøftelser med skattereformpartierne, men jeg vil godt understrege, at set med regeringens øjne er der en sammenhæng mellem denne skattepakke og den generelle økonomiske politik. Det er ikke meningsfuldt at diskutere skatter uden samtidig at kende de udgiftspolitiske rammer. Der vil derfor nødvendigvis blive en sammenkædning af forhandlingerne om skatter og finanslov.

Regeringen lægger helt afgørende vægt på at få fjernet 6 pct.-skatten. Det er efter regeringens opfattelse den rigtige måde at anvende pengene på. Det er den ændring i vort skattesystem, som for de færreste penge giver den største sænkning af marginalsatten for det største antal skatteydere – og er dermed det længste skridt i en stærkt påkrævet tilpasning til skattesatserne i udlandet.

Regeringen indbyder alle Folketingets partier til drøftelser om skatter og udgiftspolitik. Det er klart, at regeringen på skatteområdet har nogle særlige bindinger til skattereformpartierne; men vi ønsker ikke at holde nogen udenfor. Vi opfordrer alle Folketingets partier til at gå ind i en åben dialog med regeringen om forslagene.

(Kort bemærkning).

Jens Thoft (SF):

Nu ærgrer jeg mig naturligvis en lille smule over, at ministeren ikke roste SF for, at vi hjalp regeringen med at fremskaffe et anseligt milliardbeløb, uden at vi i øvrigt har soldet pengene op med det samme, sådan som regeringen er i gang med; men det må jeg leve med.

[Jens Thoft]

Når jeg beder om ordet, er det, fordi jeg synes, det er lidt vigtigt, at ministeren ikke afsporer debatten om varelagernedskrivningerne. Det, vi foreslår – og det er jeg sikker på at ministeren også har forstået, men han lod, som om han fuldstændig havde misforstået det – er, at igangværende arbejder opføres ens uanset branche. I dag er det sådan, at igangværende arbejder i en entreprenørvirksomhed skal medregnes, mens igangværende arbejder i en revisionsvirksomhed eller en advokatvirksomhed ikke skal medregnes. Det er en forenkling at sikre, at igangværende arbejder medregnes ensartet. Det er altså ikke en komplikation.

Så er jeg ked af, at ministeren overhovedet ikke har forstået problemerne ved kursgevinstbeskatningen. Når ministeren laver symmetri – og det kan der være mange tilsyneladende gode argumenter for – så sætter ministeren altså hr. Glistrup i arbejde. Det bliver meget, meget simpelt at omgå det, når man kan fratække tab. Hvis ikke man laver en værnsregel, så tab kun er fradragsberettigede i tilsvarende gevinster, går det nødvendigvis galt. Det har intet med forenkling at gøre.

Hvis ministeren gennemfører symmetri, vil man skabe stor beskæftigelse hos advokaterne, og det synes jeg ikke der er nogen som helst grund til. Samtidig vil man skabe et hul i statskassen. Den kursgevinstbeskatning, ministeren fremlægger, vil altså medføre tab og ikke gevinst for statskassen.

Stavad (S):

Som skatteministeren indledte med at sige, er det jo 13 forslag, vi her har til behandling, og ordførerne har ikke – på samme måde som skatteministeren tilsyneladende – fået tildelt tre kvarters taletid. Deraf brugte skatteministeren de første 25 minutter helt i strid med almindelig sædvane til at omtale regeringsforslag, men det må vel være udtryk for, at ministeren ikke har særlig stor tillid til regeringspartiernes ordførere, selv om der er tre af dem, som kunne kommentere. Men nu kan ordførerne selvfølgelig henvise til det, ministeren har sagt, og dermed undgå at komme i modstrid med ministeren, og det er da også i orden, det tilgiver vi gerne.

Derudover vil jeg godt som en enkelt bemærkning til den meget lange tale, ministeren holdt, sige, at jeg synes, den meget barske måde, hvorpå skatteministeren afviser Kristeligt

Folkepartis og CD's forslag om at bringe momsen ind i debatten, er bemærkelsesværdig. Jeg synes, at skatteministeren på det stadium, vi befinder os på i øjeblikket, burde have et anderledes åbent sind i forhold til at diskutere, hvilken teknik vi kan anvende for at sikre almindelige familiers realindkomst og derigennem også sikre, at købekraften bevares, samtidig med at vi får lave indkomststigninger.

Socialdemokratiet har i øvrigt ikke givet udtryk for, at vi mener, at en generel momsnedsettelse vil være et egnet instrument. Det, vi har givet udtryk for, er, at momsnedsettelse på udvalgte fødevarergrupper, eksempelvis på mejeriprodukter, som vi kendte det, indtil firkloerverregeringen afskaffede det i 1983-84, kunne sikre billige fødevarer, f.eks. billige mælkeprodukter til børnefamilier og andre, og det kunne være et egnet middel til sammen med nogle afgiftslettelser og nogle takstlettelser at sikre en fornuftig fordeling af de beløb, vi måtte have til rådighed til at lette og sikre en uændret – mindst uændret – realløn selv ved lave indkomststigninger.

Det er, som om skat af regeringen er gjort til løsningen på alting. Uanset at vi står med meget store problemer, giver snakken om skat, som det kom til udtryk i statsministerens åbningsredegørelse, som regeringen lagde vægt på det under åbningsdebatten, og i det hele taget som debatten er foregået med regeringen i spidsen i de seneste måneder, et indtryk af, at bare vi fik ændret nogle bestemte skatteregler, havde vi løst dette samfunds problemer. Det mener jeg er farligt at give udtryk for.

Ikke sådan, at Socialdemokratiet ikke er parat til at diskutere skat. Det er vi selvfølgelig, for vi mener, at der er behov for en bedre fordeling af skattebyrden, og at der er behov for tilpasning til verden omkring os, sådan som vi foreslog eksempelvis ved at få det danske skattesystem omlagt, så vi får en bruttoafgift, der svarer til andre landes arbejdsgiverafgifter.

For når skatteministeren kan holde sine mange festtaler om, hvor høje procenter vi har i indkomstskattesystemet, så har skatteministeren jo ret, men virkeligheden er, at vores skattesystem adskiller sig utrolig meget fra de andre landes skattesystemer, fordi arbejdsgiverafgifter stort set ikke spiller nogen rolle i det danske system, hvorimod de gør det i landene omkring os. Ville man tilpasse til EF og til andre lande,

[Stavad]

også Norden, ja, så var det den slags omlægninger, man først og fremmest burde tage fat på.

Vi mener, at der er behov for at lukke en lang række skattehuller og fjerne en lang række særlige privilegier, som i skattesystemet typisk gives til dem, der har særlig høje indkomster, meget store formuer og meget stort privatforbrug, men bemærkelsesværdigt lave skatter, at der er behov for en konsekvent beskatning med lavere procenter, og at vi ved en sådan omlægning, som vi foreslog i »Gang i 90'erne« og i vores skatteforslag fra sidste samling, beslutningsforslag nr. B 16, også ville kunne få massive forenklinger af vores skattesystem.

Derfor er vi selvfølgelig parate til at løse den mængde af skatteproblemer, vi har, men vi vil ikke være med til at bilde befolkningen ind, at nogle ændringer i skattesystemet løser alle problemer. Vi vil ikke være med til at bilde befolkningen ind, at bare vi ændrer skattesystemet, kan man godt lukke øjnene for, at vi står over for et underskud på statsfinanserne på over 30 mia. kr. i 1991, og at vi står med en eksplosiv stigning i arbejdsløsheden med 4.000 om måneden og dermed en arbejdsløshed på 275.000-280.000.

Vi synes, der er for meget hovsapræg i den måde, regeringen lægger tingene frem på. Man vedtog et lovforslag, fremsat af skatteministeren i maj måned, som fastlagde 6 pct.-skatten for 1991, så sent som i juni måned, den 1. juni, hvis jeg husker rigtigt. I december 1989 begrundede man en nedsættelse af selskabsskatteprocenten fra 50 til 40 med, at derigennem kunne man forbedre virksomhedernes konkurrenceevne.

I december 1987 omlagde man i samarbejde med arbejdsmarkedets parter og Socialdemokratiet arbejdsgiverafgifterne for at sikre konkurrenceevnen, for at få styrket konkurrenceevnen ude i vore virksomheder, og det lykkedes. Og nu er man i gang med lige så stille at spole tilbage; så de forbeholdninger, der blev lagt over til virksomhederne – som skulle give en merbeskæftigelse, som var velbegrundede, og som blev aftalt med arbejdsmarkedets parter – er man i gang med at hente tilbage igen.

Nu er hovedemnet så i stedet blevet marginalskatte, og indtrykket er, at de eneste, der har marginalskatte, er dem, der har høje indkomster. Vi har alle sammen marginalskatte. Marginalskat er den procent, man betaler i skat

af den sidst tjente krone, uanset om det er 52 pct. eller det er 68 pct. Skal vi i øvrigt se på, hvordan det danske skattesystem afviger fra landene omkring os, så er det ikke mindst i bunden af skattesystemet, at de danske procenter er væsentligt højere end procenterne i landene omkring os.

Men også marginalskatteproblemet er Socialdemokratiet selvfølgelig parat til at diskutere. Vi synes, det vil være rimeligt, at vi starter dér, hvor de allerhøjeste marginalskatte findes, nemlig hos grupper, som har forholdsvis lave indkomster, men som er ramt af et samspil mellem skatteprocenterne og aftrapning af sociale ydelser. Økonomiministeriet har i den publikation, Lovmodelrådet udsendte i maj sidste år, meget klart dokumenteret, at man endda kan komme helt op over 100 pct., og derfor må det undre, at regeringen tilsyneladende ikke har taget det med i sit udspil.

Men jeg er da glad for, at skatteministeren i hvert fald har udtalt imødekommenhed over for det socialdemokratiske forslag, og så må vi sætte os ned og se, om vi ikke kan finde teknikken til at løse det problem. Det er jo ikke et nyt problem, vi har arbejdet med at få løst det for nogle grupper tidligere, og jeg synes, at vi skylder de grupper med lave indkomster og ekstremt høje skatteprocenter, at vi løser problemet. Jeg håber, at det socialdemokratiske forslag kan danne udgangspunkt for en sådan løsning.

Derudover er vi også parate til, som det fremgår af vores beslutningsforslag nr. B 2, at diskutere 6 pct.-skatten, men forslaget er ikke fremsat, vil jeg godt sige, som et oplæg til de kommende overenskomstforhandlinger eller som noget, vi tror på kan være murbrækker for at få sat gang i hjulene i det danske samfund. Det er en isoleret, fornuftig omlægning af vores skattesystem, hvor vi stiller nogle krav til finansieringen. Finansieringen skal jo tages fra de grupper, som har store formuer, høje indkomster og stort privatforbrug, men typisk lavere gennemsnitlige skatter, end ganske almindelige mellemindkomstfamilier har.

Vi har givet nogle konkrete bud på, hvor de grupper findes, og så vil vi godt være med til at bruge det beløb, vi kan skaffe ind fra det område, til trinvis over en årrække at forhøje bundfradraget for 6 pct.-skatten, så vi derigennem over en periode kan få langt hovedparten af

[Stavad]

danskerne ud af den ekstraskat. For vi skal huske på, at 6 pct.-skatten jo er en ekstraskat i forhold til den, som lavere indkomster betaler, og det har aldrig været et socialdemokratisk ønske, at denne ekstraskat skulle sætte ind på et så tidligt tidspunkt, som tilfældet er her.

Derimod ønsker vi igennem en forhøjelse af bundgrænsen for ekstraskatten at give nogle lettelser til ganske almindelige mellemindkomstfamilier og derigennem også at få nogle forenklinger i vores skattesystem.

Jeg må undre mig over de forenklinger, som skatteministeren brugte en del kræfter på at forklare var et udslag af regeringens forslag. Når man både sænker formueskatte loftet og sænker det skrå skatte loft, altså det nuværende 68 pct.-skatte loft, lige så meget, som man sænker procenterne, betyder det jo, at de forenklingsgevinster, betyder det jo, at de forenklingsgevinster og de forståelsesmæssige gevinster – så at befolkningen får mulighed for selv at udregne sin skat – i hvert fald ikke vil være en mulighed, der bliver skænket ret mange af dem, der vil være omfattet af 12 pct.-skatten, for langt hovedparten af dem vil fortsat blive ramt af de meget svært forståelige regler.

Og det kan jeg kun tage som udtryk for, at når det handler om at give nogle særlig høje indkomstgrupper nogle særlige privilegier, er regeringen parat til at tage en hvilken som helst komplikation i skattesystemet for at sikre, at netop den slags grupper kan få de fordele.

Det socialdemokratiske forslag finansieres først og fremmest igennem ekstrabeskatning – eller skal vi ikke kalde det en normal beskatning, for det er såmænd kun det, vi lægger op til, endda en kapitalafkastbeskatning, altså på et lavere niveau end arbejdsindkomster – af kapitalgevinster, hvor vi i dag har meget lave beskatninger eller typisk slet ingen beskatning. Det gælder beskatning af avancer på fast ejendom bortset fra ejerboliger, det er hele aktiekursgevinstområdet, som bliver underlagt beskatning, og derudover lukker vi så en række huller. Nogle af dem er vi enige med regeringen om, og andre huller har regeringen desværre i første omgang ikke givet tilslutning til at lukke.

Jeg skal kun gøre nogle få bemærkninger til SF's 5 forslag. Forslagene ser, så vidt jeg kan se, hver især fornuftige ud. Flere af forslagene er næsten mage til eller har det samme emneområde som nogle af de socialdemokratiske forslag; andre forslag har vi set tidligere og be-

handlet tidligere, hvor vi har givet positive meldinger, og det vil vi fortsat gøre.

Et af de nye forslag, som er kommet til behandling her – vi fik det fremsat i sidste folketingssamling, men nåede ikke at få det behandlet – er det forslag, der skal sætte en bremse på spekulation i warrants. Jeg synes, det er et udmærket forslag, SF har fremsat, og hvis ikke vi får stoppet en prop i det hul, kommer vi til at opleve en massiv spekulation, hvor direktørerne i virksomhederne efterhånden vil blive lønnet på en sådan måde, at de også vil blive ubeskattede af deres løn ud over, at de i forvejen er ubeskattede af deres andre former for indkomster. Derfor er Socialdemokratiet helt parat til at medvirke til at få vedtaget et forslag med det hovedindhold.

Til regeringens finansieringsforslag vil jeg som overskrift sige, at jeg i hvert fald ikke synes, at det lever op til det, der var et hovedbudskab i statsministerens åbningsredegørelse, nemlig at vi nu skulle benytte os af holde-fast-metoden, og det betød bl.a., at der ikke var råd til finanspolitiske lettelser. Det fremgår af side 10 i statsministerens åbningsredegørelse.

Det, som de forslag, regeringen har fremsat til finansiering af skattelettelserne, først og fremmest kendetegnes af, er, at der er en meget stor portion matadorpenge, som ikke bare kan bruges til at lukke ud i store skattelettelser, og at det er penge, man i meget stor udstrækning tager fra investeringskassen i virksomhederne og putter over i forbrugskassen til et øget forbrug. Det mener vi er betænkeligt, selv om jeg godt vil sige, at hvis vi tager regeringens forslag ét for ét, vil vi for hovedpartens vedkommende have ganske stor sympati for dem, og det skal jeg så i nogle korte bemærkninger til de enkelte forslag forsøge at redegøre for.

Vi synes selvfølgelig, det er helt påtrængende, at vi får lukket for det, man har døbt australdollararrangementer, som i øjeblikket foregår i pund, men vi er meget betænkelige ved, at man lukker pengene ud i nye skattelettelser, da de, så vidt vi kan se, hverken er indgået i finanslov 1990 eller finanslov 1991; det vil sige, at alt, hvad man når at give af skattelettelser på den konto, vil øge underskuddet på statsfinanserne.

Vi synes også, det er betænkeligt, at man lukker den engangsindtægt på 500 mio. kr., man får ved at begrænse kredittiden for tobaksafgifter – et forslag, vi synes kan være udmærket –

[Stavad]

ud i permanente skattelettelser. Vi synes, det er betænkeligt, at man skærper beskatningen af pensionsordninger, der ophæves i utide, selv om det er et forslag, vi er enige i, og som vi selv har fremsat, men der vil ikke komme noget provenu, for resultatet vil blive, at langt færre pensionsordninger vil blive ophævet i utide. Det vil give en forbrugsbegrænsende virkning, som kunne være fornuftig, men det giver altså ingen penge i statskassen til at finansiere skattelettelser med. Derfor vil konsekvensen blive, at de 200-300 mio. kr., som man her opererer med, vil øge underskuddet på statsfinanserne.

Det samme vil gælde, hvis man over en periode aftrapper varelager nedskrivninger og dermed opsuger den likviditet, som i dag ligger ude i virksomhederne. Det er et forslag, som kan være ganske fornuftigt, hvis pengene bruges på den rigtige måde, men hvis man lukker dem ud i permanente skattelettelser, vil vi altså få et hul i statskassen. Bare de få forslag, jeg her har opridset, vil betyde, at underskuddet på statsfinanserne vil blive øget med et sted mellem 2 og 2,5 mia. kr.

Der er en række andre forslag, hvortil jeg for vores vedkommende må sige, at vi ikke kan medvirke til at bruge pengene på den måde. Det gælder den dobbeltbeskatning, som man har afsat 600 mio. kr. til på finansloven. Vi mener, at den lettelse er ydet gennem den nedsættelse af selskabsskatten, der er gennemført, men vi vil meget gerne være med til at lave en fornuftig ændring, så vi ophæver dobbeltbeskatningen, og det kan gøres provenuneutralt. Derfor er vi parate til at diskutere også det forslag med regeringen.

I strid med det, vi har aftalt, lægges der op til bare at afskaffe skibsanparterne – på trods af, at det fremgår meget tydeligt af det lovforslag, vi gennemførte i fællesskab i maj-juni 1989, at skibsanparter skal afvikles i den takt, hvormed regeringen får fjernet subsidierne i EF-sammenhæng, og det er ikke sket. Jeg ved ikke, om skatteministeren har fået underretning om, at det vil ske i løbet af i år. Vi vil i øvrigt gerne i stedet for at bruge midlerne være med til at lægge subsidierne over til industriministeren. Det ved vi fra tidligere at regeringen ikke vil være med til, men det er et tilbud, som vi fortsat er parate til at overveje.

Så er der en række traditionelle afgiftsstigninger. Man lægger moms på ejendomsadmini-

stration; det betyder huslejstigninger. Man vil i øvrigt i samme forbindelse få en større boligstøtte, som betyder en øget udgift. Man lægger en ny afgift på tobak. Det kan man mene om, hvad man vil, men i hvert fald er det en traditionel afgiftsstigning, og det er vel ikke højindkomstgrupperne, der ruller deres cigaretter selv. Den dieselaftgift, som man pålægger virksomhederne, vil betyde, at også den kollektive trafik bliver fordyret. Jeg har fået oplyst fra Nordjyllands Amt, at det vil betyde en stigning i billetpriserne på 6-7 pct.

Der er en række forslag, som direkte vil fordyre omkostningerne i virksomhederne. F.eks. gælder det arbejdsskadeforsikringen, som var en af de lettelser, der kom ind, da man lavede en konkurrenceevneforbedring.

Jeg kan se, at tiden er ved at rinde ud, så derfor skal jeg runde af med at sige til regeringen: Vi er parate til at diskutere ændringer i vores skattesystem, men det er i hvert fald en forudsætning for os, at vi tør tro på, at summen af det, vi laver, vil betyde en bedre konkurrenceevne og dermed mulighed for øget eksport, at det vil betyde færre arbejdsløse, at det vil betyde mindre underskud på finansloven, og at det vil betyde en sikring af familiernes købekraft. Det sigte synes vi mangler i regeringens forslag. Regeringen har ligesom på det seneste lært sig selv at snakke skat, som om det løser alverdens problemer. Det gør det ikke.

(Kort bemærkning).

Rahbæk Møller (SF):

Det, hr. Stavad sagde, da han omtalte margi- nalskatterne, nemlig at det ikke er i toppen, men i bunden, det store problem internationalt set ligger, er meget rigtigt. Jeg forstod, at hr. Stavad ikke kun tænkte på de absurd høje pro- center, der kan opstå ved sammenstød mellem skat og sociale ydelser, men også tænkte på den ganske almindelige trækprocent på over 50, som lavtlønnede lønmodtagere må leve med.

Jeg synes, det er meget rigtigt sagt og set af hr. Stavad, men derimod forstår jeg ikke, at So- cialdemokratiet fremsætter et forslag, hvor man overhovedet intet gør ved den problemstil- ling.

Regeringen gør dog en lille smule, men So- cialdemokratiet foreslår kun at røre ved mellem- ste margi- nalskatteprocent, i øvrigt med en langt større virkning for de større indkomster end for

[Rahbæk Møller]

mellemindkomsterne. Der er en stærk modstrid mellem det, hr. Stavad sagde her, og det, Socialdemokratiet faktisk foreslår.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Det glædede mig meget, at hr. Stavad mod slutningen af sin tale kom ind på begrebet anparter. Jeg var selvfølgelig ked af, at Socialdemokratiet ikke kan støtte det forslag, regeringen har fremsat om at afskaffe også den sidste del af anparterne.

Jeg vil tillade mig at citere fra hr. Svend Aukenes beretning til den socialdemokratiske folketingsgruppe den 20. februar 1990, hvor der på side 13 står:

»Selv med en konservativ regering har vi nået væsentlige resultater: fingeraftryk til gavn for pensionister, efterløns- og dagpengemodtagere, en SU-reform, omlægning af skattesystemet, ny skolestyrelseslov, penge til lære- og praktikpladser, midler til investeringer i kollektiv trafik, Storebæltsforbindelsen, omlægning af arbejdsgiverafgifterne og styrkelse af konkurrenceevnen, uddannelse til de langtidsledige, afskaffelse af anpartscirkuset.«

Hvis Socialdemokratiet fortsat skal bryste sig af at have udfyldt huller i skattesystemet og fortsat vil være med til at rose sig af at gennemføre forenklinger af skattesystemet, synes jeg oprigtig talt, at man skal tage konsekvensen og indse, at erhvervsstøtte skal gives direkte og i en begrænset tid, så man ved, hvad man støtter, og hvilke brancher og personer der støttes.

Anpartscirkuset, som det stadig væk er i dag, er ikke for folk, der ønsker at støtte erhvervene, men kun for dem, der prøver på at få deres skat ned. Derfor synes jeg, Socialdemokratiet alvorligt skulle overveje at støtte regeringens forslag på dette område.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Fremskridtspartiet vil gerne støtte hr. Rahbæk Møllers inderlige tryglen til Socialdemokratiet om dog at finde frem til, at hver gang vi har 1 mia. kr., vi kan lette skatteskalaen med, skal vi først og fremmest bruge den til at forhøje den skattefri bundgrænse med, og i det omfang det ikke kan nås, så til – evt. via bloktilskud i første omgang – at få nedsat kommuneskatte-

procenterne, og i det omfang det ikke kan nås, til at nedsætte 22 pct.-skatten. På den måde vil vi gøre både samfundsmæssig, menneskeretfærdig og alt mulig anden gavn.

Selvfølgelig kan det være rigtigt, at det også ville være dejligt, hvis vi engang kunne løse luksusproblemerne med 6 pct.-skatten og det andet, som man nu snakker om, men vi har nu engang ikke 220 mia. kr. til at afskaffe indkomstskatten med fra i dag og til i morgen.

Vi har måske 9,5 mia. kr. til rådighed i 1992, hvis man ellers kan blive enig om finansieringen, hvad man næppe kan, og udgangspunktet må være, at de skal anvendes dér, hvor skatten rammer virkelig hårdt, dér, hvor den bevirker en forhøjelse af omkostningsniveauet, dér, hvor den ødelægger arbejdsviljen, og dér, hvor den ødelægger den internationale konkurrenceevne.

Den eneste grund til, at man særlig vil kigge på 6 pct.-skatten, er, at man forventer, at de mennesker, der giver tilskud til Venstres og De Konservatives valgkasser, typisk er mennesker, som ville blive glade for, om man kunne få lasket noget igennem med 6 pct.-skatten. Det er i virkeligheden den eneste grund, der er tilbage, efter man har hørt skatteministeren i dag og har læst alle hans udgydelser i sommer. Der er ingen grund til ikke at mene som hr. Rahbæk Møller, og jeg opfordrer Socialdemokratiet til at være med til det.

(Kort bemærkning).

Stavad (S):

Må jeg sige til hr. Rahbæk Møller, at vi meget gerne vil være med til de nævnte omlægninger. De er fuldt og helt indeholdt i det, som hr. Rahbæk Møller ved lige så vel som jeg er det, vi forsøger at arbejde hen imod, nemlig de omlægninger, der ligger i »Gang i 90'erne«, og som vil betyde, at vi får massive forhøjelser af almindelige indkomsters personfradrag, at vi får procenterne massivt ned, og at vi får et kraftigt element af bruttobeskatning ind i vores skattesystem.

Derigennem kan vi sikre, at højindkomstgrupper ikke kan undvige en beskatning, at vi kan få nogle lavere procenter, og at vi kan få en retfærdigere fordeling i vores skattesystem. Så snart der er mulighed for at samle et flertal i Folketinget for det, vil vi få det igennem, og det håber jeg vil lykkes.

[Stavad]

Jeg vil godt takke fru Elisabeth Arnold og sige til hende, at hvis der er nogen, der er enige, så er det fru Elisabeth Arnold og mig.

Derfor vil jeg på Socialdemokratiets vegne give fuldt tilsagn om, at hvis regeringen vil leve, op til de aftaler, dens industriminister indgår i EF, kan vi afskaffe anparterne i morgen. Det primære socialdemokratiske standpunkt, da vi forhandlede anparter tilbage i foråret 1989, var, at vi skulle have dem helt afskaffet, også for så vidt angik skibe, men at regeringen anstændigvis over Industriministeriet måtte yde den støtte, som var indeholdt i EF-aftalerne, og i takt med, at man fik den trappet ned, kunne industriministeren også spare nogle midler. Det vil de regeringer ikke være med til.

Hvis fru Elisabeth Arnold derfor vil sikre, at regeringen nu på linje med Socialdemokratiet vil give tilskuddene direkte, afskaffer vi anparterne i morgen.

(Kort bemærkning).

Rahbæk Møller (SF):

Det er ganske rigtigt, at i »Gang i 90'erne« var der mange positive elementer, og det er også velkendt, at dette oplæg fik en positiv modtagelse fra SF's side. Der er mange fælles elementer i det oplæg og i vores samtidig fremsatte forslag om en rød-grøn skattereform, men det er bare ikke det, vi diskuterer nu. Det er ikke de store planer.

Nu diskuterer vi nogle mindre vidtgående forslag til ændringer, og derfor er det mystisk, at når Socialdemokratiet skal komme med et enkelt element – ikke den hele, store skattereform, men et enkelt element – så er det ikke de smås skatteforhold, man interesserer sig for, men mellemindkomsterne. Det er noget, Socialdemokratiet frivilligt har valgt.

Hvorfor har man lavet den prioritering?

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Det var glædeligt at høre hr. Stavad være så positiv over for hr. Rahbæk Møllers opfordring til at bruge skattelettelserne dér, hvor der er behov for dem, men hr. Stavad kom med en tilføjelse, som jeg meget gerne vil demontere ved nærværende korte bemærkning.

Hr. Stavad sagde, at det skal gennemføres, når Folketinget er i stand til det, og i mine øren

lød det, som om hr. Stavad var noget betænkelig i forhold til skattereformforpligtelsen. Hvis det er tilfældet – enten hos hr. Stavad eller hos andre – vil jeg gerne meget kraftigt betone, at om de tre elementer, jeg nævnte, har Fremskridtspartiet ganske klare udtalelser fra regeringen i forbindelse med forhandlingerne om finanslov 1990, der går ud på, at det ikke er skattereformstof.

Jeg tror også, at vi kan finde frem til nogle udtalelser fra Folketingets talerstol af hr. Lyketoft – ikke helt så klare, men dog 90 pct. klare – gående ud på, at vi uden at krænke skattereformforpligtelserne kan forhøje den skattefri bundgrænse, nedsætte 22 pct.-satsen og selvfølgelig eventuelt sige, at staten nu betaler 1 procentpoint af alle kommuneskatter – eller hvordan man nu vil gøre det – og så forøger den bloktilskuddet med det tilsvarende beløb, og på den måde får man anvendt de 9,5 mia. kr., som skatteministeren har fortalt at han har til rådighed til gavn for den danske konkurrenceevne, til at formindske marginalsatterne med, til at sørge for at tilskynde til arbejdslyst, og hvad der ellers var.

De kan ikke bruges bedre end på de tre felter, jeg har nævnt.

Tredje næstformand (Povl Brøndsted):

Hr. Stavad for en kort bemærkning og så går vi til ordførerrækken.

(Kort bemærkning).

Stavad (S):

Jeg vil da gerne til oplysning for hr. Rahbæk Møller sige, at »Gang i 90'erne« og den generelle skatteomlægning stadig væk fuldt og helt er socialdemokratisk politik, hvis hr. Rahbæk Møller skulle have været i tvivl om det.

Men det undrer mig lidt, at SF synes, det er så slemt og uretfærdigt, at der er fremsat et socialdemokratisk forslag, hvori vi tager fra dem med de absolut største formuer, som typisk betaler en meget lav skat, væsentlig lavere end ganske almindelige, jævne mellemindkomstfamilier eller for den sags skyld lavindkomstfamilier, og lader dem være med til at betale en letelse, så almindelige faglærte og mange ufaglærte slipper for en ekstraskat. Jeg troede tværtimod, at SF ville glæde sig over, at vi i fællesskab kunne gennemføre en større retfærdighed også på det lag i vores skattesystem, men det er da muligt, jeg har misforstået et eller andet.

Aagaard (KF):

I modsætning til hr. Stavad vil jeg meget gerne indlede med at takke skatteministeren for en særdeles nyttig og grundig gennemgang af de 13 forslag, vi i dag har til samlet behandling.

Det giver i hvert fald mig mulighed for indledningsvis at tilslutte mig skatteministerens bemærkninger om SF's fem forslag.

Dernæst vil jeg gerne på Det Konservative Folkepartis vegne udtrykke anerkendelse og respekt for regeringens forslag om lempelse af personskatter, som præsenteret af statsministeren i åbningstalen sidste tirsdag, en anerkendelse, der går på, at regeringen nu fremsætter forslag, som ophæver dobbeltbeskatningen af aktieudbytter og sænker virksomhedsskatten til 40 pct., og en respekt, der går på, at regeringen nu fremsætter forslag om total afvikling af 6 pct.-skatten over 2 år og om en forhøjelse af 3 pct.-fradraget til 4 pct., og det gøres på en betydelig mere socialt afbalanceret måde, end tilfældet er i det socialdemokratiske forslag.

Vor respekt bygger i høj grad på, at regeringen med disse forslag for det første sikrer personskattelettelse for alle skatteydere og for det andet fjerner en helt urimelig skat, der efter vor opfattelse er direkte skadelig, fordi den dybest set kvæler arbejdslysten i befolkningen, i hvert fald lysten til at tjene penge, man skal betale skat af.

Vi er enige med statsministeren i, at der skal holdes fast, men vi skal bestemt også videre. De store resultater, regeringen har præsteret igennem de seneste år med en fast kronekurs, en inflation, som næsten er afskaffet, og en rente, som er på et helt andet niveau end i begyndelsen af 1980'erne, og som betyder utrolig meget for vort produktive erhvervsliv og for vore investeringer, er helt klart forhold, der skal holdes fast i, ikke mindst af hensyn til den kæmpeindsats, vore arbejdspladser har præsteret i eksporten, hvor vi i indeværende år nærmer os et overskud på vare-tjenestebalancen på næsten 40 mia. kr.

Disse positive forhold skal efter vor opfattelse meget gerne fortsætte i 1990'erne, og derfor skal vi videre med løsningen af de strukturproblemer, vi fortsat har i dansk økonomi. Derfor kan det sikkert heller ikke komme som nogen overraskelse for Socialdemokratiet, at Det Konservative Folkeparti i allerhøjeste grad støtter regeringens forslag om en total fjernelse

af 6 pct.-skatten frem for det, som Socialdemokratiet foreslår: en gradvis forhøjelse af indkomstgrænsen fra de nuværende 155.000 kr. til cirka 300.000 kr. Det gør vi ikke mindst på baggrund af, at der også i regeringens forslag opereres med en forhøjelse af 3 pct.-fradraget til 4 pct., en sænkning af virksomhedsskatten til 40 pct. og en ophævelse af dobbeltbeskatningen af aktieudbytte, hvor Socialdemokratiet – hvad vi heller ikke kan støtte – foreslår en ophævelse af ægtefællers ret til at overføre uudnyttet fradrag. Til det sidste kan jeg supplerende tilføje, at vi finder det helt uacceptabelt at afskaffe overførselsretten for ægtefæller, når man vil bevare bundgrænsen for 6 pct.-skatten.

Ser vi imidlertid på finansieringen, kan vi konstatere, at en række af forslagene er sammenfaldende. Jeg tænker her på forslagene om skærpet beskatning ved konkurer og akkord, ved ophævelse af udlandslempelsen, en forstærket restanceinddrivelse og en skærpet beskatning ved ophævelse af pensionsordninger i utide. Selv om der er forskelle i modellerne og også i provenukonsekvenserne, er der i høj grad tale om et sammenfald.

Herudover har Socialdemokratiet fremsat forslag om en række finansieringselementer, som for os vil være helt uacceptable. Jeg tænker her især på beskatningen af kursgevinster på værdipapirer og beskatning af al avance på fast ejendom bortset fra ejerboliger, bortfald af formueskatte loftet og skærpet værdiansættelse af visse aktiver, blot for at nævne nogle af de mange forslag, som Socialdemokratiet har fremsat.

Jeg vil blot generelt sige, at hvor regeringens forslag lægger op til at lukke egentlige huller i vort skattesystem og ikke mindst skabe bedre overensstemmelse i forhold til resten af EF, ser vi en række af de socialdemokratiske forslag som en væsentlig skærpelse af beskatningen af personer, som i forvejen beskattes hårdt, hvilket der efter vor opfattelse bestemt ikke er behov for.

Om konkurrenceevnevirkningen af forslagene vil jeg godt sige til Socialdemokratiet, at når man føler, at det er naivt at tro, at de lavestlønnede og dem med de lave mellemindkomster vil vise særlig tilbageholdenhed med henvisning til, at de højere lønnede får skattelettelse, mener jeg, at man overser, at 80 pct. af de enlige fuldtidsbeskæftigede betaler 6 pct.-skatten. Vi tror, det er ret så afgørende for lønpresset, om

[Aagaard]

familiernes samlede skat falder. Vi ved, at en række deltidsbeskæftigede m.v. har ægtefæller, der betaler 6 pct.-skat, og her mener jeg, det er vigtigt at slå fast, at Socialdemokratiets forslag ikke tilgodeser de lavestlønnede fuldtidsbeskæftigede, som ikke betaler 6 pct.-skat. Det gør regeringens forslag derimod som følge af 3 pct.-skattefradragets forhøjelse, som sikrer en skattelettelse til alle. Derfor tror vi, at regeringens forslag vil få stor betydning for hele arbejdsmarkedet, og at man med en vis rimelighed kan forvente løntilbageholdenhed fra alle indkomstgrupper.

Jeg vil da heller ikke undlade at gøre opmærksom på, at Socialdemokratiets forslag bestemt ikke løser problemet med vor høje marginalskat på 68 pct. for mellem- og højindkomster på over 300.000 kr. Jeg må, som også skatteministeren var inde på, gøre opmærksom på, at en dansk arbejdsgiver, som i dag vil belønne en medarbejder med ekstra 1.000 kr., må udbetale 3.125 kr. før skat. I f.eks. Sverige er det nok at udbetale 2.667 kr., for at medarbejderen kan have 1.000 kr. ud af det, og i Tyskland er det tilsvarende beløb 1.367 kr.

Det tal, jeg her nævner, gælder for højtlønnede medarbejdere med omkring 30.000 kr. i månedsløn, men hvis vi herhjemme skal holde på det, vi normalt kalder nøglearbejdskraft, og tiltrække udenlandske eksperter, tror vi, at det er nødvendigt, at vi får gennemført skattelettelser, således som der er lagt op til i regeringens forslag. Det kan ikke være rimeligt, at vi år efter år skal have verdensrekord i marginalskatter.

Vi må endelig også pointere, at vi ser regeringens forslag som et forslag, der giver større opsparingsincitament. 6 pct.-skatteydere uden gæld betaler i dag 57 pct. i skat af renteindtægter m.v., men skatteydere med gæld betaler ca. 51 pct. Afskaffelsen af 6 pct.-skatten vil skabe symmetri i skattesystemet, idet alle renteindtægter og også lejeindtægt beskattes med 51 pct. Ser vi derimod på Socialdemokratiets forslag, beskattes renteindtægter fortsat med 57 pct. for personer uden gæld, som har indkomst over 300.000 kr., netop den gruppe, der har bedst mulighed for at lægge ekstra til side til opsparing og bidrage til en højere privat opsparing herhjemme.

I Det Konservative Folkeparti er vi ikke et øjeblik i tvivl om, at en lavere marginalbeskatning vil gøre arbejdsudbudet større og betyde-

lig mere fleksibelt. Det vil igen betyde mulighed for højere produktion, færre flaskehalsproblemer og mindre omkostninger for de virksomheder, som nødvendigvis skal motivere de ansatte til at yde en ekstra indsats. Vi er også overbevist om, at lavere marginalskatter vil reducere den økonomiske tilskyndelse til sort arbejde, og endelig føler vi os overbevist om, at en lavere beskatning af arbejdskraften vil gøre det mere attraktivt at placere investeringer i produktion og dermed i arbejdspladser i et endnu større omfang i Danmark.

Jeg tror, at vi skal være meget opmærksom på, at får vi ikke personskatterne lettet, vil både danske og udenlandske virksomheder have et incitament til at etablere sig i de øvrige EF-lande med et lavere skatteniveau. Derfor vil jeg gerne sige til dem, der så skarpt kritiserer regeringens planer om at fjerne denne skadelige 6 pct.-skat: Prøv for en gangs skyld at interessere jer lidt mere for at se skattepolitikken som et incitament til at sætte gang i erhvervslivet, til at fremme opsparing og investering og til at styrke produktionen igennem en øget konkurrenceevne og dermed give vore virksomheder en økonomisk styrke.

Vi vil gerne opfordre til, at Folketinget så bredt som muligt forholder sig til dette udspil som et første skridt i retning af at bruge vor skattepolitik til at gøre det attraktivt at bestille mere, at gøre danskerne interesseret i at løbe risici og give dem mulighed for at udnytte deres evner både til gavn for dem selv, for andre og for hele vort samfund.

Vi føler os overbevist om, at magter vi det, vil vi styrke den private sektor kraftigt og sikre, at den offentlige sektor får mulighed for at fungere effektivt, problemfrit og i harmoni med store dele af vort samfund.

Jeg vil gerne sammenfatte disse argumenter for fjernelsen af 6 pct.-skatten og forhøjelsen af 3 pct.-fradraget i seks for os væsentlige og gode argumenter.

For det første vil det betyde en nødvendig tilpasning til skatteforholdene i de øvrige EF-lande, for det andet styrke vort erhvervslivs konkurrenceevne, for det tredje bidrage til en afdæmpet lønudvikling ved de kommende overenskomstforhandlinger, for det fjerde stimulere til øget opsparing og tilskynde til afvikling af gælden, for det femte tilskynde til at yde en ekstra indsats og for det sjette betyde en stærk for-

[Aagaard]

enkling af vort skattesystem, som kan gøres mere overskueligt og forståeligt. Alt sammen er det forhold, som efter vor bedste opfattelse kun kan være positive i de fortsatte bestræbelser, vi alle må yde for at bekæmpe den store arbejdsløshed og afvikle vor udlandsgæld.

Efter vor bedste opfattelse vil en nedsættelse af 22 pct.-skatten, en forhøjelse af personfradraget, en nedsættelse af de kommunale skatter eller en moms-nedsættelse batte alt for lidt i den forbindelse.

Efter vores opfattelse vil en moms-nedsættelse kun stimulere til øget forbrug og ikke det, der er nødvendigt i den nuværende situation: at lette beskatningen af en arbejdsindsats.

Vi ser først og fremmest finansieringsforslagene fra regeringen som en tilnærmelse til de skatte- og afgiftsregler, vi har i EF, og dernæst som en fjernelse af en række vildskud i vort skattesystem. Vi skal ikke lægge skjul på, at vi gerne havde set et større element af reelle besparelser omkring finansieringen af afskaffelsen af 6 pct.-skatten, men vi er også fuldt opmærksomme på, at vi sikkert alle får hænderne fulde med at finde de nødvendige besparelser på finanslovsforslaget.

Lad det være sagt helt klart, at selv om der er elementer i regeringens finansieringspakke, vi ikke er stærke tilhængere af og gerne ser yderligere udbygget under udvalgsbehandlingen, så foretrækker vi at se forslagene som en helhed ud fra det synspunkt, at selv om det er erhvervslivet og de rigeste, der holder for, er det vor opfattelse, at det på lang sigt vil være sundt for landets økonomi og dermed også for de grupper, der i første omgang bliver ramt.

Det er vor opfattelse, at erhvervslivet nødvendigvis må se den økonomiske politik som en sammenhængende størrelse. Sidste år sænkede vi selskabsskatten fra 50 til 40 pct. Formueskatten er halveret, og der er fundet fornuftige ordninger for beskatning af hovedaktionærer og generationsskiftet i vore virksomheder, og nu kommer dertil forhåbentlig en sænkning af virksomhedsskatten, og også erhvervslivet vil få glæde af en afskaffelse af marginalskatten på 6 pct.

Der er ingen tvivl om, at de sidste par forslag, jeg her har nævnt, virkelig vil komme mange mindre handlende og håndværkere, som i dag belastes af vort høje skattetryk, til gode.

Kritikere, anført af Socialdemokratiet, har givet udtryk for, at regeringens udspil alene vil gavne de højestlønnede. Det er efter vor opfattelse helt galt. Regeringens udspil er til forskel fra Socialdemokratiets eget forslag socialt afbalanceret.

Forslaget fra regeringen indeholder nemlig en forhøjelse, som jeg allerede har nævnt, af 3 pct.-fradraget til et 4 pct.-fradrag, hvor Socialdemokratiets forslag overhovedet ikke indeholder nogen lettelse til de lavestlønnede, som typisk er mange deltidsansatte.

Vi ser derfor i Det Konservative Folkeparti regeringens forslag som gode og betydningsfulde i bestræbelserne på at løse vore ledigheds- og gældsproblemer. Vi vil gerne slå fast med sekstommersøm, at disse forslag bør gennemføres, og at de indviklede kompromisers tid må være forbi.

Vi ønsker i Det Konservative Folkeparti en så ren vare som overhovedet muligt, og vi håber også, at et flertal herinde – måske efter nogle overvejelser – vil støtte forslagene.

Med disse bemærkninger skal vi tilsige udvalgsbehandlingen vor fulde støtte.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Bortset fra detaljen om opsparingsfremme havde den konservative ordfører 100 pct. ret i alle de angreb, han rettede mod 6 pct.-skatten som værende urimelig, som ødelæggende for arbejdslysten, som fremmede for lønpresset, som ødelæggende i forhold til international konkurrenceevne, fordi man ikke beskattes så højt i udlandet. Men det, den konservative ordfører bare glemte, var, at alle de faktorer gælder samtlige syv elementer, der indgår i vore skattesatser.

Når vi kun har 9 1/2 mia. kr. til rådighed ud af de 220 mia. kr., eller hvor meget der nu kommer ind i urimelig indkomstskat i dette land, så må vi bare hele tiden gøre os klart, at vi må se at bruge de 9 1/2 mia. kr. til at afskaffe det mest urimelige, dér hvor de dårlige virkninger er stærkest. Det er den sammenligning, vi skal foretage.

Vi kan alle sammen stå op og holde et langt foredrag om 6 pct.-skatten og 12 pct.-skatten og skatteløfter, og hvad ved jeg, om, at det er så forfærdelig urimeligt, for det er det, men hvis bare vi kunne få fastslået, at vi skal sammenlig-

[Glistrup]

ne. Der er for Fremskridtspartiet ikke nogen som helst tvivl om, at samfundsøkonomisk, menneskeligt og på alle andre områder, internationalt osv., er de tre skatter, som jeg nævnte i mine tidligere korte bemærkninger – bundfradraget, der er så urimelig lavt, at vi har et eksistensminimum i Danmark på omkring 25.000 kr. om året, og de høje kommunale skatter og 22 pct.-skatten, der selvfølgelig skal lægges sammen og typisk inklusive kirkeskat måske bliver en 53 pct. i de fleste kommuner – så langt, langt, langt, langt værre end 6 pct.-skat-ten.

(Kort bemærkning).

Stavad (S):

Jeg synes, at der er grund til at rose regeringen og dens ordfører for stor fleksibilitet.

Jeg kunne forstå på hr. Aagaard, at regeringens forslag stort set kun indeholder en omgang fjernelse af vildskud, som hr. Aagaard sagde. Det kunne være interessant – hvis ellers man havde psyke og kræfter til det – at læse de afvisninger, som De Konservatives og andre regeringsordførere er kommet med ved tidligere fremsættelser, hvor det er SF eller Socialdemokratiet, der har fremsat forslagene.

Da var det simpelt hen livsvigtigt for dansk erhvervsliv, at vi opretholdt disse annekser, for at de kunne producere og eksportere og beskæftige folk.

Jeg synes altså, at tilpasningen i argumentationen er lidt for stor. Man skifter lige pludselig spor og argumenterer modsat af, hvad man har gjort hidtil.

Så var hr. Aagaard inde på, at det, regeringen ville, var en egentlig lukning af huller, hvori- mod de socialdemokratiske forslag om at beskatte en række områder, som er fuldstændig ubeskattede i dag, absolut ikke var noget med at lukke huller.

Nu er det jo så lykkeligt, at både hr. Aagaard og jeg sidder i Ligningsrådet, og jeg tror, hr. Aagaard har så meget saglighed – sådan kender jeg ham – i sit arbejde, at han er enig med mig i, at vi ser mange eksempler på, at der lukkes ikke bare millioner, men snesevis af millioner ud fuldstændig skattefrit. Hvis den danske befolkning så de eksempler, vi stifter bekendtskab med i Ligningsrådet, så ville der opstå et ramaskrig for at få dem lukket.

Det er virkelig huller, og derfor er jeg også overbevist om, at hr. Aagaard vil være medvirkende til, at vi får nogle af de huller lukket, så vi kan få en anstændig finansiering af de ændringer, som også regeringen har lagt op til.

(Kort bemærkning).

Hugo Holm (UP):

Hr. Aagaard var inde på nogle af de områder, der skulle finansiere denne skattelettelse. Men der manglede nogle ting, som jeg ikke rigtig hørte.

Hr. Aagaard opfordrede samtidig til at styrke erhvervslivets konkurrenceevne, og så er det, jeg godt kunne tænke mig at spørge: Gælder det også den tilsyneladende likvidering, der nu er i gang af dansk transporterhverv? Her tænker jeg selvfølgelig på refusionsordningen vedrørende dieselafliften, som jo for transporterhvervene er et alfa og omega. Nogle er måske klar over, at det er et betrængt erhverv, der faktisk kun kører med det overskud, de kan få fra denne refusion.

(Kort bemærkning).

Lykketoft (S):

Jeg kender jo også hr. Aagaard fra Ligningsrådet som et overordentlig ræsonnabelt og fredeligt menneske, også herinde fra Folketinget, bestemt. Derfor var det overraskende for mig, at hr. Aagaard i sin ordførertale ligesom konkluderede, at nu var det om at tage regeringens udspil, eller også blev der ikke nogen aftaler.

Jeg vil godt sige så klart, som det overhovedet er muligt, til hr. Aagaard, at hvis ikke regeringen på meget store områder bevæger sig og imødekommer Socialdemokratiet, så bliver der ikke nogen aftaler, og så kan regeringen vælge mellem ingen aftale og et gement aftalebrud på den skattereftale, der eksisterer.

Jeg tror altså, vi bliver nødt til og regeringspartierne i ganske særlig grad bliver nødt til, hvis man vil leve op til det, statsministeren sagde for fem år siden om, at her var en aftale, som ville være det rene pjat, hvis ikke man mindst holdt den i 10 år, at tonen skal være anderledes – og mere lig hr. Aagaards sædvanlige måde at udtrykke sig på – i den videre debat.

Og så vil jeg sige en anden ting til hr. Aagaard og til andre borgerlige politikere: Lad være med at gå rundt både ude og hjemme og

[Lykketoft]

bagtale Danmark som investeringsland. Lad være med at tegne dette sorte billede af forholdene for udenlandske investorer i Danmark. Lønomskostningerne er ikke urimelige i forhold til andre lande: USA, Tyskland. Erhvervslivets investeringsvilkår, skattevilkår er ikke dårligere i Danmark end f.eks. i USA og Tyskland. Og den samlede belastning af skat og sociale bidrag på en gennemsnitlig lønmodtager er efter Finansministeriets egen finansredegørelse fra 1990 ikke større i Danmark end i Tyskland, Holland, Frankrig, Sverige; den er mindre end i et par af landene.

Kunne vi ikke få tegnet det rigtige billede, også fordi jeg tror, at vi simpelt hen går glip af en lang række arbejdspladser i Danmark, fordi danske erhvervsfolk og danske borgerlige politikere går rundt ude og hjemme og tegner et billede, som vitterlig er forkert.

Tredje næstformand (Povl Brøndsted):

Hr. Aagaard har ordet for en kort bemærkning, og det er, indtil den røde lampe lyser.

(Kort bemærkning).

Aagaard (KF):

Må jeg sige til hr. Glistrup, at det da er rigtigt, at der er syv elementer, der indgår. Vi ser blot det her som et første skridt. Regeringen kunne ikke sidste år komme igennem med hverken Planen eller Økonomisk Reform. Derfor lægger vi nu megen vægt på, at man får gennemført et delforslag af den samlede reform, som det ikke var muligt at samle et flertal for her i Folketinget. Vi håber på, at det lykkes at skaffe de finansieringsforslag igennem Folketinget, således at vi kan få taget fat på ét af de syv. Jeg er ikke enig i, at det er den anden ende, man skal starte i. Jeg tror, det er helt afgørende nødvendigt for den arbejdslyst og det initiativ – vi skal have sat ekstra gang i vort samfund – at det er fra toppen, vi starter.

Må jeg så sige til hr. Stavad, at jeg er ikke overbevist om, at den argumentation, jeg har brugt, er særlig modsat tidligere. Vi er helt klart af den opfattelse, at de forslag, som regeringen kommer med nu, er i overensstemmelse med, hvad vore bestræbelser igennem de seneste år er gået på. Derfor tror jeg ikke, vi får nogen som helst problemer med at finde en fornuftig forhandlingsløsning om de forslag, som jeg nævnte er sammenfaldende, og få lukket de huller, det er nødvendigt at lukke.

Når hr. Hugo Holm taler om likvidering af et erhverv, føler jeg nok, at det er store ord at bruge. Jeg er enig i, at transporterhvervet er ude i en konkurrencemæssigt hård situation, og at der måske også i forslaget her kan ligge en vis inflationskilde. Men vi har valgt – og det var det, jeg understregede – at se pakken som en helhed. Vi ser meget gerne på, om der under udvalgsarbejdet er mulighed for at finde en anden model. Men der skal ikke herske tvivl om, at provenuet skal igennem.

Regeringens udspil eller intet, hr. Lykketoft. Det er helt klart, at vi er indstillet på forhandling. Det er respekt for den skattereftale, vi har indgået, vi seks partier. Derfor skal der heller ikke fra Det Konservative Folkepartis side lægges spor skjul på, at vi er indstillet på forhandling.

(Kort bemærkning).

Skrumsager Skau (V):

Det er hr. Lykketoft, der får mig herop med sine bemærkninger om, at folk går rundt og siger, at der er et dårligt investeringsklima i Danmark. Det tror jeg ikke er tilfældet, måske i nogle enkelttilfælde, men ikke generelt.

Nej, det, der er galt, hr. Lykketoft, er, at når de folk, som skal tage beslutningen om at oprette virksomheder i Danmark, ser, hvordan de personligt vil blive beskattet, så betakker de sig. Derfor er det så vigtigt for os at få reduceret marginalskatten hele vejen til tops.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Den konservative hr. Aagaard sagde til mig, at det eneste, man nu ville fra regeringens side, var at tage en delløsning af det, man ikke kom igennem med sidste efterår, og så har man ud af de syv elementer, som nu indgår i skatteberegningen, taget det, som man umiddelbart synes er det værste. Så kan jeg kun kvittere og sige præcis det samme.

Da Fremskridtspartiet var i forhandlinger med regeringen sidste år, forsøgte vi at komme igennem med de tre andre elementer: forhøjet bundgrænse, nedsat 22 pct.-skat og nedsat kommuneskat. Det kom vi ikke igennem med sidste år. Så med samme justification, som hr. Aagaard sagde, kommer vi nu og siger til Folketinget: Kan vi så ikke komme igennem med det?

[Gillstrup]

Derimod har både hr. Aagaard og Venstres ordfører uret, når de siger, at de foretrækker at begynde fra toppen. Havde man endda gjort det. Det er 12 pct.-skatten, og den er da i hvert fald mere urimelig end 6 pct.-skatten.

Det er således, at 12 pct.-skatten udelukken- de falder på erhvervsindsats og arbejde. Den helt vanvittige sondring, man lavede i skattere- formen, hvor man pludselig gav kuponklipper- i, som folk kan lave, mens de ligger og sover om natten, bedre skatteforhold, end når de slider og slæber i det, vil man overhovedet ikke få på- virket.

Man skulle bruge nogle af de 9,5 mia. kr. på at nedsætte 12 pct.-skatten i stedet for at ned- sætte 6 pct.-skatten. Man kan ganske klart sige, at de, der tjener væsentligt på en nedsættelse af 12 pct.-skatten, virkelig er de mennesker, som søger for nye arbejdspladser, initiativer og an- dre ting.

Så altså, ud af samtlige syv elementer i skat- teberegningen er 6 pct.-skatten den mindst uri- melige. Den er rasende, horribel, vanvittig, af- sindigt urimelig. Det skal jeg meget gerne kvit- tere for at 6 pct.-skatten er, men det er den mindst urimelige af de syv.

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Hr. Aagaard havde vanskeligheder med at give hr. Stavad et klart svar på de ændringer, der er i argumentationen for en række af ele- menterne i regeringens finansieringsforslag, som hidtil, når det er SF eller Socialdemokrati- et, der har fremsat dem, af regeringen har været betegnet som nogle forfærdelige forslag, som vil ødelægge dansk erhvervsliv, vil ødelægge incitamentet til at arbejde eller at investere eller at tjene penge, eller hvad man ellers har fundet på.

Nu kommer regeringen med de samme for- slag. Det kan vi være glade for. Så kalder man det fra regeringens side nogle vildskud, man må have væk. Der er en uoverensstemmelse, men den kan vi se nærmere på i den videre de- bat.

Men jeg vil spørge hr. Aagaard om et af de mange andre steder, hvor der er problemer i re- geringens argumentation.

Man vil have finansieret ændringerne og fjernelse af 6 pct.-skatten fra top til bund – så- dan kan jeg forstå at det skal udlægges med re-

geringens egen tunge – krone for krone. Vil hr. Aagaard i dag afsløre for Folketinget og for of- fentligheden, om statsfinanserne bliver påvir- ket positivt, negativt eller neutralt ved regerin- gens pakke med hensyn til 6 pct.-skatten? Vi venter spændt.

(Kort bemærkning).

Lykketoft (S):

Jeg har to bemærkninger til noget, der er sagt.

Det ene er hr. Skrumsager Skaus betragtning om, at beslutningstagerne i udlandet ikke vil hertil, fordi de ville blive højere beskattet. Nu er det jo sjældent, beslutningstagerne i udlan- det direkte rejser hertil for at tage stilling til, om de skal investere i Danmark. Det, der må være det mest afgørende for dem, er vel, at virksom- heden som sådan ikke bliver dårligere behand- let her, snarere bedre, med hensyn til den ar- bejdskraft, de typisk skal bruge, prisen på den, og de skatteforhold, der gælder for virksomhe- den.

Det er i øvrigt en kendsgerning, som påvises i Finansministeriets finansredegørelse fra i for- året, at den effektive beskatning, selv af de hø- jeste indkomster her i landet, ikke er højere end i udlandet. Progressionen er ikke kraftigere, end den er andre steder, men den er skruet sam- men på en anden måde, den er mere synlig.

Det, der vil være det uundgåelige resultat af gennemførelsen af regeringens forslag, som det ligger, er, at den effektive progression, den ef- fektive udligning i vort skattesystem bliver min- dre, end den er nu, og mindre, end den er i ud- landet. Og det er det, der er hovedindvending- en, ikke at man kan, hvis man vil det, finde en sammensætning, hvor man får noget lavere marginalsatser og til gengæld målrettet udvi- der beskatningsgrundlaget. Det er bare ikke det, der er tilfældet med nogen form for vægt i det forslag, vi ser her. Jeg ved godt, at regerin- gen påstår det, men det bliver det ikke rigtigt af.

Det andet, jeg vil sige, er, at nu må de borger- lige ordførere holde op med at blive ved med at påstå, at den sociale balance nedad eksisterer i regeringens forslag. Jeg mener, man stikker en regning på gennemsnitlig 700 kr. ud til den mil- lion danske familier, der bor til leje, og så giver man 800 kr. i skattelettelse. Til gengæld fordy- rer man HT-netkort med 300-400 kr.

[Lykketoff]

Hvis det er udligning til fordel for de lavere lønnede, så er der noget, jeg ikke rigtig kan forstå. Og hvis jeg tager fejl, så vil jeg gerne have påvist, hvor det er, de her regnestykker er forkerte i forhold til regeringens forslag.

Rahbæk Møller (SF):

I torsdags tror jeg vi alle oplevede det som et af de mest dramatiske øjeblikke, da hr. Anker Jørgensen levende beskrev, hvordan regeringens skatteforslag ville give over 7.000 kr. til ham selv, men kun 600 kr. til en lavtlønnet.

Hr. Anker Jørgensens ærlighed og sociale indignation er kendt af alle herinde og kom tydeligt frem i indlægget. Netop derfor virkede det så stærkt, da hr. Kofod-Svendsen straks gjorde ham opmærksom på, at det socialdemokratiske forslag ville give lige så meget til folketingsmedlemmer, men nul kroner til lavtlønnede.

Dette replikskifte gav mig anledning til at tænke over, hvad det egentlig er, der er sket med Danmark.

Jeg nåede at se sammendraget af debatten i fjernsynet. Det var slående, at tv bragte hr. Anker Jørgensens indlæg, men ikke hr. Kofod-Svendsens. Seerne måtte ikke få at vide, at det, som hr. Anker Jørgensen fordømte som groft asocialt, i realiteten var Socialdemokratiets eget forslag. Udsendelsen blev i øvrigt redigeret, så hr. Anker Jørgensens indlæg fremstod som et indlæg midt i debatten, og ikke som det, det var, nemlig som et led i en dramatisk afslutning.

En sådan klipning, en sådan fortielse af oplysninger, som det ikke skønnes nyttigt at seerne får, ville have været standard i Østeuropa før 1989, men kunne næppe have fundet sted i mange østeuropæiske lande i dag. Men i Danmark kan det altså finde sted. Det er i sig selv en betænkelig udvikling.

En anden betænkelig udvikling er, at ethvert socialt perspektiv er forsvundet fra den skattepolitiske debat. Der var engang – man behøver faktisk ikke at være ret gammel for at kunne huske det – da en stor del af den skattepolitiske debat byggede på forargelse over, at kassedamer betalte stort set samme procent i skat af deres indkomst som bankdirektører. Hovedtemaet var et mere retfærdigt skattesystem.

Denne debat er forstummet. Nu er det de høje marginalsatser, der er temaet. Det er i øvrigt karakteristisk, at deltagerne i debatten stort set alle hører til de bedst stillede indkomstgrupper.

I 1970'erne var det mode blandt akademikere at solidarisere sig med arbejderklassen. Det kunne godt somme tider give sig udslag, som man måtte trække på smilebåndet ad, men det medførte altså også det positive, at det var skik og brug blandt højtuddannede og højtlønnede at tage hensyn til dårligere stillede grupper. Dette aspekt er næsten helt forsvundet. Nu er det egoismen, der er i højsædet, og debattørerne debatterer ud fra egen privatøkonomi.

Socialdemokratiet har traditioner for at være de svages værn. Derfor burde det være naturligt for partiet at stritte imod denne udvikling. I stedet har partiet valgt at glide med. Derfor er vi kommet i den absurde situation at skulle debattere, om lavtlønnede skal have 0 eller 600 kr., og om millionærer skal have 50.000 eller 8.000 kr.

Det er en unormal, asocial debat, og det er Socialdemokratiet, der har hovedansvaret herfor ved at vælge en asocial placering i stedet for at slås for en rimelig fordeling af skattebyrden. Regeringen går mod højre i stedet for at gå til venstre. For at opretholde balancen følger Socialdemokratiet med mod højre. På nogle punkter er det endda lykkedes at gå højre om regeringen.

Som valgt i København kan jeg ikke lade være med at se på, hvordan de forskellige forslag vil virke på den københavnske befolkning. Kommuneskatten stiger her som bekendt med 1,9 pct. Sammen med de foreslåede skattelettelser betyder det, at lønmodtagere med indkomster op til ca. 200.000 kr. får skatteforhøjelser, mens lønmodtagere med indkomster over 200.000 kr. får skattelettelser. Dette er ifølge regeringens forslag. Ifølge Socialdemokratiets forslag skal man endnu højere op i indkomstklasserne, for at der bliver tale om skattelettelser.

Det spiller en vigtig rolle i regeringens agitation, at lønmodtagerne forventes at holde igen med lønkravene, når de nu får skattelettelser. Jeg må konstatere, at for den københavnske arbejderbefolkning må denne logik jo betyde, at de så skal til at skærpe lønkravene. De højere funktionærer i erhvervslivet får ganske vist et incitament til at holde igen. Da denne gruppe ifølge Økonomisk Oversigt har haft den stærkeste lønudvikling i de senere år, behøver den vel ikke en ekstra tilskyndelse til at holde igen for en gangs skyld.

[Rahbæk Møller]

Nu er København jo kun en del af landet, men størstedelen af landets kommuner har faktisk haft tilsvarende skattestigninger fordelt over en række år. Det specielt københavnske er, at de udløses i et enkelt år, men netop derfor er tallene så velegnede til at illustrere det absurde i, at Folketinget på den ene side pålægger kommunerne at lægge skattestigninger på de laveste indkomster og på den anden side kun betænker høje indkomster, når talen er om skattelettelser.

Der bringes forskellige argumenter til torvs for behovet for skattelettelser for høje indkomstgrupper. Et af dem er, at nye økonomiske teorier skulle vise, at lave skatter på høje indkomster øger arbejdsudbudet og dermed angiveligt skulle gavne økonomien. Ifølge teorien skulle skatteprovenuet endda blive højere som følge af sådanne skattnedsættelser.

Teorien stammer som bekendt fra Reagans USA, hvor den også blev ført ud i livet. Nu er der det gode ved USA, at man ikke nøjes med at føre teorier ud i livet. Man undersøger bagefter, om de har den postulerede virkning. Det havde denne ikke. Resultatet ses tydeligt af det netop vedtagne amerikanske statsbudget.

Et andet argument er, at vi adskiller os meget fra vores samhandelspartnere. Regeringen har prøvet at illustrere dette ved at sammenligne de danske marginalskatteprocenter med de tyske, de franske og de engelske i bilaget til statsministerens åbningstale. Figureerne er stillet op, så de umiddelbart giver det indtryk, at det er de højeste indkomster, der er overbeskattet i Danmark, men nøjere analyse giver et helt andet billede.

Først og fremmest følger det af figurene, at i de tre undersøgte lande – og i alle andre lande i øvrigt – er skatteprocenterne markant lavere af indkomster op til 100.000 kr. Og for lavtlønnede er det nu engang skatten af de første 100.000 kr. og ikke skatten af den sidst tjente krone, der spiller den store rolle for den samlede skattebetaling.

For de højtlønnede er det rigtigt, at marginalskatteprocenterne er lavere i de tre andre lande end i Danmark, men det skal sammenholdes med, at Tyskland ikke har noget rentefradrag, og det er jo netop rentefradragets størrelse, der er ganske afgørende for højtlønnedes faktiske skattebetaling i Danmark. Frankrig har rentefradrag, men det spiller en beskeden

rolle, fordi størstedelen af skatten udskrives som arbejdsgiverbidrag uden fradrag.

Med andre ord er det en tvivlsom påstand, at danske højtlønnede er hårdere beskattet end højtlønnede i andre lande. Derimod er danske lavtlønnede beskattet væsentlig hårdere end i alle andre lande på denne klode, og her har vi et udbudsproblem.

Hvis førnævnte kassedame er enlig forsørger og er så uheldig på grund af en social begivenhed at måtte gå på bistand i en periode og af kommunen bliver sat ind i en nyere social lejlighed, så kommer hun aldrig i arbejde igen. Hendes løn efter skat kan simpelt hen ikke betale hendes udgifter, og det skyldes vel at mærke ikke, at bistandsmodtagerens forbrugsmuligheder er for høje, tværtimod. Det skyldes for så vidt heller ikke, at mindstelønnen er specielt lav i Danmark sammenlignet med andre lande. Det skyldes først og fremmest, at skatten af små indkomster er alt, alt for høj, hvortil kommer den høje husleje i nyt almennyttigt byggeri.

Nu jeg er inde på sociale forhold, vil jeg også nævne, at det er blevet en myte, at Danmark er et land med specielt gode sociale forhold. Overførselsindkomsterne er nu større i Vesttyskland og væsentlig større i Holland. Og det skyldes vel at mærke ikke, at Danmark har færre mennesker under forsørgelse. Tværtimod er arbejdsløsheden lavere i Vesttyskland.

Danmark er blevet et hårdt land for fattige, uanset om de er i arbejde eller under en eller anden form for social forsørgelse.

Det står der ikke meget om i aviserne, men det er faktisk tilfældet. Til gengæld kan vi læse kilometervis af spalter om de stakkels bankdirektørers marginalskatteproblemer.

Jeg vil afslutte denne del af mit indlæg med at sige, at vi fra SF's side heller ikke er specielt begejstrede for høje skatteprocenter.

Det ville være klogere at fordele skattebyrden bedre mellem indkomstskatter på den ene side og arbejdsgiverafgifter eller bruttoskatter på den anden side, som man gør det i andre lande. Det ville også være klogere at arbejde med bredere skattegrundlag og lavere procenter.

SF deltager gerne i en større skatteomlægning med dette formål, forudsat at den fordelingsmæssige virkning især tilgodeser lavtlønnede.

Et aspekt er, hvem der skal have en eventuel skattelettelser, et andet aspekt er, om Danmark

[Rahbæk Møller]

overhovedet har råd til skattelettelser. I åbningstalen sagde statsministeren, at vi nu skulle til at holde fast. Udtrykket gav anledning til en del spekulation såvel i Folketinget som i offentligheden. Ud fra statsministerens hidtidige adfærdsmønster kunne det forstås således, at statsministeren agtede at holde godt fast i taburetten. Jeg vil vælge at forstå udtrykket i den forstand, som f.eks. nationalbankdirektør Hoffmeyer bruger det, nemlig at der ikke skal slækkes på den økonomiske politik, før der er økonomisk grundlag for det.

I den forstand er vi enige med statsministeren, men det, regeringen foreslår, er det stik modsatte: at hente 9,6 mia. kr. fortrinsvis hos erhvervslivet og bruge dem til indkomstskattelettelser er en svækkelse af den økonomiske politik, og transaktionen vil forringe betalingsbalancen med mindst 3 mia. kr. Det er der intet grundlag for, så længe vi fortsat har underskud over for udlandet.

Derfor kan SF kun støtte en mindre del af skattelettelserne svarende til forbrugsvirkningen af skatteforhøjelserne. Konkret kan vi støtte den forhøjelse af 3 pct.-fradraget, som regeringen foreslår. Denne forhøjelse har en helt rigtig fordelingsvirkning.

Vi kan også støtte det skatteefterslag for lavindkomstfamilier, som Socialdemokratiet foreslår. Vi har lidt vanskeligt ved at se, hvordan ordningen skal administreres, men det har forslagsstillerne vel gjort sig nogle tanker om, og hvis vi kan finde en administrerbar løsning, vil det løse et vigtigt problem for mange vanskeligt stillede mennesker.

Endelig vil vi gerne være med til at lette momsens på mad, eventuelt for udvalgte grupper af fødevarer. Det er en gammel SF-tanke, og det ville være glædeligt, hvis der nu kunne skabes flertal for at virkeliggøre den.

Derimod kan vi ikke støtte de foreslåede fjerntelser eller reduktioner af 6 pct.-skatten. I den foreslåede sammenhæng vil disse ændringer virke helt skævt.

Vi kan heller ikke støtte den ophævelse af dobbeltbeskatningen, som regeringen foreslår. Det ville medføre nye spekulationsmuligheder. Tidligere har hovedaktionærer søgt at få mest muligt af indkomsten udbetalt som løn. Nu bliver det stik modsat: for fremtiden vil vi se meget små direktørlønninger i denne type virksomheder, fordi det vil blive mere attraktivt at få indkomsten udbetalt som aktieudbytte.

Endelig kan vi ikke støtte nedsættelsen af virksomhedsskatten. Vi erkender, at nedsættelsen ville ophæve en diskrimination mellem virksomheder organiseret som selskaber og personligt ejede virksomheder, men til gengæld opstår der nye skævheder i forhold til arbejdsindkomster og i forhold til andre typer kapitalafkast med deraf følgende spekulationsmuligheder. Dette eksempel viser, hvor farligt det er at gennemføre en skattereform stykkevis.

I stedet for disse skattelettelser foreslår vi provenuet brugt til en kraftig indsats til bekæmpelse af arbejdsløsheden, især i form af en kraftigt forøget uddannelsesindsats. Det fremgår af dagspressen, at regeringen også har planer i denne retning, men forlanger dem finansieret ved beskæringer af dagpenge og uddannelsesstøtte. Vi finder det socialt rigtigere at finansiere dem ved at unnlade skatteforhøjelser til millionærer.

Det resterende provenu foreslår vi anvendt til at reducere underskuddet på statsbudgettet. Den måde, skatterne kræves op på, og den måde, provenuet anvendes på, kræver en vis overfinansiering, for at det hele hænger økonomisk sammen.

Den samme betragtning kan man se at Socialdemokratiet har gjort, mens de større økonomiske sammenhænge åbenbart ikke interesserer regeringen. Mens der således er stor uenighed mellem SF og regeringen på udgiftssiden, er der et betydeligt sammenfald på indtægtssiden. Vi vil gerne bidrage til at skaffe de 9,6 mia.kr., som regeringen foreslår, hvilket også fremgår af vore forslag, lovforslag nr. L 27, 28, 29, 31 og 32, som er til førstebehandling i dag. Også hvad angår den konkrete udformning af stramningerne, er der et betydeligt sammenfald mellem såvel vores som regeringens og Socialdemokratiets forslag.

Vedrørende lovforslag nr. L 3 har jeg allerede omtalt vores holdning til 6 pct.-skatten, virksomhedsskatten og 3 pct.-fradraget. Lovforslaget indeholder imidlertid en lang række andre elementer.

Formueskatteefterslaget foreslås sænket. Det går vi imod; vi vil hellere have loftet helt fjernet, som Socialdemokratiet foreslår i beslutningsforslag nr. B 2.

Anpartsreglerne foreslås strammet, så favoriseringen af investeringer i skibe ophæves. Det er vi principielt sympatisk indstillet over for,

[Rahbæk Møller]

men stramningen må ses i sammenhæng med nedtrapningen af skibsværftsstøtten i øvrigt. Det er fornuftigt, at Danmark går foran med at aftrappe værftsstøtten, men det er ikke fornuftigt, at vi går så vidt, at vi helt fjerner enhver form for værftsstøtte, samtidig med at EF tillader støtte op til 20 pct. af skibets pris. Netop fordi de danske værfter hører til de mest effektive i Europa, er det urimeligt at lukke dem ved for ulige en konkurrence.

Vi kan støtte, at reglerne for ophævelse af pensionsordninger strammes. Samtidig burde man dog forhøje skatten i forbindelse med udbetaling af kapitalpensioner. Ligeledes kan vi støtte, at udlandslempelsen fjernes. Det har SF arbejdet for i mange år. Vi undrer os da over, at regeringen ikke også vil fjerne muligheden for sambeskatning med udenlandske datterselskaber, som SF og Socialdemokratiet foreslår. Det kommer sikkert også engang, men hvor skal vi dog somme tider vente længe på at få fornuftige forslag gennemført!

Det gælder f.eks. også nedskrivning på varelagre. Den nedskrivning blev vedtaget under arbejderflertallet 1966-1968, men VKR-regeringen genindførte den. Nu foreslås den så endelig fjernet, og det er godt. Men når nu regeringen følger SF's politik, ville det være bedre, om den gjorde det konsekvent og skrev mere direkte af efter lovforslag nr. L 28, så forslaget kunne få den teknisk rigtige udformning.

Også indekseringen af afskrivninger forsvinder med SF's fulde støtte. De erhvervsmæssige virkninger af disse tre indgreb er meget positive. Udlandslempelsen har stimuleret flytning af arbejdspladser til udlandet, varelagerne nedskrivning til opretholdelse af alt for store lagre og indekseringen af afskrivningerne til samfundsøkonomisk urentable investeringer. Men det må dog ikke glemmes, at der samtidig fjernes penge fra erhvervslivet. Derfor er det økonomisk forkert at bruge provenuet til forbrugsudvidelser. I stedet bør provenuet bruges til erhvervsfremmende foranstaltninger, f.eks. flere erhvervsuddannelser.

Hvad angår lovforslag nr. L 4, kan vi ikke støtte moms på ejendomsadministration – vi har ikke brug for husleje-forhøjelser. Forslaget om at nedsætte refusionen af dieselafgiften har vi en del sympati for. Det er på tide, at erhvervslivet vænner sig til at betale energifgifter, som de gør det i andre EF-lande.

Men når regeringen foreslår at starte på transportområdet, kan vi ikke lade være med at spekulere over, om regeringen har til hensigt at lægge en sådan omlægning for had ved at starte i et hjørne, hvor bl.a. den kollektive trafik bliver ramt, og da det samtidig foreslås at fjerne 100 mio. kr. på DSB's budgetter, bliver hele den kollektive trafik ramt.

Vi kan ikke støtte forslaget om en skærpelse af tobaksafgiften. Det vil ramme socialt forkert, fordi det givetvis især er i de lavere indkomstklasser, at der ruller cigaretter af pibetobak. Til gengæld kan vi støtte forslaget om kortere kredit på cigaretafgiften. Vi vil dog gøre opmærksom på, at det er yderst letsindigt at anvende provenuet til en skatnedsættelse. Merprovenuet er jo en engangsindkomst, mens skatnedsættelsen er permanent.

Hvad angår lovforslag nr. L 5, er det i den foreslåede udformning ikke et indtægtsforslag, men et udgiftsforslag. Med fuld beskatning af gevinster og fuldt fradrag for tab på så internationalt et område, som der her er tale om, vil vi med sikkerhed se langt flere tab end gevinster på de danske selvangivelser. Derfor bør der naturligvis laves en regel om, at tab kun kan modregnes i gevinster, således som det også er tilfældet i SF's forslag om beskatning af warrants. Både Socialdemokratiet og Fremskridtspartiet har ved tidligere lejligheder og for Socialdemokratiets vedkommende i beslutningsforslag nr. B 2 vist, at de forstår den problematik, så jeg håber, at flertallet kan få ændret lovforslaget til et indtægtsforslag.

Lovforslag nr. L 6 og L 7 om konkurser og akkorder kan vi støtte. Under udvalgsarbejdet vil vi se på, om regeringen har fundet den mest hensigtsmæssige udformning af forslagene. Intentionerne er vi enige i.

Lovforslag nr. L 8 om ophævelse af dobbeltbeskatningen afviser vi som tidligere nævnt.

Socialdemokratiets beslutningsforslag nr. B 2 har jeg allerede omtalt. Vi afviser forhøjelsen af bundgrænsen for 6 pct.-skatten. Derimod kan vi støtte de indtægtsforslag, som beslutningsforslag nr. B 2 indeholder. På et enkelt punkt undrer vi os dog lidt. Socialdemokratiet foreslår en beskatning af kursgevinster også på danske obligationer. Det forekommer unødigt bureaukratisk. Her virker den mindsterentregel, som Socialdemokratiet var med til at gennemføre, jo, og der er ingen grund til at have

[Rahbæk Møller]

samme beskatningsregler for fut-op'er og de underliggende aktiver.

SF's egne forslag vil hr. Jens Thoft omtale nøjere.

Så skal jeg blot afslutningsvis bemærke, at med den idérigdom, vi er vidne til i dag, er det svært at forstå, at det skulle være vanskeligt at finansiere de nødvendige uddannelsespladser og samtidig opnå en formindskelse af statsunderskuddet. Det samlede provenu af skærperne i de tre skattepakker, vi behandler i dag, andrager et ganske betydeligt beløb.

(Kort bemærkning).

Lykketoft (S):

Det er, som om SF lige præcis i dag må have haft nogle store problemer med, hvordan man skulle positionere sig i debatten. Jeg forstår egentlig ikke, hvad det var, hr. Rahbæk Møller ville opnå ved den karakteristik, han gav af Socialdemokratiets forslag. Jeg synes, det var et ringe indlæg, for det gav kun en del af virkeligheden i beskrivelsen af Socialdemokratiets politik.

Jeg husker ikke, at hr. Rahbæk Møller som ordfører for et fuldstændig tilsvarende forslag – indeholdt i beslutningsforslag nr. B 16 til debat i november sidste år – havde de tilsvarende kritiske bemærkninger om, hvordan Socialdemokratiet forholdt sig til en forhøjelse af bundgrænsen for 6 pct.-skatten.

Det, som hr. Rahbæk Møller fortier, og som SF i øjeblikket ligesom prøver at snakke uden om, er, at det har jo hele tiden været Socialdemokratiets hovedpunkt, at skulle man matche en overenskomstsituation, gjaldt det om, som vi har beskrevet det i »Gang i 90'erne«, at vælge ud momsfristagelse for udvalgte fødevarer, særlige afgiftslettelser, der også kunne hjælpe på grænsehandelen, og nedsættelse af offentlige takster, kollektiv trafik, børnepasning osv.

Det er det, vi prioriterer højt, og det betyder, at skal man enes med Socialdemokratiet, kan det godt være, vi kan komme et stykke af vejen i en væsentlig langsommere takt, end regeringen har forestillet sig, med bundgrænsen for 6 pct.-skatten, der jo i dag rammer ganske almindelige, jævne lønmodtagere, men vi kan kun komme det stykke af vejen, hvis vi vil finde de finansieringsinstrumenter, Socialdemokratiet har peget på, og som virkelig klipper i toppen.

Det er det, der er pointen, og den synes jeg egentlig S og SF havde en fælles interesse i at fremhæve. Derfor var jeg lidt skuffet over indlægget, men jeg håber, at det var en enlig svale i et ellers godt samarbejde.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Da Det Radikale Venstres landsmøde nærmede sig, affyrede vor militante økonomiminister jo den rekylgeværsalve, at nu var marginalskatten det vildt, som skulle jages. Og det tør nok siges, at regeringspartierne både i den mellemliggende tid og i dag i en sjælden enighed har fulgt op, hvad økonomiministeren sagde. Med en trommeild forsøger de at forklare os, at en marginalskattekrone er meget værre end en anden skattekrone.

Det tilbageviser så omsider den modige hr. Rahbæk Møller med nogle teoretiske betragtninger fra nyere nationaløkonomi. Det vil jeg gerne have lov til at supplere med lidt praktiske ting.

Når man forsøger at lægge sit budget og man har 100.000 kr. i løn og vil se, hvor meget man har i disponibel indkomst, trækker man de skatter fra, man har betalt. Om de så er marginalskatte eller de er andre skatter, om de er formindskede i kraft af et bundfradrag, eller hvilken teknik det skyldes, er ærlig talt så bimlende ligegyldigt.

Men der er en anden form for marginalskatte, som er noget så forbandet væmmelige, for de falder så frygtelig hurtigt. Det er dem, man får konstateret, når man opdager, at man har overskredet en eller anden hellig grænse på 102.000 kr., eller hvor man nu har, og derfor pludselig skal til at betale noget mere i børnehaven og vuggestuen, ligesom man får en lidt mindre boligsikringscheck osv. Det er lige fuldt marginalskatte, men det, der virker i den daglige økonomi, er da den sidste type marginalskatte.

Så kan man have alverdens meninger om boligsikring og børnehaver i det offentlige, og hvad man ellers har – og det har jeg nogle ret rabiater meninger om – men situationen er altså den, at det er de marginalskatte, som virkelig skader. De andre kommer eventuelt som en efterskat engang 1½ år efter, som man overhovedet ikke får øje på.

(Kort bemærkning).

Rahbæk Møller (SF):

Jeg vil gerne sige til hr. Lykketoft, at pointen i mit indlæg var, at det er absurd, at vi er landet i en situation, hvor vi seriøst skal diskutere, om lavtlønnede skal have 0 eller 600 kr., og om millionærer skal have skattelettelser på 8.000 kr. eller 50.000 kr. Og vi kan ikke frakende Socialdemokratiet et medansvar for denne udvikling.

På en måde er det naturligt, at regeringen forsvare sine bankdirektører – det er de valgt til – men Socialdemokratiet burde være de fattiges værn, og de følger med. Sådan vil journalisterne på en eller anden måde fortolke det, og det kan man godt forstå. For det er svært at spørge alle 8 partier, hvad de mener. Når man har spurgt Socialdemokratiet og regeringen, tror man, man har fået et dækkende politisk billede.

Når Socialdemokratiet så lægger sig for langt mod højre, bliver dette billede skævt, og så får vi denne debat, hvor vi alene diskuterer, om vi skal give højtlønnede disse meget store eller lidt mindre skattelettelser.

(Kort bemærkning).

Jens Thoft (SF):

Jeg skal prøve helt i forlængelse af det, hr. Rahbæk Møller sagde, at give nogle eksempler på virkningen af det socialdemokratiske forslag og på virkningen af regeringens forslag.

En enlig, som ikke har særlige rentefradrag, vil med en indtægt på 150.000 kr. ikke få nogen skattelettelse efter Socialdemokratiets forslag, men få 824 kr. efter regeringens. Jeg ser ikke det specielt sociale heri.

For en enlig, som tjener 200.000, er skattelettelsen efter Socialdemokratiets forslag 2.237 kr., mens den efter regeringens er 3.061 kr.

For en enlig med 400.000 i indtægt er lettelsen efter Socialdemokratiets forslag 8.454 kr., mens den er 15.061 kr. efter regeringens forslag.

Vi må konstatere, at billedet er det samme for et ægtepar og det samme for en enlig med rentefradrag, nemlig at nede i bunden gives der ringe skattelettelser, og jo højere man kommer op, jo større bliver skattelettelsen, idet den dog stopper ved lidt over 300.000 kr. Men det er da stadig væk sådan, at millionæren også efter det socialdemokratiske forslag får mest i skattelettelse.

Vi kan altså konstatere, at hvor regeringen dog har husket de lavtlønnede, men stadig væk begunstiger millionærene mest, har Socialdemokratiet glemt de lavtlønnede og begunstiger også millionærene mest. Der er ingen tvivl om, at den asociale karakter af regeringens forslag er større end Socialdemokratiets. Det kan man se af den kendsgerning, at millionæren altså får 50.000 kr. i skattelettelse, mens det dog ikke er så voldsomt efter det socialdemokratiske forslag. Men skævt er det altså fortsat. Og derfor må Socialdemokratiet finde sig i, at SF kritiserer. Vi har i den her sag ikke haft svært ved, som hr. Lykketoft sagde, at positionere os, for det giver sig selv: Når man laver skæve skattelettelser, må vi nødvendigvis kritisere.

Tredje næstformand (Povl Brøndsted):

Hr. Lykketoft for en kort bemærkning, og jeg henstiller, at man begynder at begrænse de korte bemærkninger; vi skal videre i talerrækken.

(Kort bemærkning).

Lykketoft (S):

Hr. Jens Thofts store problem er, at han er begyndt at kommentere disse spørgsmål, før han har læst det i sammenhæng. Det er han kommet til i fjernsynet, og nu fremturer han.

Derfor er det lidt latterligt, at hr. Jens Thoft står her og understøtter regeringen i den fejlagtige information, at man giver lettelser i bunden. Det gør man jo ikke; man stjæler det igen i form af dyrere kollektiv trafik og i form af højere husleje. Det synes jeg SF skulle bruge sine kræfter på at forklare befolkningen. Jeg troede, det var SF's mission at forklare den slags sammenhænge og også – ligesom hr. Rahbæk Møller gjorde om de samme socialdemokratiske forslag for næsten 1 år siden her i Folketinget – sige, at der jo ikke er de store divergenser mellem vore to partier på indkomstkattesiden. Det var, hvad hr. Rahbæk Møller sagde om de selv samme forslag om 6 pct.-skatten i november 1989 her fra talerstolen. Men da huskede hr. Rahbæk Møller jo også, at de socialdemokratiske forslag var andet end det, der vedrørte indkomstskat. Det var også lettelser af afgifter, lettelser af moms og lettelser af takster. Det er på den måde, vi i modsætning til regeringen sørger for, at der er en ordentlig social profil, og det var SF jo også enig i dengang. Det er SF selvfølgelig også enig i nu. Hvorfor efterlader man så et helt andet indtryk?

[Lykketoft]

I øvrigt skal jeg huske at sige til hr. Rahbæk Møller, at når man gerne ville have citeret hr. Kofod-Svendsens bemærkninger til hr. Anker Jørgensen i åbningsdebatten, beror det endnu en gang på, at SF ikke har regnet på tingene selv, for når man ville have et forkeret regnestykke fra hr. Kofod-Svendsen bragt i fjernsynet, ville det da være at gøre hr. Kofod-Svendsen en meget dårlig tjeneste.

Sandheden om Socialdemokratiets forslag er, at hr. Anker Jørgensens familie ingen lettelse får, hvis det bliver gennemført, men at de vil få en meget større lettelse i øvrigt end den, hr. Anker Jørgensen i farten havde regnet sig frem til, hvis regeringens forslag blev gennemført.

Tredje næstformand (Povl Brøndsted):

Hr. Glistrup for en kort bemærkning.

Jeg fastholder, at man bremser de korte bemærkninger så hurtigt som muligt.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Jeg synes, det skal fremgå af Folketingstidende, at hr. Lykketoft var uretfærdig over for hr. Rahbæk Møller, da han sagde, at hr. Rahbæk Møller bare kunne have sagt til under den drøftelse, vi havde sidste år i november om beslutningsforslag nr. B 16. Denne drøftelse findes refereret i Folketingstidende 1989-90 sp. 1270, og med al respekt for formandens henstilling om, at vi skal forkorte debatten, vil jeg tillade mig at læse hele forhandlingen op. Der står det pågældende sted:

»Forslaget sættes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.«

At hr. Rahbæk Møller under denne seance ikke sprang op på talerstolen og fandt frem til en eller anden detalje i hr. Lykketofts beslutningsforslag nr. B 16, kan man da ærlig talt tilgive ham.

Baggrunden for det – og det skylder jeg så til gengæld hr. Lykketoft at sige – var, at man i stedet for havde nogle forhandlinger om »århundredets plan«, og hvad det ellers hedder i Folketingstidende, og det er selvfølgelig rigtigt, at man godt, mens man talte om »århundredets plan«, kunne have fortalt, at i øvrigt mener man sådan og sådan om det ene eller det andet i beslutningsforslag nr. B 16, men det var sådan lidt

mere profant at gå ned i at foretage diskussioner af den art.

(Kort bemærkning).

Rahbæk Møller (SF):

Jeg forstår ikke helt, at hr. Lykketoft skal rode det ind i sagen, at hr. Anker Jørgensen vistnok har en kone, der er hjemmegående. Sagen er selvfølgelig, at for det store flertal af folketingsmedlemmer, som er enlige eller har en arbejdende ægtefælle, giver regeringens og Socialdemokratiets skatteforslag stort set samme lettelse. Det er det, der er pointen, og ikke om hr. Anker Jørgensen eller hr. Kofod-Svendsen har lavet en fejl i en teknisk detalje. Det er irrelevant.

Når det drejer sig om Socialdemokratiets store plan, er det da rigtigt, at der var meget i dens struktur, som vi synes om. Det betyder ikke, at vi vil tage enkelte elementer ud, som vi umiddelbart kan tilslutte os, hvis disse elementer isoleret set er skæve og det, Socialdemokratiet kom med, er skævt.

Jeg vil gerne spørge, om hr. Lykketoft ikke er enig i, at der ikke er noget land blandt alle verdens lande, hvor personer med en indtægt på f.eks. 130.000 kr. beskattes hårdere end i Danmark, og at det er hovedproblemet i skatten. Hvorfor kommer Socialdemokratiet så med skatteforslag, der overhovedet ikke berører netop den hårdest ramte gruppe? Jeg kan bare henvise til, hvad hr. Stavvad selv sagde tidligere på dagen. Han henviste netop til de lavtlønnede og deres skatteproblemer.

Tredje næstformand (Povl Brøndsted):

Hr. Lykketoft for en kort bemærkning, og det er den sidste korte bemærkning, inden vi går videre i talerrækken.

(Kort bemærkning).

Lykketoft (S):

Hr. Glistrup kan man jo sige meget om, men han plejer altid at have orden i papirerne. Men hr. Glistrup overså i sine citater fra Folketingstidende, at det socialdemokratiske beslutningsforslag nr. B 16 blev forhandlet sammen med regeringens forslag om økonomisk reform, og i Folketingstidende 1989-90 sp. 1196 under den pågældende debat refereres hr. Rahbæk Møller for følgende bemærkning:

[Lykketoft]

»Endelig skal jeg kort kommentere beslutningsforslag nr. B 16 om skatteomlægninger« – altså Socialdemokratiets forslag. »På indkomstskattesiden er der ikke store divergenser mellem vore to partier.«

Skulle vi ikke stoppe dér, hr. Rahbæk Møller, og så sige, at SF har lavet en lille skæver i deres propagandaapparat? Det må man se at få rettet op på. Ingen af vore partier har en interesse i, at denne polemik fortsætter på et forkert grundlag, hvor man bare fortier de lettelser, Socialdemokratiet foreslår via afgifterne i bunden. Jeg synes, at vi skal stoppe den. Det har vi en fælles interesse i, og dermed kommer vi også i fællesskab sandheden meget, meget tæt.

Endelig skal jeg huske at føje til – jeg tror nok, jeg kunne høre hr. Rahbæk Møller, men det var ikke så højlydt – at han i sidste omgang endnu en gang tog fejl. Hr. Anker Jørgensens familie får ikke nogen skattelettelse ved gennemførelse af det socialdemokratiske beslutningsforslag, men den får et meget stort beløb, hvis regeringens bliver gennemført. Det gælder også for mange af vores andres familie herinde, og det er en ganske god lakmusprøve på, at fordelingsvirkningen af regeringens forslag er forkert.

Skrumssager Skau (V):

Det har været en interessant diskussion og drøftelse imellem SF's folketingsgruppe og Socialdemokratiet om, hvilket af forslagene der er mest socialt afbalanceret eller mindst socialt afbalanceret, og jeg kan forstå – men det er selvfølgelig ikke overraskende for mig – at det er regeringens oplæg og forslag, som er mest socialt afbalanceret.

Men lad os gå tilbage til alle de foreliggende forslag, og der er jo mange forslag på bordet i dag, som vi skal have behandlet; der er ikke alene forslagene fra regeringen, men også forslagene fra SF, som jo er udformet som egentlige lovforslag, og så er der jo nogle beslutningsforslag med nogle hel- eller halvkvædede viser her og dér fra Socialdemokratiet.

Det er klart for alle, at mange af skatteforslagene vil få vidtrækkende betydning for alle former for skatteydere, det vil sige, når det gælder regeringens forslag, for lavindkomstgrupper, for mellemindkomstgrupper, for højindkomstgrupper, uanset om de har brugt de fradragsmuligheder, som vi nu har, eller ej. Forslagene

vil, hvis de alle vedtages – hvilket selvfølgelig ikke sker – også få betydning for alle former for virksomheder, uanset om det er en selvstændig virksomhed, et aktieselskab eller et andelsselskab, hvis vi her tager det socialdemokratiske beslutningsforslag med.

Det er nok ingen overraskelse for nogen, at Venstre mener, at regeringens forslag er de absolut bedste, men vi er selvfølgelig parat til at drøfte de øvrige forslag fra Socialdemokratiet og også fra SF. Men vi er også parat til at drøfte de ideer, der måtte komme fra andre af Folketingets partier, fra Kristeligt Folkeparti, fra CD og også fra Fremskridtspartiet.

Venstre mener, det er af afgørende betydning, at marginals-katten igen bliver sænket, denne gang fra de nuværende 68 pct. ned til 62 pct. Sidste gang var det jo fra 73 pct. ned til 68 pct.

Venstre føler også, det er vigtigt, at vi får forhøjet 3 pct.-fradraget til 4 pct., og at loftet forøges; det har betydning for de lavere indkomstgrupper.

Vi er også enige i, at acontobeskatningen under virksomhedsordningen bliver reduceret fra de nuværende 50 pct. til 40 pct., samt selvfølgelig i, at dobbeltbeskatningen af aktieudbytter fjernes – det sidste led i den skatteaftale, som blev indgået med Socialdemokratiet og de andre partier i 1985, men som vi endnu ikke har haft mulighed for at få igennem Folketinget.

Der har været mange argumenter for sænkningen fremme i dag, og jeg skal nævne dem, som jeg føler er vigtige at fremhæve igen.

Det er selvfølgelig først og fremmest, at konkurrenceevnen bliver forbedret. Det sker også derved, at vi får taget noget af trykket af lønstigningerne, altså at lønstigningerne fremover vil blive formindsket. Det vil være med til at tilskynde til at gøre en ekstra arbejdsindsats i vort samfund, og det føler vi er meget, meget vigtigt.

Vi føler også, at forslagene er socialt velafbalancerede. Vi føler, at vi herved igen går et trin hen imod at få formindsket omfanget af sort arbejde i vort samfund. Vi skal længere, hvis det helt skal afskaffes, men det her er et nyt trin.

Vi mener endvidere, at samspilsproblemerne, som Socialdemokratiet jo også er interesseret i at få formindsket, vil blive reduceret med vores forslag om at nedsætte marginals-katterne.

[Skruksager Skau]

Vi mener også, at forslagene vil medføre, at opsparingen fremmes i vort samfund, altså den frivillige opsparing, som vi føler er meget vigtig, og det vil også medvirke til, at man nedbringer sin gæld.

Forslagene vil efter vores opfattelse medføre, at inflationen modvirkes. Vi får en lavere inflation, og det er jo mere socialt retfærdigt end høj inflation.

Vi mener også, at vi med forslagene lægger op til en betydelig forenkling af skattesystemet, og at vi samtidig vil tilnærme os det skattesystem, man har i de andre EF-lande, men det vil så sandelig også medføre, at vi tilnærmer os marginalsatserne i de andre nordiske lande.

Alt det kan være med til at fremme etablering af virksomheder og også af arbejdspladser i Danmark.

Jeg har i de sidste dages aviser sporet en vis interesse for at gennemføre en momsnedsettelse i stedet for en nedsættelse af marginalsatsten. Jeg vil på Venstres vegne afvise forslaget, fordi det overhovedet ikke vil løse marginalskatteproblemet. Men jeg har også forstået det på den måde, at Socialdemokratiet udelukkende har hæftet sig ved denne idé, fordi det var sådan lidt af et politisk spil. Det er i hvert fald svært at forstå den pludselige interesse fra Socialdemokratiets side, når deres beslutningsforslag nr. B 2, som vi også behandler i dag, alene har lagt op til at skrotte 6 pct.-skatten for en gruppe af skatteydere. I deres forslag er der ikke noget om momsnedsettelse eller momsdifferentiering, fritagelse for moms på børnetøj og mælk, og jeg ved ikke hvad, eller afgiftsnedsettelser.

Det er også interessant at lægge mærke til, at Socialdemokratiet i beslutningsforslag nr. B 2 ikke har bragt noget bud på, hvorledes skatte trykket skal formindskes for de lavere indkomstgrupper, det emne, som jo har været genstand for en lang og grundig drøftelse imellem Socialdemokratiet og SF, og dér mener jeg at SF har forstået det rigtigt.

Jeg vil gerne understrege, at en momsnedsettelse alene vil medføre en øget forbrugsmulighed for skatteyderne, og vi vil ikke opnå alle de andre fordele, som jeg for lidt siden omtalte. Desuden vil en momsnedsettelse ikke specielt hjælpe de lavere indkomstgrupper økonomisk. Det var i hvert fald også tidligere Socialdemokratiets synspunkt. Det kan man læse af tidlige-

re udgaver af Folketingets forhandlinger, men man har jo som bekendt et standpunkt, til man tager et nyt.

Konklusionen er derfor klar. Vi skal nu reducere marginalsatsten. Derefter må vi i næste fase se på en tilnærmelse af afgifter og eventuelt moms til niveauet i de andre EF-lande i forbindelse med EF's indre marked.

Vedrørende finansieringsforslagene vil jeg sige, at hovedparten af forslagene til finansiering af marginalsatstenedsættelsen er henholdsvis en tilnærmelse til skattesystemet i EF's indre marked og en lukning af nogle af de huller, der endnu er i det danske skattesystem.

Tilnærmelsen vedrører især spørgsmålet om godtgørelse af dieselaftgiften, moms på ejendomsadministration, varelagre, nedskrivninger og ophævelse af udlandslempelsen. Her mener jeg dog, at vi skal se nærmere på de virkninger, det vil have for de danske virksomheder, her inklusive dansk skibsfart.

Forslaget om en omlægning af investeringsfundsordningen til en konjunkturudligningsordning kan Venstre også støtte. Venstre ser frem til, at vi får lukket en række af de huller, der er i skattesystemet – især at vi får lukket for den spekulation, der har været i at investere i australdollar og nu i engelske obligationer og ved at optage lån i samme valuta for derved at opnå en skattefri gevinst uden risiko. Vi forsøgte ihærdigt at få lukket det hul sidste vinter, men da var Socialdemokratiet ikke på plads.

Jeg sagde tidligere, at regeringens skatteforslag er socialt velafbalancerede. Det betyder, at det primært er de højere indtægter, der kommer til at betale for skattelettelsen. Erhvervslivet yder også sin del. Det har nogle været urolige over; det har vi også hørt lidt af her i eftermiddag, men så sent som i går sagde direktør Knud Sørensen fra Den Danske Bank, at han var overbevist om, at afskaffelsen af 6 pct.-skatten var den helt rigtige vej til mere dynamik i det danske samfund, og det er jo netop dynamik, som vil give investeringer, som vil give beskæftigelse, vi har brug for.

Alt i alt er Venstre enig i de fremsatte forslag fra regeringen, og vi vil selvfølgelig under de kommende forhandlinger være lydhøre over for eventuelle forslag til forbedringer, f.eks. i form af forenklinger, i form af at undgå eventuelle nye huller i skattesystemet. Desuden vil vi også være lydhøre over for information om de

[Skrumsager Skau]

virkninger, forslagene vil få for alle berørte grupper i samfundet. Det er også klart, at der er mange andre dele, der berøres af hele forslaget; det har jo i allerhøjeste grad noget med den generelle økonomiske politik at gøre, og det må vi se i sammenhæng.

Jeg har ikke så mange kommentarer til SF's forslag. Et par af forslagene ligner jo til forveksling regeringens egne forslag, men jeg kan straks tage afstand fra forslaget om kursgevinster, for det er meget asymmetrisk. Jeg vil også tage afstand fra forslaget om warrantsbeskatningen, og jeg vil også gerne tage afstand fra forslaget om afskaffelse af sambeskatningen af selskaber.

Jeg vil endvidere tage afstand fra Socialdemokratiets beslutningsforslag nr. B 2, som jeg ikke synes er socialt retfærdigt. Desuden vil jeg tage afstand fra de fleste af de finansieringsforslag, som de har lagt frem i noget forenklet form. Bl.a. forslaget om en generel avancebeskatning af fast ejendom vil jeg ganske klart tage afstand fra. Det vil give en masse skævheder og urimeligheder, men vi kender jo også fra tidligere, at Socialdemokratiet har været forslagsstiller for en generel værdistigningsafgift på fast ejendom.

Jeg vil også tage afstand fra forslaget om at lade andelselskaber beskattes som aktieselskaber og også fra en fjernelse af formueskatteloftet.

Beslutningsforslag nr. B 3 er i og for sig et meget spændende forslag, hvor man lægger op til, at det skal kunne betale sig at arbejde, og vi kan alle sammen være enige om, at uanset hvilken indtægt man har, skal det kunne betale sig at arbejde, så man får noget ud af det og har et økonomisk udbytte af at arbejde. Det er ikke tilfældet i dag, som det også er oplyst i B 3, og som vi har fået oplysning om mange gange.

Det, som jeg mangler lidt om i forslaget, er, hvordan vi skal løse det problem. Der er ingen løsningsforslag, men vi vil gerne være med til at arbejde på, hvordan vi kan finde løsninger, således at der altid er en økonomisk gevinst og en god økonomisk gevinst ved at tage et arbejde, yde en indsats i vores samfund. Det har en hel del at gøre med den sociale understøttelsespolitik, og det har så en hel del af gøre med vores marginalbeskatning. Det er vi åbne over for at se på.

Men som B 3 foreligger – også fordi det ikke er særlig konkret – må vi afvise det på det foreliggende grundlag.

Formanden:

Hr. Jens Thoft havde bedt om ordet for en kort bemærkning, men jeg kan ikke se ham i salen, så jeg giver ordet til hr. Stavad for en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Stavad (S):

Det var jo interessant. Jeg forstår, at Venstre afviser at gøre noget ved problemet for den gruppe, som har de aller-, allerhøjeste marginalskatter her til lands, og som endda typisk er dem, der er omfattet af beslutningsforslag nr. B 3. Det er så en konstatering, man må foretage: Når Venstre snakker om marginalskatter og marginalskattesænkninger, så tænker man kun på millionærerne. Alle andre interesserer ikke Venstre, kan jeg forstå.

Så én gang mere for prins Knud, som det vistnok hedder: Socialdemokratiet har faktisk ikke foreslået en generel momsnedsettelse. Socialdemokratiet har sagt i fortsættelse af det, der også var vores udgangspunkt for diskussionerne omkring de store planforhandlinger »Gang i 90'erne«, oplægget til smalle overenskomster for et år siden, at vi mener, vi bør afskaffe eller i hvert fald kraftigt nedsætte momsen på udvalgte fødevarergrupper samt gennemføre lettelser, som gavner almindelige familier, over afgiftslettelser og takstlettelser i øvrigt. Jeg ved ikke, hvor mange gange hr. Skrumsager Skau skal have det at vide, før det trænger ind, men vi er parat til at gentage det flere gange, hvis det skulle være nødvendigt.

Så forstår jeg på udsendte pressemeddelelser, at selv en direktør for en storbank kan frites over evne. Det er meget menneskeligt i hvert fald. Hvis nu man skønner – jeg ved ikke, om skønnet er rigtigt, men det må ligge på det lag mindst – at sådan en ordførende direktør for Den Danske Bank ligger i en indkomstkasse omkring 1,5 mio. kr., så svarer den 6 pct.-letelse, som regeringen har foreslået, til, at bankdirektør Knud Sørensen skulle have en overenskomstmæssig lønforhøjelse på 255.000 kr. Det er da meget lunt, altså man har da en vis forståelse for, at selv en bankdirektør kan frites af sådan et tilbud.

(Kort bemærkning).

Rahbæk Møller (SF):

Jeg vil blot anholde et tilfælde af groft citatfusk. Jeg har naturligvis ikke sagt, at regeringens forslag er mere socialt sammenhængende end Socialdemokratiets. Jeg har sagt, at et enkelt element er bedre. I deres helhed er regeringens forslag naturligvis groft asociale: Skattelettelser i 50.000 kroners klassen til millionærer og så 600 kr. til den lavtlønnede, som vel at mærke bliver hentet tilbage igen, dobbelt endda, i form af husleje-forhøjelse og forhøjelse af priserne på den kollektive trafik. Der er intet, intet som helst, socialt i den samlede pakke, regeringen er kommet med, tværtimod.

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Beslutningsforslag nr. B 2 er ikke socialt retfærdigt, sagde hr. Skrumsager Skau. Det kunne man godt tænke sig at få uddybet. Det kunne jeg i hvert fald godt. Jeg vil gerne have, at hr. Skrumsager Skau fortæller, hvad det er for nogle elementer i regeringens forslag, der i givet fald skulle være socialt retfærdige. Er den sociale balance i regeringens forslag det, der udtrykkes ved, at man giver, hvad der svarer til en gang pudder til de lave indkomster, for dernæst i finansieringen at hale 700 mio. kr. ind hos lejerne, 800 mio. kr. hos cigaretrullerne og ca. 100 mio. kr. på den kollektive transports benyttelse? Er det det socialt retfærdige i regeringens forslag?

Så stillede jeg et spørgsmål til den konservative skatteordfører. Jeg nåede ikke at få svar på det. Men jeg vil også stille det til hr. Skrumsager Skau. Det er spørgsmålet om den finansielle balance i regeringens forslag. Er regeringens forslag finansieret sådan, som skatteministeren sagde det: med krone til krone? Det vil jeg gerne have et svar på fra hr. Skrumsager Skau, for det kan jeg forstå har været et element, som han har diskuteret meget i forbindelse med regeringens forslag.

Så vil jeg gerne have, at hr. Skrumsager Skau fortæller os, hvordan finansloven bliver, og hvordan den finansielle status for det danske samfund bliver påvirket næste år eller næste år igen med regeringens pakke. Positivt, negativt eller neutralt?

(Kort bemærkning).

Jens Thoft (SF):

Jeg skal for en ordens skyld sikre mig, at hr. Skrumsager Skau ikke i debatten med hr. Rahbæk Møller fastslår, at det var mig, han citerede. Også jeg sagde, at regeringens forslag var langt mest asocialt.

(Kort bemærkning).

Skrumsager Skau (V):

Nej, jeg kom ikke med noget citatfusk. Det var slet ikke et citat, det var en konstatering ud fra den debat, som har været: at Socialdemokratiet i den lavere ende ikke giver noget som helst, tværtimod, mens regeringens oplæg giver nogle fordele. Så det er ikke noget citatfusk; det er en konstatering ud fra den debat, der har været.

Så var det hr. Stavad vedrørende marginalskatten. Jeg ved ikke, om jeg har udtrykt mig uklart, men vi er meget interesseret i at få løst samspilsproblemet, således at det altid vil kunne betale sig at yde en indsats i vores samfund uanset indkomstniveau. Det mener vi er meget, meget vigtigt, og jeg forstår jo på det forslag, der er fremsat, beslutningsforslag nr. B 3, at det er det, man vil løse.

Vi har bare ikke set nogen løsningsmuligheder, og det er det, som jeg så gav tilslutning til at vi skulle prøve at arbejde på. Det er et komplekst område og vanskeligt at klare, og det er måske også derfor, at Socialdemokratiet har opgivet og bare har fremsat forslaget og så beder regeringen klare disse problemer. Det synes jeg da er meget fint på en måde.

Hr. Stavad nævner så en hel masse andre ting vedrørende moms eller ikke, takster for børnehaver osv. I den forbindelse vil jeg gerne henvise til det udmærkede oplæg, som er kommet fra Den Nordiske Arbejderbevægelse, SAMAK-rapporten, som jo siger noget om nogle af disse ting, idet man altså gennem brugerbetalingen i øget udstrækning skal gøre en indsats, selv være med til at betale mere af det, det koster i forvejen.

Så var der spørgsmålet om det socialt retfærdige i vores oplæg. Jamen det er da en ren konstatering, at det er bedre end det, som Socialdemokratiet har lagt frem. Det er også klart, at det er en finansiering krone for krone, og det er ganske klart, at forslaget som sådan vil medføre

[Skrumsager Skau]

øget dynamik i vores samfund. Og derigennem vil det være selvfinansierende også på længere sigt.

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

Med respekt for, at hr. Skrumsager Skau muligvis ikke havde mere tid i sin korte bemærkning til at berøre det socialt mere retfærdige, vil jeg stille spørgsmålet igen: Er det socialt retfærdigt at finansiere meget beskedne skattelempelser for små indkomster ved at lave huslejestigninger gældende for lejerne på 700 mio. kr., afgiftsforhøjelser på 800 mio. kr. og forøge udgifterne til de mennesker – og det er formentlig heller ikke bankdirektørerne – der benytter den kollektive transport, og som skal betale ca. 100 mio. kr. mere, hvis regeringens forslag gennemføres? Er det udtryk for social retfærdighed?

Så sagde hr. Skrumsager Skau meget kort, at der var en finansiering krone til krone, og han svarede ikke på, om det ville påvirke statens finanser positivt, negativt eller neutralt. Skal jeg forstå det sådan, at hr. Skrumsager Skaus svar var et svar på, at finansloven ikke ville blive påvirket?

Nu stiller jeg spørgsmålet igen, og så skal jeg udbyde, hvad det er, der får os til at spørge, nemlig den Budgetoversigt, der er kommet i dag, hvor der står – jeg citerer fra s. 6:

»En del af finansieringen vedrører imidlertid selskabernes indkomstskat for 1991, som først indbetales i 1992, hvilket reducerer skatteprovenuet i 1991 med 3,1 mia. kr.«

Det var det svar, hr. Skrumsager Skau skulle have givet os. Der er en underfinansiering på statens finanser med 3,1 mia. kr.

(Kort bemærkning).

Lykketoft (S):

Jeg synes, jeg hørte hr. Skrumsager Skau citere SAMAK-rapporten, som jeg engang havde lejlighed til at præsidere over skrivningen af, en rapport om fornyelse af den offentlige sektor fra Den Nordiske Arbejderbevægelse. Jeg synes også, jeg hørte hr. Skrumsager Skau sige noget om, at der stod, at man skulle betale mere for at få sine børn passet eller sådan noget. Det er forkert. Men der var selvfølgelig den vanskelighed ved rapporten, at den var skrevet på svensk.

Vi er nu i færd med at få lavet en dansk udgave fra det danske Socialdemokrati. Der vil hr. Skrumsager Skau få præciseret meget nøje, hvad det danske Socialdemokrati mener om den offentlige sektor, og han vil kunne konstatere, at der ikke er dækning – det er der i øvrigt heller ikke i den svenske udgave – for det, som han stod og sagde heroppe.

Formanden:

Efter aftale mellem ordførerne ændrer vi rækkefølgen. Jeg giver ordet til fru Bente Juncker.

Bente Juncker (CD):

Jeg vil gerne sige tak til Fremskridtspartiets og De Radikales ordførere, fordi jeg må komme op før dem og kommentere alle de lovforslag, som ligger til behandling i dag, da jeg skal nå en færgе.

Jeg vil gerne sige til regeringen, at Centrum-Demokraterne meget gerne vil medvirke til at drøfte en afskaffelse af 6 pct.-skatten og en forhøjelse af 3 pct.-fradraget, men det må alene være på regeringens ansvar. Hvis regeringen mener, at der er råd til skattelettelser i den størrelsesorden, må regeringen tage ansvaret for det.

Vi vil være meget positive. Regeringen skal have mulighed for at fungere, og vi vil ikke lægge hindringer i vejen, så regeringen skal gå af af den grund.

Centrum-Demokraterne har imidlertid foreslået momsens nedsat med 2 pct., og det er for at se disse ting i et lidt større perspektiv. Hvis der er råd til skattelettelser, jamen hvorfor så ikke inddrage det store EF, som vi alligevel på et eller andet tidspunkt skal i gang med? Vi mener også, at en nedsættelse med 2 pct. på moms vil gavne med hensyn til løntilbageholdenhed i forbindelse med de overenskomstforhandlinger, som vi står over for her i foråret.

Vi tror også, der er noget psykologi i det her. Det at nedsætte moms med 2 pct. frem for at give en skattelettelse til de laveste indkomster på 70 kr. om måneden betyder noget mere, når lavindkomstfamilierne skal ud at handle. Og det drejer sig om sådan nogle mennesker som kontanthjælpsmodtagere, enlige mødre og kassedamer, for der er vel ingen, der tror, at de får noget ud af den skattelettelse på 822 kr., som regeringen lægger frem? Nogle af dem når måske ikke engang at få den.

[Bente Juncker]

Nej, der er mere perspektiv i, at man f.eks. ser på en fødevareroms. Det er CD meget villig til at se på. Men jeg skal også her sige, at CD ikke agter at medvirke i en konstellation uden om regeringen til at vedtage en nedsættelse af momsen på nogle områder. Vi vil have regeringen med i det her, og vi vil lave et forlig med regeringen omkring spørgsmålet om momsen.

Når vi har valgt en nedsættelse af momsen, er det af hensyn til den harmonisering, som i løbet af kort tid skal finde sted inden for EF. Vi ved jo alle sammen, at vi på et eller andet tidspunkt skal nærme os det velkendte momsband.

Men også med hensyn til grænsehandel finder vi det noget underligt. Vi har en økonomiminister, som bare sidder med hænderne i skødet, som vi hørte i Radioavisen i morges, og dér mener jeg i spørgsmålet om 2-døgns-reglen. Vi ved, at der ligger et hollandsk forslag på 1 døgn, og vi ved, at Kommissionen kommer med et forslag. Og når Kommissionen kommer med sit forslag, nå ja, så er det hele altså tabt på gulvet. Men nu er økonomiministeren her ikke, så man kan ikke få en kommentar til det; det finder jeg beklageligt.

I øvrigt finder CD, at regeringens EF-harmoniseringspolitik er underlig. Den går i al sin enkelhed ud på, at når det koster erhvervslivet penge, så følger man EF, men skal der lempes nogle steder, så vil regeringen ikke følge EF.

Et eksempel på det første – det, der koster penge – er dieselaftgift i forbindelse med vejtransport; dér følger man EF ligesom ved moms på ejendomsadministration. Vejtransporten giver udgifter for erhvervslivet alene på 1 mia. kr. i 1991. Ejendomsadministrationen giver højere huslejer specielt for de lavindkomstgrupper, som bliver lempet med disse 822 kr., altså de ca. 70 kr. pr. måned. Så kan man jo sige: Det går helt op. Her harmoniserer regeringen alene med det formål at kunne se et drømmesyn om, at 6 pct.-skatten fjernes.

Det er da klart, når vi i øvrigt ser på finansieringsforslagene fra regeringen i forbindelse med 6 pct.-skatten, at så ønsker vi ikke i CD at holde hånden over de såkaldte vildskud. Vi er enige med regeringen, når det gælder beskatning af kursgevinster, australdollararrangementer osv. Det har grebet om sig, og det lovforslag kan vi helt klart tilslutte os.

Vi bryder os heller ikke om konkursrytteriet, og vi kan give tilslutning til en stramning med

hensyn til ophævelse af pensionsordninger i utide, da det pumper et utroligt forbrug ud. Men så hører vildskuddene også op, og i den forbindelse skal jeg komme med den bemærkning til SF- og S-forslagene, at de går for vidt på samtlige områder, og det ønsker vi ikke at deltage i.

Men derpå finansierer regeringen sit drømmesyn ved at pålægge erhvervslivet ekstra byrder, nye milliarder i omkostningerne. Regningen går til industrien, som skal producere. De fleste virksomheder kommer til det resultat, at deres skatteregninger stiger mere, end de ansattes skattelettelser skulle være på 6 pct.-skatten.

Vi har bemærket i CD, at der er enkelte plusser som virksomhedsskatten – den kommer ned på niveau på selskabsskatten. Vi har noteret os ophævelse af dobbeltbeskatningen. Jeg vil ikke nægte, at dette er plusser, men det havde klædt regeringen, om lovforslaget om dobbeltbeskatningen var blevet afviklet fra 1990. Det står der i skattereftaften fra 1985, og jeg behøver vist ikke at citere aftalen – den kender vi alle.

Det havde også klædt regeringen, om hele provenuet, der var afsat på finansloven, var blevet brugt, men her har regeringen valgt at fremsætte hr. Lykketofts forslag i en lidt mere pyntelig udgave. Det at hele beløbet er blevet brugt, mener jeg er et klart brud på skattereftaftalen fra 1985.

Lempelserne til erhvervslivet er hurtigt overset. Hvad angår stramninger, vil jeg koncentrere mig om nogle enkelte stramninger, for at regeringen kan få sit drømmesyn om 6 pct.-skatten virkeliggjort. Jeg har været inde på vildskuddene; det er vi enige om, men hvor stor bliver regningen til virksomhederne, der skal ud at konkurrere og eksportere?

Jeg kan nævne sådan noget som skibsanparterne. Jeg er udmærket klar over, at ordrebøgerne er fyldte nu, men er de også det om 2 og 3 år? Der er allerede uro på samtlige værfter. Jeg er også godt klar over, at Det Internationale Skibsregister har hjulpet gevaldig, men hvorfor går man nu ind og ændrer noget her, som fungerer godt for øjeblikket? Vi har ordrebøgerne fyldt. Hvorfor venter man ikke og ser? Hvorfor skal det inddrages? Jeg kan meddele, at CD som analogi til indgrebet i 1989 vil stemme imod her.

Hvad angår udlandslempelsen, mener jeg, det er en kortsigtet beslutning at sige, at disse

[Bente Juncker]

virksomheder ikke vil eksportere. At loven er fra 1903, er vel ikke noget argument.

Afvikling af varelagerafskrivning finder vi i CD er ganske katastrofal. Der er virksomheder, der simpelt hen ikke kan undvære varelager-nedskrivningen. Om omlægning af en investeringsfond har vi ikke set noget konkret bud, men der skal nedsættes en arbejdsgruppe til at finde ½ mia. kr. Det er muligt, mener vi i CD, at der kan findes nogle enkelte ting på investeringsfond, men igen hæmmer man virksomhedernes likviditet.

Om omlægningen af afgiften på røgtobak vil jeg ikke ofre mange ord, men jeg vil blot sige, at man her strammer for de allerlaveste løngrupper i dette land, som bruger denne tobak. Det er helt uacceptabelt, at man falder over kredittiden for cigaretafgift. Kredittiden for cigaretafgift er som på alle andre nydelsesmidler. Hvorfor har man så ikke taget resten med, hr. minister?

Vi vil naturligvis gerne forhandle om alle disse punkter, men vi må klart have at vide af regeringen, hvad erhvervslivets øgede belastning bliver. Vi må vide helt klart, hvad den øgede belastning dels i denne skattepakke er, men også den øgede belastning på finansloven.

Til Socialdemokratiets forslag om skattefrihed for afståelse af aktier efter 3 år må vi i CD sige klart nej, ligesom vi må sige det til et rejselhold af skatteteknikere. Man har jo ikke særlig gode erfaringer med bagmandspolitiet. Hvis man virkelig vil betale et eksperthold, der ikke kommer fra et ministerium eller styrelser eller i øvrigt ikke er ansat i skattevæsenet, men folk, der kan det i det praktiske liv, f.eks. statsautoriserede revisorer, så er jeg med på det. Men har staten råd til at betale de lønninger, der så skal til?

Beskatning af avancer ved salg af fast ejendom, som skal give 2 mia. kr. lyder smukt. Pengene skal selvfølgelig bruges ifølge Socialdemokratiets forslag til at renovere den ældre boligmasse. Det lyder smukt, men hvor er Socialdemokratiet henne, når CD's forslag med et fradrag på 15.000 kr. for parcelhuse er til debat? Det er et forslag, som både Håndværksrådet og andre går ind for. Hvor er så Socialdemokratiet henne?

(Kort bemærkning).

Jens Thoft (SF):

Nu ærgrer det mig selvfølgelig, når vi i SF har gjort os den umage at lave lovforslag, at fru Bente Juncker ikke læser dem igennem. Jeg skal alligevel, når fru Bente Juncker om alle SF's forslag siger, at de er for vidtgående, spørge: Hvori ligger det for vidtgående i lovforslag nr. L 31? Det er et forslag, hvor vi fjerner muligheden for at købe sig til vedhængende renter. Var skatteministerens begrundelse for at indføre, at man skulle kunne fratække vedhængende renter i købsåret, ikke, at obligationsrenterne så kunne blive et gult felt på selvangivelsen? Er det ikke sådan, at skatteministeren i kraft af sine afsindige besparelser har fjernet denne mulighed, at det nu ikke bliver et gult felt? Er det ikke sådan, at hvis man fjerner 6 pct.-skatten, vil netop muligheden for at købe vedhængende renter åbne op for meget store skattehuller? Og er det ikke sådan, at CD er nødt til at stemme for dette forslag, selv om fru Bente Juncker ikke havde læst det i første omgang?

Glistrup (FP):

Det gældende danske indkomstskattesystem er både i sin helhed og i alle sine enkeltelementer uciviliseret, medmenneskedræbende, samfundsdestruerende og forældet. Når man skal finde det enkeltmoment blandt alle de mange, der kan verificere min påstand, som virker tungest, er det, at skatterne udskrives med så djævelsk høje procenter. 53 pct. er en lige så djævelsk høj procent som 68; der er ikke megen forskel på, om det er 53 pct. for en lavtlønsmodtager eller 68 pct. for én, der sidder bedre i det og måske har lidt formue og kassekreditmuligheder, eller hvad der er. Der er ikke den store forskel imellem de to tal.

Når man nu skal til at se inden for de begrænsede muligheder, som finansloven hjemler, at begrænse indkomstskatteudskrivningsprocenternes størrelse, må man søge at gøre det for alle danskere. Man kan selvfølgelig let nok sige med skatteministeren, at hvis man nu nøjes med en lille gruppe, kan den lille gruppe få meget større lettelse. Tænke sig, hvis man nøjedes med at lette for ministre og brugte de 9½ mia. kr. til at lette for ministre, kunne de blive forgyldt! Men altså, der er ikke nogen rimelighed i, at man anser nogle mennesker for at være bedre end andre og så forsøger at lette for dem.

Jeg har søgt at påpege, at de tre steder, hvor man lempet bedst, er bundfradrag som num-

[Glistrup]

mer 1, kommuneskatten som nummer 2 og 22 pct.-skatten som nummer 3. Jeg håber, at det kommer til at indgå i forhandlingerne, at man ser at få dannet det ene eller andet flertal i så henseende.

Når vi ser blandt de forslag, der er til behandling, må vi nok erkende, at vi skal helt ned i bunden af dagsordenen til det 13. og sidste punkt for at finde det mest visionære, der er sagt om dagens emne. Her får man med nye tal bekræftet det, som vi fra de forskellige lovmodeller og socialforskningsinstitut, og hvad de ellers hedder, de mange, hvis galt skal gøre én rasende, at forholdet er det, at dér, hvor man har de vanskeligste problemer, er i indkomstintervallet mellem ca. 50.000 kr. og ca. 206.000 kr. Det er dér, der er grund til at lempe særligt. Når man anvender den genopfriskede viden på de forslag, der nu er stillet fra bl.a. regeringens side, må man jo i hvert tilfælde sige, at af alle de mange forslag er der i hvert fald et enkelt, som man helhjertet kan godkende og sige, at det var et godt forslag, skatteministeren kom med dér, og det er forhøjelsen af 3 pct.-fradraget til 4 pct.-fradraget. Det støtter vi til hundrede procent. Vi vil meget gerne gå længere: tilladelse til et 15 pct.-nedslag, 8 pct.-nedslag eller noget andet, for det er dér, man virkelig kan hjælpe alle skatteydere, altså også specielt dem, hvor der er langt, langt størst grund til at benytte den forholdsmeestigt største hjælp.

Det næste, som skatteministeren har talt meget for sin syge moster om, er denne 6 pct.-skat, og idet jeg på forhånd tager afstand fra at skulle blive behandlet, som hr. Lykketoft behandlede hr. Rahbæk Møller, vil jeg henvise til, hvad jeg tidligere har sagt, men dermed har jeg ikke sagt alt det, der kan argumenteres imod. Skatteministerens fem såkaldte grunde til særlig at lempe 6 pct.-skatten var hule, usandfærdige og uholdbare, hvert og et af de fem punkter, som han gennemgik. Men ligesom hr. Rahbæk Møller havde den 7. november sidste år, har jeg også begrænset taletid her. Derfor kan jeg hverken på det punkt eller på andre punkter være udtømmende.

Skatteministerens tredje skattelettelsesforslag er, at han siger, at han synes, virksomhedsskatten skal nedsættes fra 50 pct. til 40 pct. Ja, det kan man da godt gøre, men det er for det første en acontoskat. For det andet så er det sikkert meget sundt med den diskrepans, der er

imellem, at man har 50 pct. acontovirksomhedsskat og 40 pct. aktieselskabs- og anpartsselskabsskat, for det motiverer folk til det, der må være det rigtige, nemlig at de i stedet for at foretrække den vidtløftige, fældefyldte virksomhedsskat går over til at være outsidersanpartsselskab og driver virksomheden i anpartsselskabsform. Det vil være langt, langt sundere både for samfundet og for de pågældende, at man gør det, navnlig hvis skatteministeren kan charmere sig ind på sin kollega industriministeren og få hende til at afbureaukratisere en hel bunke regler omkring anpartsselskaberne.

Her har vi altså noget, hvor man kunne forestille sig, at en eller anden forgrening af Venstres Landsorganisation næste år vil lave en endnu større foldeudmand af denne skatteminister, der fra september 1987 har hidført skattelettelsens velsignelser ud over land og rige.

Der skete noget meget vigtigt i september 1987. Men det var ikke, at en eller anden folketingsmand fra Viborg Amt blev skatteminister. Han havde præcis den samme stemme i Folketinget – én stemme, hverken mere eller mindre. Nej, det afgørende var det, som statsministeren kommenterede på valgnatten med ordene »de satans vælgere«, nemlig, at nu blev Fremskridtspartiet igen . . .

Formanden:

Der er en række ord, vi ikke bruger her i Folketinget.

Glistrup (FP):

Det er et ordret citat.

Formanden:

Så beklager jeg, for så passerer det.

Glistrup (FP):

Det var altså således, at nu havde firkloverregeringen hygget sig med højskattepartiet Det Radikale Venstre om at danne et flertal med alle tiders skattetryk, og så kommer altså dette Fremskridtsparti, som vil lave skattelettelser, ind i billedet og forsøger at klare det. I stedet for det store papirspild – der skal fældes mange regnskove til en foldeudmand – kan skatteministeren klare sig med i Venstres Ungdom, eller hvor dette sker, på bagsiden af et ti-øres frimærke at skrive: »Støt dig til Z«, for det er faktisk dér, man har løsningen på at opnå skatte-

[Gillstrup]

lættelserne og klare de ting igennem, og det er da også lykkedes igennem årene. Jeg husker med glæde både det første møde, jeg havde hos skatteministeren i september 1987, og de mange hyggelige og rare og givtige sammenkomster, jeg har haft og forhåbentlig fortsat vil få med skatteministeren om at få lettet skatterne på alverdens punkter.

Skatteministeren vil sikkert erindre, at ved det første møde, vi havde, overgav jeg ham en lærebog i skattelettelser, som dengang var et år gammel, »Ud af skattereformfælderne«. Jeg er helt sikker på, at han har slidt og læst i den hele vejen igennem. Skatteministeren vil måske også erindre, at vor snak kom til at falde på en skattelettelse, der ikke skulle gennemføres, nemlig problemerne omkring, hvorvidt man, når man nu beskatter arbejdsindkomsten med 53 pct. eller 68 pct., eller hvad man nu gør, så pludselig skulle finde på at beskutte småaktionærers kuponklipperi med 25 pct. eller sådan noget lignende. Det gentog jeg, hvor jeg, længe før skatteministeren overhovedet kom i Folketinget, havde talt om heroppe fra talerstolen, at det var noget møg at gøre det på den måde. Det afsnit har skatteministeren åbenbart glemt ved dette lovforslag nr. L 8, som er hans sidste skattelettelsesforslag i dag, og som vi selvfølgelig stemmer imod.

Men så kommer det store, spændende problem, når vi nu har fundet ud af, at vi letter skatterne med 9½ mia. kr. – eller hvor meget det nu bliver til i 1992 – hvordan skaffer vi så pengene til det? Her er Fremskridtspartiets svar klart og enkelt: 100 pct. mindst ved offentlige besparelser.

På de nuværende offentlige budgetter kan der med lethed spares 360 mia. kr. Ikke fra den ene dag til den anden, men over en 6-årig periode, altså 60 mia. kr. om året. Derfor: Smid alle disse finansieringsmuligheder væk og tag noget af det, Fremskridtspatiets har anvist. Tag simpelt hen f.eks. de 9½ mia. kr. fra ulandskontoen, og hvad man giver til muhamedanere her i landet, så kan man med lethed finde 9½ mia. kr., og så behøver man ikke alle de andre skadelige spareregler, som skatteministeren kører med i sin omlægning.

Vi er enormt skeptiske over for disse omlægninger, som skatteministeren opregner i 14 punkter, hvoraf de 11 er til behandling her i dag. Hvis jeg begynder med det område, hvor vi

er mest vrede, er det problemerne omkring afskrivninger. I en tidsalder, hvor vi internationaliseres, hvor vi har en teknologisk raketfartudvikling som den, vi har, er det enormt vigtigt, at vi først og fremmest lemper, lemper, lemper og atter lemper på vores afskrivningsregler, således at vi kan opnå, at man virkelig kan investere i ny internationalt set tidssvarende teknologi ved f.eks. at give frie afskrivningsregler, så man selv kan vælge helt frit og straks afskrive med det samme, afskrive 80 pct. eller 10 pct., hvad man nu vil. Det er det vigtigste, og det er helt forkert, det, ministeren gør med at ville ophæve indekseringen af afskrivningsreglerne.

Noget lignende gælder det næstdårligste af ministerens forslag, nemlig det med lager nedskrivningerne. Der er det faktisk således, at man må erindre sig to ting: for det første, at man ud fra nogle fjollede revisorteori-handels-højskoleopfattelser siger, at man skal indtægtsføre værdien ultimo af varelageret, som om det var kontante penge. Men det er ikke kontante penge, man har i et varelager. Det er noget, der er bundet, og som derfor bør nedskrives.

Dertil kommer, at netop med den enorme udvikling, der er i nye varearter – eller for den sags skyld nye påbud fra miljøministeren – og mange andre ting, er der en gevaldig risiko ved at holde et lager, og det er ønskværdigt, at man holder et lager. Derfor bør de gældende lager nedskrivningsregler, som nu har været gældende i 50 år, bevares.

Der er jo næsten større grund til at bruge dem i dag, end der var for i hvert tilfælde 40 år siden, idet vi ikke lever i et inflationsfund. Dengang kunne man vinde ind, for man havde et varelager. Det var 10 pct. mere værd året efter, eller hvor meget det var. Det gælder ikke med det, som Thatcher og Reagan har fået gennemført med lavere prisstigninger. Det er altså også en dårlig idé.

En tredje dårlig idé – det er dacapo fra et væld af diskussioner, vi har haft – nemlig, hvordan man skal behandle trusseredere. Det har vi jo et hav af gange redegjort for, bl.a. ved anpartsindgrebet i maj 1989. Vi kan ikke se, der er nogen som helst grund til over for leasingarrangementer, skibsanpartsafskrivninger eller noget lignende at have andre regler end dem, man havde under VKR-regering nr. 1. Derfor opfordrer jeg den nuværende VKR-regering nr. 2 til at søge tilbage til fortiden på det område og i hvert tilfælde ikke gå hen og skærpe på det felt.

[Gllstrup]

Så er der det, som andre har rost så meget, at disse mennesker, der har tegnet pensionsforsikringer og nu tilbagekøber dem, nu skal have et yderligere gok i nødden. Det er ikke særlig smart, at de mennesker, der har tilrettelagt deres alderdom og deres families alderdom, nu pludselig – og endda reelt med tilbagevirkende kraft, for den regel gælder jo allerede fra den 2. oktober – ikke kan gøre det, som de har indstillet sig på, nu da de har afviklet deres arbejde eller skal afvikle det. De får pludselig langt mindre ud af at tilbagekøbe dem.

Det er jo de samme, som blev ramt af de hårde slag med først afgiftsforhøjelsen i 1958, så forøgelsen i 1979, så realrenteafgiften i 1983 – var det vel, den blev indført – og hele vejen igennem, hvor man har fået lavet alle disse ting. Det giver man altså denne, bevares begrænsede gruppe, men det er faktisk synd for de familier, som kommer ud for at få den behandling.

Vort vognmandserhverv skal pludselig straffes, fordi ministeren trænger til nogle hovsaløsninger og så i lovforslag nr. L 4 har fået sat noget ind om, at nu skal de pludselig til at have en ekstra skat, hvor de såmænd har det hårdt nok. Vi synes heller ikke, at det er nogen udpræget god idé.

Så sagde ministeren, at denne udlandslempelse er tiden løbet fra efter ministerens mening. Det er da også rigtigt, den er efterhånden 86½ år gammel og 8 dage, og derfor er det selvfølgelig en lidt gammel opkomling, men jeg vil sige, at med den valutagæld, vi har i dag, er der mere grund til, end der var for Venstregeringen i 1903-4-stykker, at indføre udlandslempelsen, nu at opretholde den. Det, man har ondt af i Skatteministeriet efter bemærkningerne, er, at de virksomheder, som altså driver forretning i udlandet og derigennem er med til at oparbejde indkomster – typisk valutaindkomster – til Danmark, bliver lidt for billigt beskattet, også af deres indkomst her i Danmark. Det er en urimelig smålighed over for nogle af dem, som vi har allermost grund til at gavne, og derfor er det en dårlig løsning.

Når ministeren under lovforslagene nr. L 6 og L 7 finder frem til, at man absolut skal til at begrænse underskudsoverførselsretten, er det formentlig, fordi han for ivrigt studerer Det fri Aktuelt og lignende blade, som altid skriver en bunke om konkursryttere og sådan noget. Men den typiske fallent er ikke en konkursrytter.

Den typiske fallent er et menneske, som har iværksat et eller andet, måske løbet en risiko, er løbet ind i tidens mange fælder ved, at dollarkursen pludselig enten er røget op eller røget ned, eller der er kommet en levering af en maskine fra Østrig og så er maskinleverandøren dernedefra gået fallit, og derfor ryger man nu også på halen, eller man har solgt nogle møbler til Canada, og så kan man ikke få betaling – eller til Irak, for nu at sige det, som man eventuelt gjorde for 4 måneder siden, og så kommer der nogle politiske indgreb, eller der kommer nogle reguleringer fra Arbejdstilsynet, Miljøministeriet, eller hvorfra det nu kommer, og så går man af den grund fallit. Derfor skal man have en mulighed for at komme op igen, og det gør man i kraft af underskudsoverførselsretten, hvor der ikke går nogle penge fra staten. Derfor vil jeg meget henstille, at ministeren forsøger at genoverveje, om det har været så genial en idé, som han tilsyneladende giver udtryk for, at stille de forslag, han har stillet som lovforslag nr. L 6 og L 7.

Hvor vi virkelig har den sangvinske skatteminister, er, når man kommer til lovforslag nr. L 5. Det er i det store og hele om de mennesker, der handler australobligationer eller andre morsomme ting rundt omkring i den vide verden. Her må ministeren bare gøre sig klart, at det at handle på finansielle markeder, og det hvad enten det er børsen i København eller Skals eller i Frankfurt eller Washington, eller hvor man nu handler, fuldstændig er som at gå ind på et kasino. Der er større tab, end der er gevinster, for de mennesker, der optræder som bankrådgivere og vekselerere i Melbourne, eller hvad de ellers optræder som, skal alle sammen have deres fede hyrer. Derfor bliver der – taget for gruppen som helhed – større tab, end der bliver gevinst. Så kommer denne skatteminister med lovforslag nr. L 5 og siger to ting. For det første, at han har tillid til sine landsmænd. De formår at sikre gevinster, og her skal vi have så og så mange hundrede millioner hjem i kassen ved, at de går ud og spiller på verdensbanen. Så får man et overskud, der kan finansiere 6 pct.-skattens afskaffelse, eller hvad det nu ellers kan gøre. Samtidig med at han har denne tillid til sine landsmænds kløgt, har han også den tillid til deres enfoldighed, at det, de har tjent i Australien, eller hvor de har tjent det, deklarerer de på deres selvangivelse i Danmark

[Glistrup]

i stedet for at lade det dukke op i en bank som et anpartsselskab, som man har købt gennem Jyske Banks Gibraltarafdeling, eller hvor man nu har købt det, sådan så altså gevinsten optræder dér; tabene skal nok komme på de selvangivelser, som skatteministeren råder over. Men lovforslag nr. L 5 bliver ikke noget, der kan finansiere noget som helst. Det bliver et kæmpemodus. Vil man gerne af disse penge, der spilles rundt om, have en indtægt, kan ministeren forsøge at følge det, som hans kollega justitsministeren gør på kasinoforslaget og simpelt hen tage en eller anden afgift af bruttoomsætningen. Ikke 75 pct., eller hvor meget justitsministeren gik ind på, for så vil man nok ikke handle i Danmark, men bare 1 promille eller 2 promille af disse futures og options, og hvad de nu hedder, alle disse mange mærkelige ting, som man nu om dage kan gøre. Her kan man få et eller andet stilfærdigt og sikkert provenu hjem, hvis man ikke er for grådig og sætter promillesatsen alt for højt på, hvad man vil tage af bruttoomsætningen. Men at indkoble dette i vores indkomstsystem er altså fjollet. Ministeren har ladet sig narre af den betænkning, der kom i sommeren 1988, og som gav sig ud for at være en ekspertbetænkning, men som i virkeligheden var noget, som lå langt fra realiteternes verden, og som i dag ligger endnu længere og fjernere fra realiteternes verden, end det gjorde i juni 1988.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Den sidste del af hr. Glistrups indlæg var overordentlig interessant, for vi hørte nu det helt usædvanlige, at Fremskridtspartiet foreslog et nyt skatteobjekt og en ny afgift. Jeg vil gerne spørge hr. Glistrup, om han har et slag på tasken om, hvor stor en promille han kunne forestille sig et marked som fut op-markedet kunne bære?

(Kort bemærkning).

Rahbæk Møller (SF):

Det samme emne kalder mig herop, fordi hr. Glistrup siger det samme, som jeg sagde tidligere på dagen, nemlig at det forslag, som skatteministeren har fremsat, ikke er et indeksforslag, men klart et udgiftsforslag. Det var også essensen af hr. Glistrups kommentarer. Det, jeg

godt vil spørge om, er, hvis det lykkes at komme til enighed om hr. Glistrups model med en promilleafgift, vil hr. Glistrup så overveje en mindre vidtgående ændring, nemlig at sige, at tab kun er fradragsberettiget i modstående gevinster? Det vil jo også løse problemet.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Vort indkomstskattesystem er tungt og besværligt nok i forvejen. Når disse regler, der i denne folketingsaal kan forekomme så enkle, at man kun kan fratække tab i tilsvarende gevinster, skal føres ud i livet og man skal til at kontrollere, hvordan de i grunden fungerer, volder de ganske betragtelige vanskeligheder og er meget svære at få gjort retfærdige og rimelige. For hvad er de modstående gevinster? Der er jo ofte knyttet nogle bankkonti til, som kører over længere eller kortere tid, som afkaster renter. Der er alverdens forskellige sideforbindelser til det, så af tekniske grunde er den konklusion, hr. Rahbæk Møller foreslår, bestemt ikke velegnet til yderligere at forpæste vores i forvejen alt, alt for tykke og med detaljeregler fyldte skattelovsamling. Vi må indrette os efter, at vi skal bruge universalprincippet, når vi taler indkomstbeskatning.

Men til den afgift, som fru Elisabeth Arnold gerne vil have et slag på tasken om, ville jeg, hvis jeg skulle starte det, begynde med 1½ promille, og så ville jeg se det an, når der var gået 3 måneder. Er der nogen særlig grund til at tro, at Danmark har tiltrukket sig særlig meget? Jeg vil selvfølgelig også følge med i, hvad man laver af afgifter i London og Stockholm, og hvor man nu ellers gør det, og få det afpasset efter det, og viser det sig så, at det kan bære 2½ eller 4 promille, efter at man har startet med en lav introduktionspris og vænnet folk til at handle på Københavns Børs, fordi afgiften er forholdsvis lille her, så er det kun rart, for immervæk skal også Fremskridtspartiet have dækning for offentlige udgifter hvert år i størrelsesordenen 270-280 mia. kr., og skal vi have dækning for det, vil vi gerne have afgifter på sådan noget som det, vi taler om her.

Elisabeth Arnold (RV):

Der er gået mange timer, det er blevet sent, og vi har mange lovforslag til behandling i dag. Jeg vil ikke gå i detaljer om regeringens egne

[Ellsabeth Arnold]

forslag. Der er blevet sagt mange ting om, hvorfor vi skal have nedsat 6 pct.-skatten. Jeg vil blot sige som en enkelt ting, at der er sagt og skrevet megen lyrik om, hvilken dynamikvirkning afskaffelsen af 6 pct.-skatten vil få. Det er ikke til at vide; der har også i tidligere tider fra Socialdemokratiets side været forudset en dynamikvirkning af ændrede skatteforhold. Jeg synes, at vi skulle tage chancen og prøve, om vi kunne få sat noget mere dynamik i det danske samfund. Der er ikke for meget af det i forvejen. Det kan faktisk kun gå én vej. Derfor tror jeg, at det er værd at prøve.

6 pct.-skatten er et godt sted at angribe skattesystemet, fordi den er et mellemtrin imellem en høj og en lav skattesats. Den har et overskueligt provenu, og derfor er det ikke uoverskueligt at prøve at fjerne den.

Disse udgangspunkter bør der være bred forståelse for. Flere partier – også Socialdemokratiet – har 6 pct.-skatten i søgelyset. Flere skatteeksperter har det også. Men jeg vil gerne påpege, som det også er sagt af flere tidligere: det er skattereformstof, og derfor lægger vi naturligvis op til drøftelser med alle de partier, der har været med til skattereformen, og også partier uden for den kreds, som skulle være interesseret i at være med.

Alle de andre forslag, der er lagt frem, som ikke lige har 6 pct.-skatten som hovedemne, drejer sig om at få en fordelingsmæssig balance. Det drejer sig om forhøjelse af 3 pct.-fradraget til 4 pct. Det er også diskuteret meget her i dag, hvorvidt den sociale balance, som man kalder det, har været god eller dårlig, men det er jo altid et problem, når man har skatter, som beregnes i procenter af indkomsten, at de, der har de højeste indkomster, også betaler de højeste skatter og derfor også får de største skattnedsættelser, hvis det drejer sig om at fjerne nogle procenter.

Til gengæld er det også sådan, når man forhandler lønninger, at man også taler i procenter. De, der er højestlønnede, kan selv med små procentvise lønstigninger få ganske betragtelige lønfremgange, så procentregning er farlig. Lad os ikke undervurdere det.

Der er også forslag, som peger på tilpasning til andre regler. Her tænker jeg især på virksomhedsskatten, som nu skal ned på samme niveau som selskabsskatten, som vi nedsatte fra 50 til 40 pct. sidste år. Der er lukning af skatte-

huller – dér har vi netop talt om beskatning på obligationsmarkedet, det kan være, at nye muligheder viser sig dér. Og så er der afskaffelse af de særlige begunstigelser, der ligger i udlandslempelsen og i de fordelagtige nedskrivninger af varelagre. Endelig er der nogle afgiftsændringer, som har et rent finansieringsmæssigt sigte.

Men vi vil gøre meget fra Det Radikale Venstres side for at opnå enighed om afskaffelse af 6 pct.-skatten. Det er vores opfattelse, at afskaffelse af 6 pct.-skatten sammen med de øvrige elementer skal tilgodese følgende fire hensyn: De bør bidrage til en acceptabel fordelingsmæssig profil af skattebyrderne, de bør udvide beskatningsgrundlaget, de bør forenkle skattesystemet, og de bør tilnærme danske forhold til udlandets.

Hvis disse fire hensyn kan tilgodeses, og det kan de efter vores opfattelse på mange forskellige måder og ved hjælp af mange forskellige kombinationer, er regeringens forslag jo i den forstand ikke ultimativt. Der findes andre forslag og kombinationsmuligheder, som vi med garanti kan nå frem til en enighed om. Jeg synes, at det vil være for tidligt nu at sige, at mulighederne for forhandling er udtømt.

Så vil jeg sige nogle enkelte ting om elementer i regeringens forslag. Det har undret mig, at nogen har fundet tobaksafgiftsændringerne asociale. Det kan da ikke være rigtigt, at man vil opfatte en afgiftsforhøjelse på groftskåret tobak og en nedsættelse på fintskåret tobak sådan, at det skal have social slagside. Vi vil fra Radikal side meget gerne undersøge, om der skulle være muligheder for at ændre afgiftsforholdene på skrå og snus, hvis det skulle være mere acceptabelt for nogle af Folketingets partier.

Angående dieselafgiften er der også blevet sagt mange kritiske bemærkninger, men vi mener, at det har et energipolitisk rigtigt sigte. Vi er godt klar over, at vi ikke vil blive takket af visse dele af erhvervslivet, men vi mener, at det er rigtigt ud fra et energipolitisk sigte og også ud fra en sammenligning med de øvrige lande i Europa.

Kursgevinstændringerne har vi jo diskuteret efterhånden i 2½ år, siden optionsudvalgets betænkning fremkom. Så vidt jeg kan skønne, så er der i regeringens forslag lidt imødekommenhed over for Socialdemokratiet, og jeg vil også

[Elsabeth Arnold]

gerne kvittere til Socialdemokratiet for en bemærkning i deres beslutningsforslag nr. B 2 nederst på side 4, hvor der står:

»Ved en konsekvent kursgevinstbeskatning opstår også spørgsmålet om tabsfradrag. Der bør rent principielt være symmetri med hensyn til den skattemæssige behandling af gevinster og tab. Dog bør der foretages grundige undersøgelser af, om en ubegrænset ret til tabsfradrag åbner for nye skatteundvigelsesmuligheder.«

Jeg opfatter denne bemærkning som en åbning, som en vilje til at finde en løsning på dette meget vanskelige område, og vi vil i hvert fald fra radikal side gøre, hvad vi kan, for, at vi får en løsning på dette område, som hidtil har været ureguleret og har skabt en uholdbar situation på store dele af markedet.

Til SF vil jeg sige, at netop fut-op-området er noget af et mareridt, men man kan ikke bare lade, som om det ikke eksisterer, eller fordi man ikke kan lide en ting, så bare forbyde den. Tingene foregår, og der handles med alle disse papirer, der handles på edb-skærmene. Man kan ikke bare forbyde sig igennem, at noget, man ikke bryder sig om, foregår.

Så vil jeg sige til SF, som stadig væk er til stede her i salen, at et af forslagene – det, der handler om warrants – kan vi ikke støtte. Det er igen inde i samme emneområde som future options, men der er efter vores opfattelse ikke tale om et skattehul. Beskatningen af warrants er i dag i overensstemmelse med beskatningen af andre egenkapitalindsud såsom aktier.

I praksis er der selvfølgelig et problem, når warrants gives til medarbejdere som en del af lønnen. Værdien skal i denne situation efter gældende lov beskattes, men Ligningsrådet, som adskillige af ordførerne her i salen er medlemmer af, har endnu ikke opbygget tilstrækkelig viden om vurdering af warrants på udstedelsestidspunktet.

Beskatning vil stille medarbejdere dårligere end andre aktionærer, og det kan ikke være meningen. For medarbejdere kan warrants dårligt betragtes som spekulation. Det lægger i forhold til investering i aktier en bund under det maksimale tab, hvilket svarer glimrende til almindelige medarbejders situation, hvor der for de fleste vil være en klart defineret grænse for, hvor meget man har råd til at tabe.

Også til forslaget om vedhængende renter må vi sige nej til SF. Vi har netop indført ligningslovens § 5 C, og nu foreslår SF den afskaffet igen. Ligningslovens § 5 C var en forenklet lovændring, og enhver forenkling af et skattesystem åbner teoretisk set for huller, der i yderste konsekvens kan misbruges. Der kan selvfølgelig godt laves regnestykker for, at der kan spekuleres i det, men det er primært en indkomstbeskatning, som skubbes fra et år til det næste. Der skal meget, meget store regnestykker til for at konstruere noget, der kan give en fordel. Vi opfatter ikke, at en omgåelse vil være et problem, så derfor siger vi nej også til lovforslag nr. L 31 om de vedhængende renter.

Til gengæld må vi jo så sige til SF, at ordføreren, hr. Jens Thoft, skal have et stort tillykke fra vores side, for jeg husker, at i foråret 1990, da forslaget om nedskrivning af varelagre sidste gang var til behandling, sagde hr. Jens Thoft, at han var ked af, at forslaget ikke blev vedtaget denne gang, men han var helt sikker på, at dette forslag som så mange andre udmærkede forslag, han havde fremsat, på et eller andet tidspunkt ville blive gennemført. Man må beundre den vedholdenhed, den stædighed og den overbevisning, som hr. Jens Thoft har opvist om rigtigheden af sin egen politik, og vi kan jo kun sige, at vi er blevet klogere, og vi støtter nu hr. Jens Thofts forslag.

Ungheden, som man måske kan opfatte, når man læser bemærkningerne om merprovenuet og konsekvenser for personale osv., skal ikke fordunkle glæden over den opnåede enighed.

Vi siger også ja til udlandslempelsen, og også her skal der lyde et tillykke til både hr. Jens Thoft og til Socialdemokratiet, som nu har fået overbevist regeringen om, hvor fremragende disse forslag er. Derimod kan vi ikke gå med til afskaffelse af sambeskatningen, bl.a. fordi vi forventer, at det vil blive i modstrid med direktiver fra EF og derfor vil blive vanskeligt at opretholde på længere sigt.

Til sidst vil jeg sige om Socialdemokratiets to beslutningsforslag, at der selvfølgelig er mange fornuftige ting i Socialdemokratiets forslag B 2. Det er der naturligvis, fordi det også for visse punkters vedkommende er helt sammenfaldende med regeringens. Men fra vores side vil jeg sige, at det efter vores opfattelse ikke er nogen forenkling, hvis man bevarer 6 pct.-skatten,

[Elisabeth Arnold]

selv om man gør det på et højt niveau. Man gør det selvfølgelig for at have en fordelingsmæssigt mere acceptabel profil, men jeg synes, man skulle prøve at finde en anden måde at få den på. Forenkling af skattesystemet får vi kun, hvis vi helt afskaffer 6 pct.-skatten, det er vores opfattelse, men man bedes venligst opfatte det som et synspunkt, som vi naturligvis kan forhandle videre om.

Om beslutningsforslag nr. B 3 om det sociale skatteefterskud er der allerede sagt adskillige pænting, og vi vil gerne tale med i koret og sige, at det ville være udmærket at få sådan et skatteefterskud, hvorved sammenstød af sociale ydelser og indtægtsforhøjelser osv. ikke betød, at man fik fantastisk høje marginalskatter.

Men hvordan skal det laves? Vi synes, det ville have været praktisk og hjælpsomt, hvis Socialdemokratiet havde præsenteret nogle måder, man kunne gennemføre det på, i deres beslutningsforslag; men som skatteministeren og flere andre ordførere allerede har sagt, bidrager vi gerne til at få opklaret problemet i Skatteudvalget, også gerne med hjælp fra Socialudvalget.

Men det er jo svært, når det ikke helt står klart, hvilke sidsttjente kroner man ønsker skånet. Hvis f.eks. en kontanthjælpsmodtager benytter sig af reglen om, at man kan tjene et par tusind kroner om året, uden at der bliver trukket i ens kontanthjælp, hvad er det så for skatte regler, der skal ændres, og hvad er det for sammenstød, vi skal undgå?

Som andre allerede har sagt, synes vi, det er udmærket, og der er gode intentioner i forslaget, men vi vil gerne se, hvordan det overhovedet kan lade sig gøre. Meget tyder på, at det bliver svært.

Til sidst vil jeg godt sige lidt om begrebet fleksibilitet. Fru Pia Gjellerup var tidligere i debatten inde på, at regeringspartierne ordførere lidt hånligt blev lastet for deres utrolige fleksibilitet. Jeg opfatter fleksibilitet som et rosende udtryk, og jeg tager meget gerne imod den betegnelse, hvis den også var møntet på mig. Hvis vi holder fast i, at en skatteomlægning skal lades af fire principper, nemlig at den skal koncentrere sig om en acceptabel fordelingsmæssigt profil, den skal udvide beskatningsgrundlaget, den skal forenkle skattesystemet, og vi skal tilnærme danske forhold til udlandets, hvis vi kan holde de fire principper fast, så mener jeg

også, vi ved lidt fælles fleksibilitet kunne nå til et resultat, og jeg håber ved tredje behandling af disse forslag at kunne rose Socialdemokratiet for samme fleksibilitet.

(Kort bemærkning).

Stavad (S):

Apropos fleksibilitet vil jeg godt spørge fru Elisabeth Arnold om et interview, som økonomiministeren gav til en herværende journalist, Ebbe Bork-Pedersen, for omkring 3 uger eller en måned siden – jeg har desværre ikke taget telegrammet med, men jeg har gemt det, da jeg syntes, det var værdifuldt. Økonomiministeren udtalte til Fyens Stiftstidende, at hvis vi ikke kunne komme hele vejen igennem med 6 pct.-skatten, så ville det efter økonomiministerens opfattelse være meget positivt, hvis vi kunne komme op på et bundfradrag på 240.000 kr.

Jeg vil godt høre, om den fleksibilitet, som fru Elisabeth Arnold priste, også rummer den udtalelse og den imødekommenhed, som jeg forstod økonomiministeren havde i forhold til det synspunkt, Socialdemokratiet står for i forhold til 6 pct.-skatten?

Jeg vil gerne citere fra finansredegørelsen 90, side 35, hvor der bl.a. står:

»Indkomstbeskatning eksklusive det sociale bidrag er som nævnt ovenfor mindre progressiv i Danmark end i de øvrige lande ifølge OECD's beregninger . . .«

Og så når man frem til, at det ikke skyldes, at procenterne hos os er mindre progressive, men at fradragene er større hos os. Derfor kunne der jo være sund fornuft i, at man måske lavede en samlet omlægning, hvor bruttobeskatningen bliver større eller mindre. I den sammenhæng, er Socialdemokratiet parat til at diskutere mange ting. Men mener fru Elisabeth Arnold og Det Radikale Venstre ikke, at det er betænkeligt, hvis man fjerner det progressive element, som udskrives på bruttobeskatning?

(Kort bemærkning).

J. K. Hansen (S):

Jeg lyttede til fru Elisabeth Arnolds redegørelse om omlægning af dieselfafgiften. Jeg synes ikke, jeg fik fat i ret meget mere end det, fru Elisabeth Arnold sagde omkring, hvad dette betød for samfundet, for vognmændene f.eks., men fru Elisabeth Arnold gik ikke videre.

[J. K. Hansen]

Fru Elisabeth Arnold ved godt, at det her også drejer sig om den kollektive trafik. Jeg vil gerne spørge fru Elisabeth Arnold: Hvordan har De Radikale det egentlig med, at den kollektive trafiks takster – hvis man ikke skal have alvorlige serviceforringelser – skal forhøjes med i hvert fald op til 8 pct. for at klare den afgift, som man nu kommer til at betale? Jeg vil gerne høre, hvordan De Radikale forholder sig til, at dette nu kommer til at ske. Det er lidt underligt, at De Radikales trafikordfører, hr. Larsen-Ledet, land og rige rundt fortæller, at man fra De Radikales side vil styrke den kollektive trafik, og så pludselig belaster man denne trafik med en ekstra skat på mellem 4 og 8 pct.

(Kort bemærkning).

Jens Thoft (SF):

Jeg vil straks kvittere for fru Elisabeth Arnolds rosede ord til SF. Jeg kan sige for hele SF's folketingsgruppe, der er til stede her i salen, at der ikke var et øje tørt.

Jeg synes da også, det er vigtigt at arbejde på lidt længere sigt, så derfor skal jeg prøve at forklare fru Elisabeth Arnold, hvorfor det er vigtigt, at vi får stoppet for warrants, og hvorfor det er vigtigt, at vi får stoppet muligheden for at købe vedhængende renter.

Alle fru Elisabeth Arnolds regneeksempler omkring vedhængende renter – alle dem vi fik i foråret, da vi vedtog reglen – var jo under forudsætning af, at 6 pct.-skatten var der, ja, skatteministeren indlagde endda som en vigtig forudsætning, at folk ville blive ramt af 6 pct.-skat, ellers kunne han nemlig ikke få de dér tossedede regnestykker til at hænge sammen. Han indlagde som en særlig forudsætning, at folk ville blive ramt af 6 pct.-skatten, når de fik renteindtægten hjem i det efterfølgende år.

Hvis vi nu konstaterer, at ikke bare er 6 pct.-skatten ikke til stede som et værn, men at der også er skattelettelser undervejs fremover – 3 pct. næste år og 3 pct. efterfølgende år – så holder regnestykkerne ikke.

Det er lidt træls, at vi skal se en vældig spekulation i denne mulighed for at købe vedhængende renter i december, før fru Elisabeth Arnold derefter i januar er moden til at gribe ind. Det betyder jo, at alle de smarte så har fået fradragene. Det skal de altså ikke have!

Det andet er warrants, hvor problemet er, at man udsteder medarbejderwarrants. Fru Elisa-

beth Arnold vil opdage, at i løbet af de kommende år vil vi se løn forvandlet til værdistigninger på warrants, som ikke er skattepligtige. Det er da ærgerligt, at vi skal se alle de store virksomheder – og for den sags skyld også de mindre – lave den fidus, før fru Elisabeth Arnold er villig til at gribe ind. Kunne vi da ikke få det stoppet?

I øvrigt synes jeg, fru Elisabeth Arnold burde være mig meget taknemlig for, at vi fremsatte forslaget i foråret, for det har rent faktisk betydet, at de virksomheder, der havde fået mulighed for at udstede warrants, har undladt at gøre det, fordi de gik ud fra som en selvfølge, at Folketinget ville gribe ind.

(Kort bemærkning).

Pia Gjellerup (S):

I forlængelse af hr. Jens Thofts indlæg kan jeg sige, at jeg tror, at noget af det, fru Elisabeth Arnold mente i forhold til de par områder, hvor der var uenighed og afstandtagen fra SF's forslag, er et spørgsmål om, at man kan få lov til på et senere tidspunkt at udvise fleksibilitet. Jeg vil da meget gerne rose fru Elisabeth Arnold og Det Radikale Venstre – og for den sags skyld også regeringen – for at have udvist fleksibilitet ved at være blevet klogere på nogle områder, som vi har behandlet ganske mange gange her i folketingssalen, om en række skattehuller, en række af vildskud, som statsministeren nu kalder det, så at de nu, også med regeringens hjælp, bliver fjernet. Det synes jeg er en form for fleksibilitet, man kun kan rose.

Når jeg drillede den konservative ordfører lidt, så var det, fordi han ikke rigtig ville indrømme, at man havde været fleksibel. Det kunne man da lige så godt, som fru Elisabeth Arnold gjorde det, forsøge at rose sig af.

Jeg vil spørge fru Elisabeth Arnold om et par ting i regeringens forslag, for jeg synes ikke, de rimer særlig godt med, hvad Det Radikale Venstre pr. tradition gerne vil stå for, nemlig eksempelvis at have en eller anden form for socialt sindelag. Om end det kan være vanskeligt at få øje på – også i mange andre sammenhænge – så synes jeg, det er værd at holde fast i her.

Er der særlig social balance i regeringens forslag, som er støttet af regeringspartiet Det Radikale Venstre? Er det udtryk for særlig social balance at give en meget beskednen skattelettelse i bunden af systemet for derefter at finansiere

[Pia Gjellerup]

denne meget beskedne lettelse med afgifter, som giver os problemer i forhold til udlandet, og som vi traditionelt ved vender den tunge ende nedad, og med huslejestigninger til lejere? Vi ved også godt, hvilke indtægtsgrupper der oftest er lejere. Er det udtryk for social balance?

(Kort bemærkning).

Hugo Holm (UP):

Fru Elisabeth Arnold nævnte, at man ligesom skulle komme de andre lande nærmere, når man talte olieafgift. Jeg forstår det sådan, at det er nok de andre EF-lande, der har lavet beregninger, og jeg vil gerne sige, at i tilfælde af en dieselolieafgiftsharmonisering med de satter, som EF foreslår, nemlig 1,36 kr./l og ikke 1,75 kr./l, som regeringen foreslår, vil der for Danmarks vedkommende blive 4,8 pct. stigning i totalomkostningerne, for Hollands vedkommende 2,1 pct. stigning i totalomkostningerne og for Vesttysklands 1,1 pct. fald i totalomkostningerne. Så jeg ved ikke rigtig, hvem det er, man skal tilnærme sig. Men fru Elisabeth Arnold kan jo prøve at læse den brancheanalyse, der blev lavet inden for vognmandserhvervet og EF.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Først til hr. Stavad. Der blev spurgt om fleksibiliteten i forbindelse med grænserne for 6 pct.-skatten, hvor der blev refereret til et interview med økonomiministeren for nogle uger siden. Er det rigtigt forstået? Hr. Stavad nikker, så er jeg på rette spor.

Jeg kan næsten regne ud, at interviewet må være foretaget kort efter Det Radikale Venstres landsmøde, hvor Det Radikale Venstres folketingsgruppe udsendte en pressemeddelelse med et forslag om, at man burde forsøge at lempe skatten på almindelige arbejdsindkomster, og til dette formål var 6 pct.-skatten et egnet instrument. Ideen skulle være, at man ændrede på 6 pct.-skatten, og det var så blødt formuleret, og der var så meget fleksibilitet i det oplæg, så det selvfølgelig på det tidspunkt har været åbent, hvordan man skulle designe den nye konstruktion af skattesystemet.

Nu diskuterer vi så i dag et forslag fra regeringens side om afskaffelse af 6 pct.-skatten

over to trin. Det synes vi tjener et andet formål også, nemlig en forenkling, sådan at folk kan finde ud af at udfylde deres egen selvangivelse i fremtiden, og ikke som nu, hvor det er kolossalt kompliceret.

Men jeg vil henholde mig til, at økonomiministeren har udtalt sig på grundlag af det radikale forslag, og det, vi diskuterer her, er den samlede regerings forslag.

Hr. J. K. Hansen spurgte om dieselaafgiften og sammenhængen med den kollektive trafik. Dertil vil jeg gerne sige, at vi fra radikal side for det første gerne havde set en samlet energipakke, hvor man så flere forskellige energiformer under ét, en beskatning, som beskattede de mest forurenende energiformer mest; men nu er dieselaafgiften altså brugt som element i finansiering af skatteomlægningen, og det er så i orden. Vi vil gerne under alle omstændigheder have taget fat på erhvervslivets bidrag til energibeskatningen.

Om den kollektive trafik vil jeg godt sige, at vi har en aftale med Socialdemokratiet om DSB. Den aftale holder vi, og der skal naturligvis forhandles med Socialdemokratiet om den aftale.

Til hr. Jens Thoft vil jeg sige, at jeg lyttede intenst til argumenterne for at få overbevist mig om, at vi skal gå ind for forslaget om de vedhængende renter og om beskatningen af warrants, men nu har vi jo heldigvis et stort og grundigt arbejdet foran os i Skatteudvalget, og jeg er helt sikker på, at hr. Jens Thoft i samarbejde med os andre kan få fremskaffet adskillige interessante regneeksempler, som måske eller måske ikke kan overbevise os. Vi vil i hvert fald gå til arbejdet med åbent sind, det lover jeg.

I øvrigt vil jeg sige om warrants, at hr. Jens Thoft sidder jo selv i Ligningsrådet og kan være med til dér – det gør hr. Jens Thoft ikke, hr. Jens Thoft ryster på hovedet, men så er der måske andre i Skatteudvalget, hvis ekspertise vi i den forbindelse kan trække på.

Fru Pia Gjellerup sagde, at . . .

Formanden:

Det er langt, langt over taletiden for en kort bemærkning.

Elisabeth Arnold (RV):

Har jeg langt overskredet? Det er jeg forfær-

[Elisabeth Arnold]

delig ked af, så kan jeg ikke komme til at svare på fru Pia Gjellerups spørgsmål.

(Kort bemærkning).

Stavad (S):

Til fru Elisabeth Arnolds orientering kan jeg sige, at udtalelserne fra økonomiministeren om, at økonomiministeren mente, at det ville være et meget stort og flot skridt, hvis vi kunne få løftet bundfradraget op til 240.000 kr., fremkom efter, at økonomiministeren på regeringens vegne havde lanceret ideen om helt at fjerne 6 pct.-skatten, så derfor er det lidt interessant, om det stadig væk er en fleksibilitet, som Det Radikale Venstre står for, eller om man har fortrudt i Det Radikale Venstre.

Jeg opfatter det endda som en regeringsudtalelse, når det er en minister, der udtaler sig. Jeg går ud fra, at når en minister udtaler sig, så udtaler han sig på regeringens vegne og ikke på et enkelt partis vegne. Det bør man vel kunne forvente. Derfor er jeg stadig væk spændt på at høre fru Elisabeth Arnolds svar på det.

Og så kommenterede fru Elisabeth Arnold overhovedet ikke det, som var min begrundelse for at gå ind i denne debat, nemlig at det i Finansregulering 90 konstateres fuldstændig firkantet fra Finansministeriet, at progressionen i indkomstskatten i Danmark er mindre end i de øvrige OECD-lande – ifølge OECD – og med henvisning til, at vi har større fradrag for de høje indkomster.

Derfor synes jeg, at Det Radikale Venstre bør tage stilling til, om man bare vil fjerne én af de to skatter, som udskrives på grundlag af bruttoindkomsten, og dermed i en række situationer få en degressiv beskatning, altså en lavere beskatning hos de højeste indkomster end hos de lavere indkomster. Det er jo også noget, som er belyst i Lovmodelrådets publikationer, som udgives af Økonomiministeriet, så det må også i Det Radikale Venstre være indgået i vurderingen. Jeg synes, det er vigtigt her ved begyndelsen af behandlingen af forslagene at få at vide, om Det Radikale Venstre vil udvise fleksibilitet og lade sig påvirke af kendsgerningerne.

(Kort bemærkning).

J. K. Hansen (S):

Jeg skal da takke fru Elisabeth Arnold for, at De Radikale vil være med til at overholde DS-

aftalen. Jeg skal senere i dag have at vide, om regeringen vil være med til at overholde den, men det er så en anden sag. Jeg er glad for, at De Radikale vil være med.

Men med hensyn til det, jeg egentlig spurgte om, må jeg forstå fru Elisabeth Arnolds svar sådan, at man ikke vil være med til en nedsættelse af dieselafgiften, det skal også ramme den kollektive trafik, som det står i bemærkningerne til § 4 i lovforslag nr. L 4.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg kan forstå nu, at hr. Stavad vil have en mere gennemgribende skattediskussion også om forslag, som ikke ligger på bordet i dag. Jeg mener, der er god fornuft i at prøve at fjerne nogle af de fradrag, som gør, at de højeste indkomster får en lavere skat, end de rettelig burde have, og det er et af formålene med disse forslag, der er til debat her i dag.

Vi har tidligere erklæret os positivt indstillet over for bruttobeskatningsprincippet, men det ligger ikke til diskussion i dag; der er ikke nogen forslag om det i dag. Vi har koncentreret os om 6 pct.-skatten, fordi den er overskuelig, og den er komplicerende for skattesystemet.

Til hr. J. K. Hansen vil jeg godt sige, at jeg regner med, at skatteministeren svarer på spørgsmålet næste gang, eftersom jeg kunne forstå, hr. J. K. Hansen ville spørge skatteministeren om det samme, som han spurgte mig om.

Til sidst vil jeg så lige sige til fru Pia Gjellerup om det med den sociale balance, at jeg ikke tror, jeg på noget tidspunkt har brugt udtrykket, at der var en perfekt social balance i dette forslag, og med mindet om den heftige diskussion, der er foregået her for et par timer siden mellem Socialdemokratiets og SF's repræsentanter om, hvem der var mest social eller asocial i dette skattespørgsmål, tror jeg, at jeg helt vil holde mig uden for den diskussion. Dette er et skattespørgsmål; vi diskuterer ikke sociale spørgsmål.

(Kort bemærkning).

Stavad (S):

Jeg bliver nødt til at sige til fru Elisabeth Arnold, at bruttobeskatning faktisk er et hovedemne i denne her diskussion, da det, regeringen har foreslået, er helt at fjerne en af de skatter,

[Stavad]

som udskrives på grundlag af bruttoindkomsten, og det vil altså sige en af de to skatter, som højindkomstgrupper ikke kan undvige at betale gennem fradrag. Det er da lidt bagvendt at starte med at fjerne en bruttoskat, samtidig med at man erklærer sig enig i, at vi bør bevæge os i retning af at få en større del af vores skat over på en form for bruttobeskatning.

Måtte jeg så sige til fru Elisabeth Arnold i forhold til den tidligere diskussion mellem S og SF om fordelingen, at i modsætning til regeringen har Socialdemokratiet aldrig præsenteret sit forslag som noget, som skulle dække et samlet hele. Tværtimod har vi præsenteret vort forslag som en lille, isoleret omlægning af skattesystemet, som under nogle givne forudsætninger kunne være fornuftig. Hvis fru Elisabeth Arnold havde læst det, der var produktet fra det pressemøde, vi holdt, de interviews, som blev bragt med Socialdemokratiets formand efter pressemødet i tv-mediet, ja, så ville fru Elisabeth Arnold vide, at netop under præsentationen gjorde vi meget ud af at forklare, at dette var en lille, isoleret ændring, og at hvis vi skulle til at lave noget sammenhængende og noget større, som også skulle kunne virke positivt i forhold til overenskomstforhandlingerne, så var det nogle helt andre ting, der gjorde sig gældende.

Det er en meget afgørende forskel imellem det, regeringen har lagt frem, og det, Socialdemokratiet har lagt frem, og jeg beder om, at det bliver vurderet på grundlag af det, der er forudsætningerne for forslagene.

(Kort bemærkning).

Hugo Holm (UP):

Jeg vil gerne gentage mit spørgsmål til fru Elisabeth Arnold, da jeg ikke fik noget svar i sidste omgang. Fru Elisabeth Arnold nævnte tilnærmelser vedrørende dieselaftgiften til nogle andre lande. Jeg har ikke fået bekræftet endnu, hvad det er for lande, vi skal tilnærme os, men det kan være, fru Elisabeth Arnold kan give et svar senere.

Fjerde næstformand (Poulsgaard):

Vi er tilbage ved ordførerrækken.

Kofod-Svendsen (KRF):

Både i statsministerens åbningstale og i den

lange, engagerede tale, som skatteministeren holdt for snart nogle timer siden, blev det stærkt understreget, at det var meget vigtigt, at vi til foråret via skattepolitikken ydede et væsentligt bidrag til ansvarlige og fornuftige overenskomster på arbejdsmarkedet. Jeg er ganske enig i, at det vil være utrolig klogt, hvis vi i stedet for at bevilge hinanden mere i løn og så inddrage det via skatterne kunne gå den modsatte vej og holde lønningerne så meget i ro som muligt og i stedet sikre reallønnen og så, når der var produktionsmæssig basis for det, styrke reallønnen via de rigtige skattelettelser.

Det helt overordnede spørgsmål, som vi må stille, er: Hvordan sikrer vi via en skattepolitisk tilrettelæggelse en så afdæmpet lønudvikling som muligt? Er det ved at vælge den løsning, som skatteministeren så stærkt plæderede for? Vi oplevede det lidt overraskende, at skatteministeren holdt en lang tale om sine egne forslag, selv om vi har mulighed for at læse både forslag og bemærkninger, og han sagde yderligere noget, der skulle overbevise os om, at det simpelt hen var Sagen at fjerne 6 pct.-skatten netop nu. I grunden kan man filosofere over, hvad det er, der gør, at det i løbet af få måneder i sommerens løb er blevet helt afgørende at fjerne 6 pct.-skatten i den reform, der blev lavet for få år siden, og som kun har fungeret i kort tid.

Jeg kan ikke lade være med at tænke på den sommer, hvor det var noget andet, som i den grad havde skatteministerens interesse, nemlig den differentierede moms. Fra før skatteministeren blev minister, husker jeg, hvordan skatteministeren sammen med hr. Helge Sander kørte en meget intensiv kampagne ikke mindst i B.T., og jeg syntes dengang, det var spændende at læse de argumenter, der blev fremført for, hvor vigtigt det var, at vi, når vi havde det høje skatte- og afgiftstryk i Danmark, fik sænket momsatsen på fødevarer og andre nødvendige dagligvarer.

Det, jeg mener vi i den kommende måned virkelig må undersøge og vurdere, er nemlig: Hvad er argumenterne for, at det er 6 pct.-skatten, der skal væk? Hvad er argumentet for, at vi betragter momsen som det instrument, der er bedst til at sikre en så afdæmpet lønudvikling som muligt?

I den forbindelse vil jeg gerne minde skatteministeren om andres vurdering, og vi er i den situation, at direktøren i Dansk Arbejdsgiver-

[Kofod-Svendsen]

forening, Poul Erik Petersen, den 24. august 1990 både i dagbladet Børsen og i Weekendavisen har behandlet spørgsmålet. Jeg citerer lidt fra Weekendavisen:

»Hvis formålet er at kæde skatte- eller afgiftslettelser sammen med overenskomstforhandlingerne som alternativ til lønforhøjelser, er en afgiftstilpasning, som vi alligevel skal foretage før eller siden, at foretrække frem for en sænkning af marginalskatten. De laveste indkomster har ingen eller kun ringe glæde af, at 6 pct.-skatten fjernes. Derfor vil de lavtlønnede kræve lavtlønstillæg, men får de det, risikerer vi, at det som sædvanlig smitter af på de højere lønnede, selv om disse får en skattelettelse. Altså er der fare for, at omkostningerne alligevel løber løbsk. Hvis formålet er at sikre mindst mulige omkostningsstigninger, taler det for at sænke afgifterne frem for at fjerne 6 pct.-skatten. Afgifterne vender den tunge ende nedad. Afgiftslettelser kommer altså også de lavtlønnede til gode.«

Os så fortsætter man i Weekendavisen:

»Vicedirektør Poul Erik Petersen mener, at man f.eks. kunne overveje at indføre en særlig lav momssats for fødevarer, som man har i andre EF-lande.«

Det er netop at bruge momsens målrettet at udtage nogle fødevarer eller andre dagligvarer, og det synes jeg vi også ud fra en sundhedspolitisk vurdering kunne få en god drøftelse af. Vi kan godt tage det målrettet. I Kristeligt Folkeparti er vi meget fleksible over for, hvilken løsning der er bedst, vi må bare have alsidighed ind i debatten.

Ministeren omtalte disse punkter, som om det eneste saliggørende var at få 6 pct.-skatten væk. I den forbindelse vil jeg minde om, hvad direktør Poul Erik Petersen ikke bare i Weekendavisen, men også i Børsen giver udtryk for:

»Efter min mening må diskussionen om en differentieret moms have høj prioritet. Herved kan man både forberede indgangen til det indre marked, hvor vi er det eneste land, der ikke har forskellige momssatser, og samtidig undgå den sædvanlige ophedede diskussion i overenskomstforhandlingerne om særlige tillæg til de lavestlønnede. Lavere fødevareroms kunne her være medvirkende til at imødekomme disse særlige ønsker.«

Poul Erik Petersen siger videre:

»Det er klart, at de lavestlønnede ikke får del i denne lettelse. Derfor vil f.eks. den differentierede moms være at foretrække.«

Det er ikke hvem som helst, der her udtaler sig og altså ikke lovpriser afskaffelsen af 6 pct.-skatten på samme måde, som statsministeren og skatteministeren har gjort. Det var det ene eksempel, jeg gerne ville trække frem.

Det andet, jeg gerne vil minde om, er den videnskabelige undersøgelse, som er foretaget af løndannelsen i Norden. Vi har et resumé af en kronik i Erhvervsbladet af 28. september i år, men jeg mener, vi må have hele den samlede videnskabelige redegørelse bestilt til Skatteudvalget og have Skatteministeriets minutløse kommentarer til de videnskabelige undersøgelser, der konkluderer følgende:

»Det synes således mere sikkert, at lønningerne kan reduceres ved en reduktion af de indirekte skatter, f.eks. momsens, end ved en mindskelse af de direkte skatter.«

Man har altså foretaget en undersøgelse af løndannelsen og er kommet frem til den samme konklusion som Dansk Arbejdsgiverforening, og så må vi altså lade det komme an på en prøve. Vores målsætning er at finde det instrument, der giver en så afdæmpet lønudvikling som muligt.

Skatteministeren skrev til det forslag til folketingsbeslutning, som Kristeligt Folkeparti fremsatte, på side 6 i det bilag, der blev tilsendt Folketingets Skatteudvalg:

»Isoleret set medfører en reduktion af lønstigningstakten en forbedring af konkurrenceevnen, der stimulerer eksporten, mens importen reduceres. Forbrugerpriserne falder, men mindre end lønningerne, fordi importpriserne kun påvirkes i et beskedent omfang.

Betalingsbalancen forbedres, og som følge af den øgede produktion stiger beskæftigelsen samt investeringerne. Den øgede beskæftigelse betyder, at arbejdsløsheden falder og presset på arbejdsmarkedet øges.

Dette pres udløser en større lønglidning end ellers grundet stivhed og flaskehalse på arbejdsmarkedet. Efter en tid vil den øgede lønglidning gradvis have udhulet den oprindelige positive effekt af lønedsættelsen på konkurrenceevnen og betalingsbalancen.

Set på lidt længere sigt vil en isoleret reduktion af lønstigningstakten således kun have begrænset virkning på betalingsbalancen, mens

[Kofod-Svendsen]

der er en kraftigere virkning på beskæftigelsen. Den gunstige virkning på beskæftigelsen aftager da også efter nogle år, såfremt der ikke samtidig sker en strukturtilpasning på arbejdsmarkedet.«

Jeg er meget enig i betydningen af en strukturtilpasning på arbejdsmarkedet. Det vil vi fra Kristeligt Folkepartis side lægge vægt på under de forhandlinger, som netop er ved at gå i gang, men hvis den manglende strukturtilpasning på arbejdsmarkedet skulle være et argument for at kombinere løntilbageholdenhed og momsreduktion, må det samme argument gøre sig gældende vedrørende en afskaffelse af 6 pct.-skatten. Med den ringe strukturtilpasning risikerer vi en lønglidning, og så får vi måske en for hurtig lønudvikling. Det er i hvert fald det, Poul Erik Petersen frygter. Hvis vi så yderligere, som ministeren selv redegør for i sit svar til Skatteudvalget, på grund af manglende strukturtilpasning får en lønglidning, kan det virkelig smadre betalingsbalancen.

Jeg tror godt, vi på kort sigt kan få en dynamik, som gør, at underskuddet på statsfinanserne bliver mindre, fordi vi får et øget forbrug, men hvis vi får smadret betalingsbalancen, kan vi få den samme ulykkelige udvikling som i 1986-87, så det argument, der bruges imod en kombination af momsnedsettelse og en meget stærk løntilbageholdenhed, synes jeg med næsten endnu større vægt kan bruges mod regeringens forslag om afskaffelse af 6 pct.-skatten.

Det var mit generelle synspunkt, og jeg mener ikke, at regeringen har argumenteret for, at afskaffelse af 6 pct.-skatten vil føre til en afdæmpet lønudvikling.

Der er en anden ting, vi også skal have frem om 6 pct.-skatten.

Jeg ved, at skatteministeren er optaget af familiepolitik og af, at vi fører en politik, så den familie, som satser på, at en af ægtefællerne er hjemme, mens børnene er små, også bliver tilgodeset, og der er netop en ideologisk holdning i den måde, 6 pct.-skatten er skruet sammen på, fordi man har mulighed for at overføre et uudnyttet bundfradrag. Det betyder i praksis, at en énindtægtsfamilie ikke skal betale 6 pct.-skat, medmindre den i 1991 tjener over 310.000 kr.

I den forbindelse vil jeg spørge skatteministeren, om det ikke anfægter skatteministeren, sådan at regeringen spiller ud med et forslag, som fjerner denne familiepolitiske vinkel. Jeg

vil gerne sige til skatteministeren, at det overrasker mig, at skatteministeren helt har forbigået det. Har skatteministeren slet ikke gjort sig nogen tanker om at give en mellemkomstsfamilie kompensation for, at man vil have 6 pct.-skatten væk?

Vi kunne tage en familie, som har en husstandsindtægt på 300.000 kr. Lad os sige, at den ene er hjemmearbejdende hos børnene, og at den anden tjener 300.000 kr. Vil skatteministeren så være parat til at se på 12 pct.-skatten, så den først træder i kraft, når husstandsindtægten overstiger de 310.000 kr., altså det samme område, som nu er gældende for 6 pct.-skatten?

Jeg er ikke interesseret i at hjælpe en familie, hvor den ene har en indtægt på 800.000-900.000 kr. Det er ikke den familietype, jeg tænker på. Jeg kender en, som tjener 280.000 kr., ægtefællen er hjemme hos børnene, og det ene barn er handicappet. Jeg synes, at man ud fra skatteministerens familiepolitiske tænkning burde være imødekommende over for denne familietype, når man vil af med 6 pct.-skatten, og det vil jeg gerne opfordre skatteministeren til. Jeg må sige helt klart, at hvis man skal afskaffe 6 pct.-skatten, mener jeg, at det må være et minimumskrav, at den familietype bliver tilgodeset.

Efter denne mere generelle vurdering vil jeg gerne kommentere mange af enkeltforslagene.

Vi har nogle finansieringselementer både i regeringens forslag og i Socialdemokratiets, og endelig har vi nogle fra SF. SF har ikke direkte brugt pengene, og jeg har megen sympati for, at man vil bruge i hvert fald nogle af finansieringselementerne til at begrænse underskuddet på statsbudgettet.

Men nu er det finansieringsdelen, jeg vil se på, og der er et betydeligt sammenfald af finansieringselementer. Når jeg ser regeringens katalog – udvidelse af anpartsindgreb over for skibsanparter, skærpet beskatning ved konkurs og akkord, skærpet beskatning ved førtidig ophævelse af pensionsordninger, kursgevinstloven, ophævelse af udlandslempelsen, ophævelse af indeksring af afskrivninger, afvikling over 6 år af adgangen til at nedskrive varelager og en omlægning af investeringsfondsordninger – synes jeg, det er rigtige finansieringskilder. Men jeg kunne godt tænke mig at få det vurderet, for når jeg går ind i Socialdemokratiets og SF's forslag, har de yderligere nogle fi-

[Kofod-Svendsen]

nansieringskilder, der i nogle tilfælde er en skærpelse i forhold til regeringens.

Jeg ved godt, at regeringen ikke mener, at det, S og SF kalder vildskud, er vildskud, men som udgangspunkt har jeg mere sympati for, at man er ekstra hård ved det, vi kan kalde vildskuddene, frem for at man direkte rammer erhvervslivet på en måde, som kan svække konkurrenceevnen og betyde, at arbejdsløsheden stiger. Vi skal have et udvalgsarbejde for at få vurderet de forskellige finansieringselementer først og fremmest ud fra en målsætning om, hvad der vil være bedst for at styrke konkurrenceevnen, så vi kan få flere i arbejde. Præcis den samme målsætning formulerede jeg i mine generelle betragtninger over, om vi skulle bruge direkte eller indirekte beskatning for at sikre den laveste lønudvikling. Sådant er det også, når vi skal skaffe finansieringen.

Hvad er så bedst for at sikre den maksimale konkurrenceevne? Jeg har bemærket, at skatteministeren siger, at erhvervslivet vil blive belastet med 0,8 pct. af lønsummen i 1991 og 0,6 pct. i 1992. Jeg ved, at direktør Jørgen Hansen, Industrirådet, har anfægtet den beregning og har været inde på, at det til nød kan gælde for erhvervslivet som sådant, men at en del eksporterhverv vil blive ramt væsentlig hårdere. Det synes jeg også vi må have undersøgt, for én ting er, at regeringen opererer med gennemsnitstal, men hvis det viser sig, at nogle af de vigtige eksportvirksomheder bliver ramt væsentlig hårdere, så det går ud over vores eksport og dermed ødelægger den forbedrede betalingsbalance, er det yderst uheldigt. Det er den sammenstilling, jeg er interesseret i.

Endelig vil jeg sige, at jeg har megen sympati for det socialdemokratiske forslag om et skatte-loft for børnefamilier og pensionister. Jeg kan heller ikke ud af forslaget se, hvilken model man har tænkt sig, men netop henvisning til en lovmodel, hvorefter nogle kan få en marginalskat på sammenlagt 104 pct., mener jeg oplagt er noget, vi må gøre noget ved.

Til sidst vil jeg til Socialdemokratiet vedrørende deres beslutningsforslag nr. B 2 sige, at det er lidt overraskende at se på side 3, at Socialdemokratiet skriver:

»Nogle vil argumentere for, at pengene i stedet burde anvendes til skattelettelser for dem, der har de allerlaveste indkomster, og at det ud fra en rent fordelingspolitisk betragtning ville

være endnu mere retfærdigt. Det argument vil altid og i enhver situation være gældende.«

Men så forlader Socialdemokratiet alligevel dette argument og tilgodeser ikke de lavtlønnede. Jeg vil gerne understrege, at jeg synes, at regeringen har været mere social end Socialdemokratiet. Jeg tager til efterretning, at Socialdemokratiet altså har valgt målrettet at lette mellemindkomsterne. Hvilke valgtaktiske eller andre grunde der har ligget bagved, skal jeg ikke udtale mig definitivt om, da jeg ikke kender dem, men man kan jo kun gøre sig sine tanker.

(Kort bemærkning).

Stavad (S):

Nu ved jeg ikke, om hr. Kofod-Svendsen har haft stunder til at være i salen under hele debatten. Jeg ville have forståelse for, hvis det måske ikke har været tilfældet, og at hr. Kofod-Svendsen derfor heller ikke har fået alle bemærkningerne med, for som jeg allerede startede mit indlæg med, og som det er blevet understreget et par gange undervejs, er det socialdemokratiske forslag alene en snæver, isoleret omlægning af skattesystemet, hvor vi mener, at vi får en bedre fordeling, men det er ikke udtryk for et samlet udspil over for de problemer, vi står med.

Til gengæld lyttede jeg til, at hr. Kofod-Svendsen gjorde nogle bemærkninger, som jeg tror vi er meget enige om. Hr. Kofod-Svendsen gav udtryk for, at hvis vi skulle sikre almindelige menneskers realindkomst med lave indkomststigninger, sikre, at konkurrenceevnen forbedres og ikke forringes, sikre en bedre beskæftigelse, er det altså noget andet end 6 pct.-skatten, vi må kigge på, og jeg forstod, at hr. Kofod-Svendsen var enig med Socialdemokratiet i, at så er det noget med afgifter og takster og et spørgsmål om moms, hvor jeg også har lyttet mig til, at vi er meget tæt på hinanden. Jeg forstod hr. Kofod-Svendsen sådan, at der ikke skulle være tale om en generel momsnedsættelse, men om en nedsættelse inden for nogle udvalgte områder. Da jeg ikke kender hr. Kofod-Svendsen som teknokrat, men som fleksibel politiker, går jeg ud fra, at hr. Kofod-Svendsen ligesom os andre er indstillet på at vælge den teknik, som er mindst bureaukratisk, og som mest effektivt udvælger f.eks. fødevarergrupper.

[Stavad]

Hvis vi kan lave en afløftning i engrosledet i stedet for at skulle have en administrativt meget besværlig differentieret moms, vil jeg godt høre hr. Kofod-Svendsen, om han ikke er enig i, at hvis vi kan nå vort fælles mål, ville det være hensigtsmæssigt at tænke i de baner og ad den vej skaffe almindelige indkomster sikkerhed for, at de med en lav indkomstudvikling kan holde en uændret disponibel realløn efter skat og afgifter.

Hugo Holm (UP):

Samtlige de forslag, som er til behandling nu, vil jeg ikke sige så meget om, men derimod vil jeg gå i dybden med en enkelt ting, nemlig dieselolieafgiften, som er et af de punkter, som skal holde mest for ved finansieringen af den skattelettelse, som regeringen taler om.

I en undersøgelse, der er foretaget fra den 1. januar 1987 til den 31. december 1988 af et hollandsk institut for den hollandske regering med henblik på den harmonisering, som skulle til behandling vedrørende det indre marked, har man lavet nogle sammenligninger med de lande, som danske eksportvognmænd i særdeleshed kører på. Det drejer sig om Tyskland og om Holland. I den nævnte periode steg omkostningsniveauet for Danmarks vedkommende med 11 pct., for Tysklands vedkommende med 6 pct. og for Hollands vedkommende med 4 pct., og resultatet er, at forskellen mellem Danmarks og Hollands totalomkostninger, der den 1. januar 1987 var ca. 8.000 kr., i dag er 60.000 kr. i Hollands favør.

Tænker man på den harmonisering, som også EF har diskuteret meget, opererer man med en afgift på 1,36 kr. pr. l og ikke, som regeringen foreslår, 1,75 kr.

Hvis denne harmonisering blev indført, hvad der for øvrigt var ligegyldigt, fordi de vognmænd, som kører på Danmark, også får den dieselolie, som de køber her, refunderet, når de kommer hjem igen, ville der ske en forøgelse af totalomkostningerne for Danmarks vedkommende på 3-5 pct., for Hollands vedkommende 1,5-2 pct. og for Tysklands vedkommende minus 0,5-1 pct. Det er de forslag, der rent faktisk ligger.

Nu kommer man så med yderligere en merudgift til danske vognmænd, og eksporterhvervene fik i år pålagt en vejafgift, når man kørte igennem Tyskland, som betød en merudgift for danske vognmænd på 80-100 mio. kr.

Der er foretaget en beregning, der viser, at når et dansk vogntog bliver gjort arbejdsløst, mister den danske stat direkte indtægter på knap 0,5 mio. kr., og heri er indregnet skatteprovenuet, mistede indtægter af vægtafgift m.v. Hertil kommer også den mistede omsætning på en bil på ca. 1 mio. kr., og det vil medføre valutatab, der er anslået til ca. 700.000 kr. for én bil.

Vender man ansigtet mod Padborg, så vil man se, at det er dér, nogle af de rigtig store vognmænd befinder sig, og at der allerede er nogle, som har taget flugten over til den anden side af grænsen, fordi de kan se, at det ikke kommer til at fungere her. I det øjeblik bare 100 vogntog går over på den anden side grænsen, mister den danske stat indtægter på ca. 50 mio. kr., ligesom man valutamæssigt mister i en størrelsesorden på ca. 70 mio. kr.

Går man til det nationale marked med de priser, der køres med i dag, vil en forhøjelse – eller en reducere af refusionen på dieselolieafgiften i dag – medføre, at der på et almindeligt entreprenørkøretøj, typebetegnelse, som man siger, en 3-akslet forvogn, vil ske en stigning på 3,2 pct. i 1991 og 3,8 pct. i 1992. Hvis den så får smidt en anhænger bagefter sig, stiger det til 3,8 pct. i 1991 og 4,5 pct. i 1992.

Nogle af de tal viser, hvor alvorligt det står til i det øjeblik, man begynder at pille ved den afgift, som danske vognmænd får refunderet. I tidligere indlæg var jeg oppe med en meget kort bemærkning til hr. Aagaard, hvor jeg spurgte De Konservatives ordfører, om de ville gå så hårdt ind for afgiften, og jeg nævnte ordet likvidering. Da sagde hr. Aagaard, at det var nok lidt hårde ord at tage i sin mund. Jeg skal gøre hr. Aagaard opmærksom på, at det rent faktisk er den holdning, som er blandt danske vognmænd og deres organisationer, og at det ligner noget hen ad en likvidering af et enkelt erhverv. Til yderligere konkurrenceforvriddning skal DSB som sagt fritages for at betale afgiften på de 80 øre i 1991 og de 95 øre i 1992.

I dag kører DSB Gods med store underskud på deres transporter. Det er klart, at hvis et firma ikke kan finde ud af at øge sine transporter og køre med de rigtige priser, ja, så må de lukke. Det må man i det private erhvervsliv, men det gælder åbenbart ikke DSB Gods. Hvis DSB Gods ikke kørte til de meget lave priser, som de gør, ville de kunne drive en sund forretning, og de private vognmænd ville kunne være med i konkurrencen. Det kan de ikke i dag.

[Hugo Holm]

Derfor er det marginaler, når vognmandsbranchen taler om den katastrofe, det vil være, hvis man fjerner refusionen af dieselolieafgiften. Det er faktisk således i mange vognmandsforretninger, at refusionen af dieselolieafgiften udgør det, der er i overskud af virksomheden på et år. Så sløjt står det til inden for bare den ene erhvervsgruppe.

Hvis man vil noget, der er godt – og hr. Aagaard efterlyste jo andre områder, hvor man kunne finde pengene – ja, så kunne man da i hvert fald starte med at sælge DSB Gods fra, få det privatiseret. Jeg tror nok, at der ville være nogle organisationer inden for vognmandsbranchen, der var interesseret i at købe DSB Gods, og dermed kunne der også blive bedre forhold for hele transportbranchen.

Andre steder, hvor man kunne finde penge, er om ikke at spare på ulandsbistanden, så i hvert fald at fastfryse den. Der ville også være nogle penge.

Også inden for kulturområdet kunne man nok fastfryse en del af de penge, ikke forøge dem, men i hvert fald fastfryse beløbene også til kulturområdet.

Hvis man ønsker at fjerne refusionen af dieselafgiften, så må man ikke se bort fra den konsekvens, at man, som jeg tidligere har sagt, og det er holdningen blandt vognmændene ude i landet, så går hen og likviderer en hel erhvervsgræn i dansk erhvervsliv med arbejdsløshed til følge, mistet skatteprovenu til følge og mistede meget, meget store indtægter i udenlandsk valuta, som vognmændene kører ind.

Vi må ikke glemme, at når vi skriver januar 1993, så får man en yderligere konkurrence udefra, nemlig det, som bliver kaldt for tredjelandskørsel, og det vil sige, at vi skal være endnu dygtigere i vognmandsbranchen for at kunne klare det store pres, der kommer udefra. Vi har på nuværende tidspunkt set, at presset begynder, når man taler om Polen, hvor polske biler er begyndt at køre herop til nogle priser, som danske vognmænd heller ikke kan konkurrere med, fordi vi har et alt, alt for højt omkostningsniveau.

(Kort bemærkning).

Kofod-Svendsen (KRF):

Jeg vil allerhelst have, at vi får en differentieret moms. Det tror jeg rammer mere målrettet, men jeg tror også, at en generel momsned-

telse vil være et bedre indkomstpoltisk signal end afskaffelse af 6 pct.-skatten. Men går vi ind og ser på moms, så tror jeg, at en differentieret moms vil være et bedre instrument end en generel momsnedsettelse, det vil sige min egen prioritering.

Så er der et forslag, som jeg ikke, fordi jeg ikke havde tid i mit første indlæg, fik rost regeringen for. Det er, at man ønsker en omlægning af røgtobaksafgiften og en begrænsning af kreditiden for cigaretafgiften. Dog må jeg sige med hensyn til omlægning af røgtobaksafgiften, at jeg synes, regeringen har været for beskedent. Der vil jeg gerne hjælpe regeringen til et lidt større provenu. Det mener jeg der er gode muligheder for. Det er ikke nødvendigt at nedsætte afgiften på finskåret røgtobak, så vi skal nok være behjælpelige med at skaffe yderligere indtægter. Så kunne vi måske få momsen lidt læn- gere ned eller få yderligere et par varer omfattet af denne omlægning.

Så vil jeg sige til hr. Hugo Holm, at der er altså en miljøvinkel, som vi lægger vægt på, i regeringens forslag. Naturligvis vil vi få en nøjere vurdering af den beskæftigelsesmæssige side, men vi har sagt, at miljøvinklen finder vi væsentlig i regeringens forslag.

(Kort bemærkning).

Skumsager Skau (V):

Jeg har et par korte bemærkninger til hr. Kofod-Svendsens indlæg vedrørende forslaget om momsnedsettelse, uanset om det er en generel momsnedsettelse eller det er en differentieret moms. Jeg har nogle spørgsmål, fordi det, vi også gerne vil tilstræbe, er forenklinger. Vil det medføre nogen som helst forenklinger, det forslag, vi nu har hørt fra hr. Kofod-Svendsen? Desuden: Vil det medføre en reduktion af sort arbejde, hvad en nedsættelse af marginalskat- terne vil medføre, fordi det da bedre kan betale sig at arbejde?

Jeg vil også gerne spørge hr. Kofod-Svendsen, om det samspilsproblem, som ligger i det forslag, som Socialdemokratiet har fremsat, nr. B 3, vil blive formindsket ved en momsnedsettelse i forhold til en nedsættelse af marginalskatten.

Og sådan er der faktisk mange faktorer, der gør, at vi føler, det er meget vigtigt at få det gennemført nu, og så kan vi senere, når vi får virkningen af disse ting, som giver dynamik i vores

[Skrumsager Skau]

samfund, få klaret de andre ting, som hovedsagelig – og det er ikke det sociale aspekt – er en endelig tilpasning til EF's indre marked på disse områder.

Og så vil jeg også gerne gøre opmærksom på, at den plan, som regeringen lagde frem i 1989, omhandler en ren og skær fjernelse af 6 pct.-skatten. Det var oplægget fra regeringen, og der var ikke noget med moms dengang. Så vidt jeg erindrer, gav hr. Kofod-Svendsen planen generelt nogle positive tilkendegivelser.

(Kort bemærkning).

Hugo Holm (UP):

Jeg vil gerne sige til hr. Kofod-Svendsen, at med hensyn til den miljømæssige side af sagen sker der ingen ændring. Det eneste, man foretager sig, er, at man nedlægger og fjerner danske arbejdspladser for at flytte dem over på tyske hænder, eller på polske hænder for den sags skyld, for det bliver dem, der overtager kørslen. Og dermed får man altså ikke fjernet den forurening, hvis det var det, man ønskede med fjernelsen af refusionen af dieselolieafgiften.

For øvrigt forurener dieselolie ikke nær så meget som benzin.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Med den ophidselse, som medierne har foretaget af momsproblematikken i de senere dage, er der jo ikke noget mærkeligt i, at man, uanset at det slet ikke indgår i de forslag, vi behandler, har nævnt noget om det.

Som jeg har forstået debatten i dag, kom der et meget klart antiklimaks i fru Bente Junckers indlæg – og hun dækkede jo 100 pct. de CD'ere, der overhovedet har været til stede i dag i salen – da hun meddelte, at hun ikke ville være med til at gennemføre noget som helst vedrørende momsens uden regeringens tilslutning.

Jeg synes også, at skatteministeren var særdeles klar, da han anførte sine fem gode grunde til at afvise momsnedsettelse i den givne situation, hvor vi jo har ret begrænsede muligheder for at være gode med alverdens ting, medmindre der kommer en saudiarabisk sheik og siger, at med de penge, han har tjent, vil han gerne finansiere et par procent momsnedsettelse eller lign.

Skatteministeren sagde ganske klart og tydeligt, at det, det gælder om i Danmark, er at lette dér, hvor man arbejder, hvor man gør en indsats, hvor man skyder noget ind i samfundet, og ikke dér, hvor man tager noget ud af samfundet, i retning af at lette forbrugsafgifterne. Og selv om vi nærmer os juleaften, er der ikke nogen som helst særlig grund til at sige, at vi skal have gaver fra alle afdelinger af stormagasinet til nogle, der i den grad kører på pumperne.

Derfor mener jeg at kunne konkludere debatten på den måde: Beklager, vi har ikke råd til at begynde at belemre de forslag, vi har i forvejen, med en lang diskussion og ændringsforslag vedrørende moms eller andre ting. Der er ikke flertal for det i salen, når Centrum-Demokraterne har den holdning. Og derfor må vi diskutere, hvordan vi gør mest nytte: ved at bruge de midler, vi har til skattnedsættelse, til at lempe indkomstbeskatningen.

(Kort bemærkning).

Kofod-Svendsen (KRF):

Jeg vil sige til hr. Glistrup, at jeg lægger ikke op til at komme med nogen gavebod. Det har jeg faktisk advaret overordentlig stærkt imod hele tiden. Jeg har bare spurgt: Hvad er det bedste instrument til at sikre en så lav lønudvikling som overhovedet muligt? Det er den undersøgelse, som skal foretages.

Og med hensyn til, hvad der er flertal for, så har jeg da med interesse bemærket, at i Børsen den 24. august afviste hr. Lykketoft en differentieret moms. At kompensere de lavestlønnede gennem en graduert moms, det siger hr. Lykketoft nej til. Men nu er Socialdemokratiet blevet mere positivt, så jeg håber da, at regeringen også vil lade sig overbevise af de gode argumenter. Det er faktisk derfor, jeg fremfører dem.

Hvad Planen angik – det er til hr. Skrumsager Skau – så var der mange rigtige elementer i den, men også da fremførte vi momsargumentet, og det medførte, at vi fremsatte et beslutningsforslag, som Skatteministeriet sammen med de andre økonomiske ministerier har regnet på. Så det standpunkt, jeg fremfører nu, er ikke nyt.

Med hensyn til dynamikken er det, vi først og fremmest har brug for, en så lav lønudvikling, at konkurrenceevnen bliver forbedret, så vi får flere i arbejde, så vi kan øge eksporten. Jeg er

[Kofod-Svendsen]

ikke så optaget af, om vi kan øge det hjemlige forbrug vældigt, så privatforbruget kan vokse, hvad jeg frygter kan ske ved afskaffelsen af 6 pct.-skatten, som bliver finansieret delvis med nogle byrder på erhvervslivet. Det er den udvikling, jeg er bange for, for den kan være skadelig for betalingsbalancen.

Så er jeg enig i, at der foreligger et samspilsproblem, det har jeg sagt, som vi må se på.

Jeg tror, at den høje momssats er én af årsagerne til, at vi har det meget sorte arbejde.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Det spørgsmål, hr. Kofod-Svendsen stillede, kan besvares lige på stedet. Det er helt oplagt, at det målrettede, egnede emne til at klare lønudviklingen er en forhøjelse af bundgrænsen. Der kan man operere lige præcis og sige, at en forhøjelse af bundgrænsen på 3.000 kr. betyder det samme som 8 kr. mere i timen til alle. Derfor kan man altså simpelt hen ved at forhøje den skattefri bundgrænse gå direkte ind i overenskomstforhandlingerne og derigennem få fastlagt, hvilken lønmodtagerudvikling man vil have, uden nogen lønomkostningsfordyrelse på den anden side.

Derimod er det med hensyn til momsen vidt forskelligt, om man er enlig og lever asketisk og eventuelt bor i nærheden af Flensborg, eller om man er en gevaldig nystiftet familie, der skal købe møbler og alverdens andre ting. Forbrug er som bekendt noget enormt forskelligt varierende, om det går på den ene eller den anden måde.

Derfor er der ikke nogen som helst tvivl om, at i indkomstpolitisk forstand er bundgrænsen bedst af mange grunde, også af den grund, at det ikke smitter af opad. Det, der hele tiden har ødelagt dansk konkurrenceevne, er, at når man har givet Hardy Hansens medlemmer en eller anden lønforhøjelse af sociale grunde, fordi man har ført lavtlønspolitik, så har det smittet af, så hvis SiD'eren får 4 kr. mere i timen, så får Metalmanden 7 kr. mere i timen og direktøren 200 kr. mere i timen.

Alt det undgås, hvis man gør det med den skattefri bundgrænse. Det giver det samme beløb, det samme antal kroner til alle hele vejen igennem.

(Kort bemærkning).

Skrumsager Skau (V):

Jeg vil gerne spørge: Hvilken sikkerhed har hr. Kofod-Svendsen for, at en momsned sættelse vil medføre en lavere lønudvikling?

(Kort bemærkning).

Kofod-Svendsen (KRF):

I modsætning til hr. Skrumsager Skau vil jeg netop have undersøgt, hvor der er størst sikkerhed, mens hr. Skrumsager Skaus parti uden nogen som helst begrundelse postulerer, at fjerner man 6 pct.-skatten, så får vi en afdæmpet lønudvikling. Så jeg vil gerne have argumentet for, hvor der er størst sikkerhed af de to.

Jeg synes da nok, at man må være så analyserende og så analytisk interesseret, at man virkelig vil have afprøvet begge dele, frem for at man blot postulerer det ene. Nogle af dem, der har forstand på lønudvikling, er Dansk Arbejdsgiverforening, og de er vældig bange for, at en afskaffelse af 6 pct.-skatten vil kunne svække konkurrenceevnen.

Så med hensyn til det, hr. Glistrup sagde: at de 3.000 kr. lige skulle give 8 kr. i timen, vil jeg da gerne se et regnestykke. Men jeg har altid været positiv over for at hæve den skattefri bundgrænse. Vi står bare samtidig over for et EF-problem med hensyn til harmonisering. Der mener jeg, at momsen er vigtigere at se på end den skattefri bundgrænse.

(Kort bemærkning).

Rahbæk Møller (SF):

Må jeg spørge hr. Skrumsager Skau, hvorfor han tror, at mine vælgere skal holde igen med lønkrav, fordi de får de 600-800 kr. i skatteletelse, når de samtidig får en kommuneskatte-stigning, der er væsentlig større, de får dyrere huslejer, og de får højere udgifter til kollektiv transport?

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Hr. Kofod-Svendsen har da fuldstændig ret i, at når vi nærmer os det indre marked og EF-union og andre ting, så er det ganske interessant at se, hvor vi skal harmonisere. Vi kan hver for sig have vor fornemmelse af, i hvilken takt vi skal harmonisere hvor. Men det er simpelt hen

[Gillstrup]

noget, vi må følge med i, når signalererne kommer udefra. Der, hvor vi bliver tvunget til at harmonisere, må vi så harmonisere.

Den vel nok største harmonisering, vi hidtil har lavet, og som var principielt interessant, er vedrørende turistbusser. Der var sikkert ingen, der havde tænkt sig, at det lige var turistbusafgiften, vi skulle have afskaffet som det første led i harmoniseringen. Men der viste sig altså nogle smarte mennesker, der sagde, at nu kan alle danske turistbusser blive indregistreret i Luxembourg. Så ville vi blive affolket for turistbusser, og så afskaffede vi den afgift

Sådan vil der vise sig, som tingene udvikler sig i Bruxelles, smarte folk, der finder på det ene eller det andet, og så må vi holde krudtet tørt og harmonisere på de punkter, hvor man kommer frem til, at nu er der behov for at gøre det her eller dér.

Fremskridtspartiet har, som man vil vide, fra 1987 sagt, at 7 mia. kr. af årets finanslovoverskud afsætter vi til en pulje, sådan at vi i løbet af året kan harmonisere dér, hvor vi kommer frem til det, uanset om det så bliver realrenteafgiften eller registreringsafgiften på brugte biler, eller hvad det nu kan blive af andre mærkelige ting. Hr. Kofod-Svendsen kan ikke stå her og gætte på, at det nok skal være noget med differentieret moms eller en 2 pct. momsnedsettelse af den ene eller den anden grund.

Selve regnestykket med hensyn til, hvordan bundgrænseforhøjelsen virker, er jo særdeles enkelt, fordi det er det samme beløb, det samme antal kroner for alle op igennem hele skattesystemet.

J. K. Hansen (S):

Anledningen til, at jeg har bedt om ordet, er den samme, som den forrige indleder havde, dog set fra en anden vinkel. Det er nr. L 4, forslag til lov om ændring af forskellige afgiftslove, afgiftsoplægninger, og det er specielt § 4, nedsettelse af godtgørelsen for olieprodukter, der anvendes i registrerede motorkøretøjer inklusive den kollektive trafik, som jo er nævnt i bemærkningerne til lovforslaget, altså den kollektive bustrafik.

Hvad angår den kollektive trafik, mener jeg bestemt ikke, at forslaget kan være rigtig gennemtænkt, og det er i hvert fald et af de områder, hvor vi stærkt må advare imod, at der sker nogen ting. Efter det, der foreligger, vil den æn-

drede afgift alene for HT-trafikken, i hovedstadsområdet, betyde en økonomisk belastning på 30 mio. kr. i 1991 og 35 mio. kr. i 1992. Og ser vi på den kollektive bustrafik over hele landet, vil konsekvenserne af dieselaftgiftsoplægningen være 90 mio. kr. i 1991 og 105 mio. kr. i 1992.

Sådanne udgifter for den kollektive trafik vil kun kunne hentes hjem ved serviceforringelse og forhøjelse af taksterne. Alene for taksterne vil det betyde en forhøjelse på op til 8 pct. Der skal vel være en takstforhøjelse på grund af løn- og prisudviklingen, men denne forhøjelse vil blive mere end fordoblet, ved at man får disse nye udgifter.

Det er altså den kollektive trafik, herunder bolig- og arbejdsstedstrafikken, der skal bære en stor part af 6 pct.-skattens bortfald. Altså det er den kollektive trafik brugere, der her får en ekstraskat i form af en takstforhøjelse.

Jeg har i en kort bemærkning spurgt De Radikale, hvordan de forholder sig til, at den kollektive trafik skal undgælde.

Jeg synes, det er trist, at det går den vej, og jeg synes også, det er trist eller underligt, at hvis den kollektive trafik tvinges til at sætte taksterne op, ja, så tvinger vi folk over i privatbilen igen. Og hvad det betyder for luftforureningen, og hvad det betyder for bymiljøet, ja, det ved vi sådan set alle sammen. Det har vi diskuteret her i denne sal. Oven i købet var vi enige om – også regeringen, for det var regeringens egen handlingsplan for transport og miljø, vi diskuterede – hvordan vi skulle løse de problemer. Nu går regeringen faktisk lige præcis den modsatte vej. Nu jager man folk fra den kollektive trafik over til biltrafikken igen.

Jeg vil godt spørge skatteministeren, nu da han har medtaget den kollektive trafik, hvordan det egentlig forholder sig til EF's 6. momsdirektiv. Det er jo således, at den kollektive trafik for tiden er omfattet af en undtagelse i EF's 6. momsdirektiv og derfor er fritaget for moms, og denne fritagelse gælder frem til 1993. Jeg vil gerne vide, hvad regeringen egentlig har tænkt sig, hvordan regeringens forslag forholder sig til EF's 6. momsdirektiv.

Noget andet, jeg godt vil nævne, er, at i det bilag, vi fik om regeringens forslag til en lavere marginalskat, omtales finansieringen på side 30. Jeg kunne måske godt tage, at det betød, at godstransporten på veje kom til at bære en stør-

[J. K. Hansen]

re del af de omkostninger, der er ved at transportere gods ad landevejen. Det er jo således, at medens DSB selv betaler for sin infrastruktur, så har godstrafikken ad landevejen aldrig nogen sinde selv betalt for sin infrastruktur. Her kunne måske være en mulighed for at løfte nogle ting. Dog er det vel sådan, at den ekstraudgift, man her får, vil blive lagt på det, der hedder transportkøberen, og igen vil det altså være forbrugerne, der kommer til at betale det ad en anden vej.

Men der er en anden ting i det bilag, skatteministeren har vedlagt statsministerens åbningsredegørelse. Det er, at man siger, at nedsettelsen af refusionen medfører en forbedret konkurrencesituation for DSB's jernbanegods-transport. Man opgør fordelene til, at man skulle kunne nedsætte tilskuddet til DSB med 100 mio. kr. om året.

Må jeg gøre skatteministeren opmærksom på, at vi i Socialdemokratiet har en aftale med regeringen om DSB's økonomiske rammer for 1990-1993, og hvis skatteministeren agter at gå den vej og beskære DSB's tilskud i 1991 og i 1992, så ligger det altså inden for denne aftales periode. Jeg vil da gerne høre, om skatteministeren agter på den måde at bryde en aftale. Vi vil bestemt fastholde, at det er et eklatant brud på en aftale, hvis man går den vej, som man foreskriver i bilaget til statsministerens åbningsredegørelse.

Lykketoft (S):

Det har været en meget lang debat, og jeg vil på forhånd klart afstå fra at bruge den maksimale taletid. Når debatten blev meget lang, er det vel, som flere påpegede, fordi skatteministeren startede en ny parlamentarisk praksis med at skamrose sit eget forslag ved en mundtlig forelæggelse i de kommentarer, han havde mulighed for at give til vi andres forslag.

Jeg vil prøve at overvejende grad at forholde mig til vort forslag, men skal dog i konsekvens af den nye praksis knytte enkelte bemærkninger til regeringens til sammenligning.

Der har været talt meget om argumentationen omkring de mirakuløse virkninger af lavere marginalskat. Der er jo ingen tvivl om, at synspunktet principielt har gyldighed, men jeg tror ikke, det er muligt at finde nogen form for empirisk bevisførelse for, at ændringer i marginalskatten på 5-6 procentpoint har nogen væsent-

lig indflydelse på det sorte arbejde, positivt på arbejdsudbudet eller for den sags skyld på opsparing.

Hvis man vil have sådanne virkninger frem, så skulle man pumpe den offentlige sektors størrelse i Danmark ned til brasiliansk eller guatemalansk niveau. Så kunne det godt være, at det ville have nogle virkninger på det sorte arbejde og på arbejdsudbudet - måske, det ved vi ikke meget om.

Med hensyn til det socialdemokratiske forslag er vi naturligvis helt lidenskabsløse over for, på hvilken måde man løser det sammensatte marginalskatteproblem, samspilsproblemet for enlige forsørgere og resten af det for pensionisterne. Det skal bare løses. Hvis man overhovedet mener, at der er urimeligheder i en høj marginalbeskatning, så skal man selvfølgelig først og fremmest tage fat på de mennesker, der er ramt af de højeste marginalskatter og har de laveste indkomster i mange tilfælde. Det er dem, der er omfattet af beslutningsforslag nr. B 3. Hvis ikke et flertal i Folketinget vil tage fat på den problemstilling, så må man betegne al snak om, at vi har et marginalskatteproblem i Danmark, som hykleri fra deres side.

Med hensyn til nr. B 2 vil jeg godt sige, at for Socialdemokratiet er der ikke nogen tvivl om, at hovedspørgsmålene, der omhandles i dette forslag og i regeringens udspil til 6 pct.s-lættelser, er skattereformstof. Derfor opererer vi ikke med muligheden for at udnytte alternative flertal. Derfor var fru Bente Junckers tilkendegivelse for så vidt hverken uventet eller af nogen praktisk-parlamentarisk betydning, nemlig at hun ikke ville lave noget imod regeringen.

Det, der er interessant i sagen, er, at hvis regeringen vil overholde aftaler, så kan regeringen heller ikke gøre noget imod os og vores indforståelse. Jeg er nødt til i forhold til diskussionen om, hvorvidt man vil holde aftaler, hvorvidt de holder over et valg, én gang til og mere ordret, end jeg gjorde i åbningsdebatten, at citere, hvad det var, statsministeren sagde for godt fem år siden, da man skulle til at lave en skattereform. Berlingske Tidende 25. januar 1985 starter artiklen med:

»Statsminister Poul Schlüter vil forlange håndfaste garantier for, at principperne og satsene i et bredt forlig om en skattereform kan fastholdes i en længere årrække, i hvert fald så længe forligets overgangsordninger er i kraft.«

[Lykketoft]

Og det vil efter skatteministerens oplæg betyde mindst 10 år. Det blev lidt kortere, kan man sige. Hvis man skal bruge lige præcis den fortolkning, udløber skattereforforliget den 31. december 1992.

Men det, statsministeren siger siden hen – og det er nok så vigtigt – i det samme interview, ordret citeret, er:

»Jeg vægrer mig ved at tro, at det står så ringe til, at Socialdemokratiet, når skattereforforhandlingerne afsluttes, vil tage forbehold om at lave tingene om efter et valg med SF's bistand. Så kunne vi andre jo også være frit stillet, dersom vi fik flertal til anden side. Så ville det hele blive pjat, usikkert og upålideligt.«

Jeg synes ikke, dansk politik skal være pjat, usikker og upålidelig, og jeg synes, man skal fastholde, at her har vi nogle aftaler, vi kun kan lave om, hvis vi bliver enige om det, og at de gælder for en længere årrække og gerne de mindst 10 år, man dengang talte om.

Det betyder selvfølgelig ikke, at Socialdemokratiet vil blokere for enhver forandring – det har vi jo heller ikke gjort, vi har jo foretaget justeringer hen ad vejen – men Socialdemokratiet vil være en garant for, at aftaler i hvert fald ikke af os ensidigt bliver opsagt, og vi vil være garant for, at de aftaler, der måtte blive revideret, bliver aftaler, hvor den sociale profil fastholdes til gavn for lavindkomsttagere og til gavn for børnefamilier, sådan som et flertal i Folketinget også i dag klart har udtrykt ønske om at det bliver fastholdt.

Vi har sagt i »Gang i 90'erne« for halvandet år siden, vi har sagt i vores beslutningsforslag nr. B 16 af 31. oktober 1989, at vi i forbindelse med en kommende overenskomstafslutning, hvor lønrammen er stram, ønsker at give de lavestlønnede, give dem med den store forsørgerbyrde, give dem med de store transportudgifter for at komme på arbejde en reallønsgaranti ved at sænke afgifter, moms på udvalgte varer og offentlige takster, kollektiv trafik og børnepasning.

Det mener vi selvfølgelig fortsat, og det er selvfølgelig det, vi vil give den allerstørste prioritet under de kommende overenskomstforhandlinger. Og når hr. Kofod-Svendson var en smule forvirret over, hvad det var, vi mente, så er det, fordi jeg aldrig bruger udtrykket »differentieret moms«. Jeg er af tekniske grunde modstander af ideen om differentieret moms.

Jeg kan ikke se nogen grund til, at 100.000 detailhandlere skal sondre mellem to forskellige slags varer, og derfor er det, vi har talt om at afløfte momsvirkningen på nogle ganske få udvalgte fødevarerprodukter, ligesom vi har gjort det tidligere, fordi det ville være overordentlig målrettet i forhold til lavindkomstfamilier og i forhold til børnefamilier, og det ville selvfølgelig kunne give lige så stor virkning som en lille procentnedsættelse af momsen på alle fødevarer eller momsen på alle varer. Bare for, at der ikke er nogen tekniske misforståelser med hensyn til, hvad det er, Socialdemokratiet hele tiden har sagt og mener.

Det andet, jeg vil sige, er, at løftet af 6 pct.-skattens bundfradrag op mod 300.000 kr. er noget, vi gerne vil diskutere. Det gavner de fleste af de erhvervsaktive, og det vil vi gerne være med til at gennemføre i det omfang og i det tempo, der kan findes finansiering for det ved at skove i vildskud, i fiduser, i fradragsfordele og i skattefri gevinster for den bedre lønne- de del af befolkningen.

Det, der indgår i Socialdemokratiets beslutningsforslag på dette punkt, som jo er en repetition af det, vi sagde i beslutningsforslag nr. B 16, som bare omfattede væsentlig flere emner, er, at vi tager dækningen for at forhøje bundgrænsen fuldt ud deroppe blandt de højere indkomster. Det er ikke bare noget, vi siger vi gør – sådan som det er tilfældet for regeringen – det er noget, vi faktisk gør. Og vi tager det ikke gennem generelle omkostningsforøgelser fra det erhvervsliv, hvis styrkede konkurrenceevne og større investering er en helt afgørende forudsætning for, at vi kan løse vores grundlæggende problemer.

Det, vi har så meget imod i regeringens forslag, er, at dér, hvor man overhovedet tager noget fra de højeste indkomster til at finansiere med, er det hos de sjældne fugle, dem, der ikke er ret mange af, det, der ikke rigtig batter noget i millioner, og det, der ikke rigtig påvirker gennemsnittet. Men det, man deler ud, er, hvad der svarer til en lønforhøjelse på 1.600 kr. til en arbejdsmand, 110.000 kr. til en statsminister, 255.000 kr. til en bankdirektør. Så mange penge mere skal de tjene for efter skat at have en forbrugsmulighedsforøgelse så stor som den, regeringen stiller i udsigt, før man begynder at finansiere det. Og så kommer man med en finansiering, der vender den tunge ende mere nedad end opad.

[Lykketoft]

Dernæst skal jeg gøre nogle ganske korte bemærkninger til de konkrete socialdemokratiske finansieringsforslag.

Vi vil gerne diskutere teknikken i spørgsmålet om privatpersoners kursgevinstbeskatning. Men jeg tror, det er nødvendigt – i hvert fald for større gevinster – at inddrage dem, også hvad angår obligationer og pantebreve, fordi vi ellers efterlader en asymmetri, der kan spekuleres i, når vi dækker feltet rundt, i øvrigt sådan som regeringen lægger op til i sit forslag.

Der er mange tekniske problemer i det. Det vil vi gerne kulegrave under udvalgsbehandlingen og i de forhandlinger, vi går i gang med.

Derimod vil jeg sige om aktieavanceerne, at enhver, der har fulgt med i den nyere historie, ved, at jeg personlig altid har advaret imod og været modstander af, at man i sin tid lavede et forlig, som jeg var med til i praksis at gennemføre, fordi jeg aldrig stemmer mod mit parti. Men jeg har altid advaret imod den 3-års-regel, den hovedaktionærregel, vi har, og den advarsel, jeg fremsatte i sin tid imod det system, har vist sig at være fuldt berettiget i praksis.

Det hovedaktionærbegreb, vi har, er så manipulerbart, som noget overhovedet kan være. Det er ikke anstændigt at opretholde sådan nogle regler. Det er nødvendigt at have en bagatelregel, der sorterer de små aktiehandlere fra, men det er uanstændigt at opretholde et system, hvor man lader, som om man har en hovedaktionærbeskatning, men hvor ethvert barn med selv middelmådig prokuratorbistand kan finde ud af, hvordan man undviger den. Det bør stoppes, og Socialdemokratiet lægger ganske overordentlig vægt på, at det bliver stoppet, både fordi det kan give et fornuftigt bidrag til finansieringen, og fordi reglen er uholdbar, som den er.

Hvad angår ejendomsavanceerne, er det rigtigt, at vi i sin tid – i 1982 – lavede en meget lemfældig ordning. Det gjorde vi, fordi der på daværende tidspunkt var et klart formuleret flertal af Socialdemokratiet, SF og Det Radikale Venstre i Folketinget, der sagde, at de lige i kølvandet ville gennemføre en værdistigningsafgift. Det er som bekendt ikke sket. Det, der er sket i mellemtiden, er, at vi har fået lavinflation, og at vi har konstateret, at det lovgrundlag, vi har nu, igennem praksis opererer med et overordentlig snævert næringsbegreb for beskatning af gevinster af fast ejendom.

Begge de to forhold og ønsket om at kunne lave et enkelt håndterbart saldoafskrivningssystem for erhvervsbygninger taler for, at vi får en generel avancebeskatning på erhvervsjendomme, og der er ikke ret meget, der i en lavinflationsituation taler imod, at vi får den. Derfor lægger vi også megen vægt på, at dette her bliver bragt ind som et bidrag til at få et mere sammenhængende skattesystem og som et bidrag, der fordelingspolitisk vil være ansvarligt til at finansiere nogle 6 pct.-lettelser.

Endelig skal jeg bare notere mig, at når regeringen i dag har fremlagt en budgetoversigt, der viser et galoperende stigende underskud, hænger det jo også sammen med, at ligningsindsatsen ikke fungerer, at de massakrer, man har lavet på ligningsapparatet, har været så omfattende, og at man begynder at notere virkningerne af det i sine skøn over budgetterne i de kommende år. Det bliver vi nødt til at rette op på; derfor har Socialdemokratiet taget det punkt med.

Hvad angår andelsselskaber, vil jeg bare sige, at det er patetisk at høre Venstreskatteministeren tale imod det, og det er selvfølgelig påfaldende, at den konservative ordfører i dag ikke havde sin handlefrihed til at tale for det, sådan som De Konservative altid gjorde det, før de kom i regering. Men den sag får vi jo nok ikke løst, før Venstre er ude af regeringen. Så er der til gengæld et tordnende flertal i Folketinget for at løse den.

Hvad angår formueskatteloftet, vil jeg bare notere mig, at et område, hvor regeringspartiernes ordførere – i hvert fald Venstres og De Konservatives – altid kan finde ud af at udtrykke meget stor vilje til at stå fast, er dér, hvor man værner privilegier for de meget, meget få. Så vidt jeg ved, er det antal mennesker, der er dækket af formueskatteloftet, når vi har gennemført den nedsættelse af formueskatten, der er vedtaget af et borgerligt flertal her i Folketinget, fuldt ud, 1.700 personer med skattepligtige formuer på to cifrede millionbeløb hver for sig, som får et nedslag på 109 mio. kr.

Se, her er vilje til at værne reallønnen. Her har vi nogle mennesker, man vil stå fast for at forsvare interesserne for, selv om konsekvensen af at stå fast er det ejendommelige forhold, at vi her har den eneste gruppe af befolkningen, der har en marginalskat på nul i forvejen – det er jo tilfældet.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Af mange grunde har hr. Lykketoft ret i, at der er noget skrækkelig fortænkt i regeringens store trutten fanfare om de kolossale adfærdsvirkninger på arbejdsmarkedet, det vil have, hvis man ændrer marginalbeskatningen fra 68 til 62 pct. For det første er der meget få, der aner, hvad marginalsat er – det er noget, der først viser sig på slutopgørelsen et år eller halvandet bagefter – for det andet må man se på det praktiske liv. Hvis en arbejder kan få, hvad han vil af overarbejde, og han skal bruge 3.200 kr. til en ferie, til en gave til sin kone, til en konfirmationsfest, eller hvad han nu skal bruge dem til hen på året, og han kan få 100 kr. i timen, så siger han: Jeg må under 68 pct.-beskatning lave 100 timers arbejde. Så har jeg 3.200 kr. tilbage. Men hvis det bliver 62 pct.-beskatning, så kan han klare sig med sådan ca. 10 pct. færre arbejdstimer, nemlig 91 arbejdstimer, og så be- stiller han mindre.

Og det vil være et særdeles typisk eksempel på, at man simpelt hen siger, man vil gerne spare op til en eller anden ting, som man nu vil anskaffe sig inden for et halvt års tid, eller hvad der nu er tale om, og så sker der jo det – hvis vi skal over til det praktiske liv – at manden arbejder sort og i stedet for at arbejde 100 eller 91 timer arbejder 40 timer til 80 kr. i timen sort.

Det er den måde, det problem bliver taget i folks egen hånd og løst på, og derfor er det, som er selve hovedsagen for landets regering og parlamentarisk afgørende for, om der skulle udskrives folketingsvalg, eller hvad der skal gøres, det rene og skære pjat, altså om man får denne marginalsat ændret med 6 pct.

Fjerde næstformand (Poulsen):

Ordføreren for forslagsstillerne vedrørende lovforslag nr. 27-29 og 31-32, hr. Jens Thoft.

Jens Thoft (SF):

Jeg er ked af, at SF's forslag på den ene side druknede fuldstændig i denne 6 pct.-støj, som vi har været udsat for, og på den anden side i den kendsgerning, at skatteministeren hellere ville i kassen med Socialdemokratiet end SF, og jeg er sikker på i øvrigt, at lysten – respektivt den mindre lyst – har været helt gensidig.

Vi har faktisk gjort os stor umage med at fremsætte lovforslagene. Vi har gjort os stor umage med også at argumentere for lovforslagene, og derfor er det lidt kreperligt at måtte konstatere, at en række af de borgerlige ordførere end ikke havde læst forslagene igennem.

Vi er også lidt ærgerlige over, at Folketinget har brugt langt mere tid på at kommentere og gennemgå Socialdemokratiets fristil, for det var jo en fristil – ganske vist en god fristil – Socialdemokratiet havde lavet.

Jeg synes f.eks., Socialdemokratiet har fuldstændig ret, når man taler om skatteloftet i forbindelse med sociale ydelser, hvor man sætter grænsen til de 65 pct. Jeg synes, Socialdemokratiet har så utrolig meget ret, men det havde da været rart, hvis vi her til behandlingen af det i øvrigt helt fine forslag havde haft nogen ideer til, hvordan man sikrer et sådant skatteloft for de mindre vellønnede. Men det får vi ikke. Vi får at vide, det skal gennemføres, men ikke hvordan, og det synes jeg var et problem i debatten. Ikke desto mindre er det det, forsamlingen har interesseret sig for.

Vi har diskuteret 6 pct.-skatten helt utrolig meget, og det har undret mig, at hr. Stavvad gang på gang har forsynet os med argumenter om, at det ikke er 6 pct.-skatten, der er problemet i dansk skattelovgivning. Hr. Stavvad har været oppe gentagne gange og konstateret, at dansk skattelovgivning ikke er progressiv. Men hvorfor vi så skal reducere 6 pct.-skatten, hvorfor folk med årsindtægter på op til 300.000 kr. skal gå fri af 6 pct.-skatten, har jeg helt utrolig svært ved at forstå.

Det virkelige problem – ud over det problem, der er med folk, der får friplads, som får bolig-sikring, og som i øvrigt har en lav indkomst – er de høje marginalsatter for de lavtlønnede.

Når min 17-årige datter kommer hjem og siger: Far, hvor meget betaler du i skat af den sidste krone? Og jeg siger: 68 pct. Og hun siger: Jamen, jeg betaler 52 pct. Og jeg tjener kun en tiendedel af det, du tjener. Synes du, det er rimeligt? Og når de i Århus Kommune forhøjer kommuneskatten, så skal jeg af med mere, men du skal ikke af med mere. Synes du, det er rimeligt? Så må jeg konstatere, at ungen har ret. Det er ikke rimeligt.

Det er ikke min skat, der er for høj. Det er hendes skat, der er for høj. Det er helt urimeligt, at en ungarbejder skal af med 52 pct. i skat af

[Jens Thoft]

den sidste krone, mens et folketingsmedlem kun skal af med 62 pct. – og det er jo virkningen af regeringens forslag – af den sidst tjente krone. Det hænger ikke sammen nogen som helst steder.

Jeg synes også, denne debat har været besynderlig – igen tænker jeg på støjen fra 6 pct.-skatten, der jo har larmet voldsomt i debatten – når man ser på disse ting en lille smule i EF-perspektiv. Det er ikke længere siden end i går, at Christiane Scrivener, EF-kommissæren for skatter, konstaterede, at den danske 2-døgnsregel ikke kunne opretholdes. Hvordan har regeringen tænkt sig at finansiere det? Hvad har regeringen tænkt sig at gøre ved det? I stedet for har regeringen helt utrolig travlt med at lempe 6 pct.-skatten, som er EF-robust, og jeg ved, at skatteministeren går med planer om også at fjerne ejendomsskatterne, som også er EF-robuste. Jamen, har man da i denne regering overhovedet ikke nogen som helst planlægning for, hvad man vil gøre frem til 1. januar 1993? Det er da for dumt, at der ikke ligger bare skyggen af en planlægning. I stedet for solder man udmærkede indkradsninger på skatteområdet op til skattelettelse på EF-robuste områder. Det er da for dumt.

Herefter vil jeg vende mig til ordførernes alt for korte bemærkninger om SF's meget grundigt gennemarbejdede forslag og vil starte med varelagerforslaget. Her har regeringen jo lånt af SF's tankegods, og det er da kun godt nok. Men regeringen ser ingen grund til – har jeg forstået – at sikre en ensartet opgørelse af igangværende arbejder.

Jeg savner fortsat en begrundelse for at forsøksbehandle revisoren og entreprenøren. Hvorfor i alverden er det sådan, at den ene skal medregne igangværende arbejder, mens den anden ikke skal? Og hvis regeringen vil lave ensartede regler, hvorfor laver man så ikke cirkulæret for entreprenører om, så de ikke skal medregne igangværende arbejder? – det ved jeg godt ministeren ikke har planer om – for det er dog for åndssvagt. Men ikke desto mindre er der ikke nogen ensartet opgørelse, og det var da rimeligt, om man sikrede en sådan. I øvrigt er reglerne om igangværende arbejder indført, hvis jeg erindrer ret, ved cirkulære, så det kan ministeren jo uden videre lave om. Men dér har ministeren altså ikke ønsket at tage SF's – synes jeg – meget konsekvente forslag, og det beklager jeg.

SF vil også have punktafgifter og banderoler ud af afskrivningsgrundlaget for varelagre. Ministeren har jo ret i, at når man efterhånden aftrapper varelager nedskrivningerne, har det ikke den store aktualitet – i hvert fald ikke efter 1997. Men frem til 1997 er der da ingen saglig grund til at fastholde afskrivningsgrundlaget for punktafgifter, hvorpå der ikke er skygge af risiko for noget som helst. Ministeren har selv kaldt varelager nedskrivningerne for et vildskud; hvorfor i alverden tager man så ikke punktafgifterne ud af disse afskrivninger?

Men jeg glæder mig naturligvis over, at varelagerforslaget bliver vedtaget. Det bliver ikke i SF's udgave, men det er jeg jo så vant til; når vi får vedtaget noget, bliver det jo altid andre, der lægger navn til. Det lever vi også med; vi vil gerne være grå eminence for regeringen, når det drejer sig om at kradse penge i kassen, så bliver de da ikke kradset helt asociale ind.

Så er der kursgevinstlovforslaget, hvor regeringen burde være SF taknemlig for, at vi nu lukker det hul, som skatteministeren lod stå åbent i foråret, altså det dér med kænguruobligationerne. Vi havde jo advaret ministeren om, at hvis Folketinget tog hjem på sommerpause uden at gribe ind over for disse kængurufiduser, ville de blomstre hele sommeren. Og det gjorde de – vi fik som sædvanlig ret. Jeg tror, at det tabte provenu på dette område var omtrent lige så stort som det tabte provenu på dunkpetroleummen, men jeg skal da erkende, at dunkpetroleummen støjede mere, og jeg skal da også erkende, at regeringen tog sig sammen til at stoppe for dunkpetroleummen, men det var jo kun, fordi dunkene larmede mere i aviserne end kænguruobligationerne, for ellers havde regeringen vel også grebet ind over for det. Men det er da for kreperligt, at vi gang på gang oplever, at folk, der er smarte nok, udnytter fiduserne, og at regeringen først kommer, når de smarte har udnyttet fiduserne. Det er da ikke specielt socialt.

I øvrigt skal vi ikke være blinde for, at SF's forslag er langt bedre end regeringens. Hvor hr. Glistrup jo klart har påvist – det gjorde hr. Rahbæk Møller i øvrigt også – at regeringens kursgevinstbeskatningsforslag er det rene humbug og betyder penge ud af lommen, har hr. Glistrup måttet erkende, at SF's forslag ikke betyder penge ud af lommen, men betyder penge i kassen til regeringen. Jeg kan se, at hr. Gli-

[Jens Thoft]

strup nikker, sådan forholder det sig nemlig. Så hvis regeringen vil finansiere nogle af sine ting, skal den tage SF's model og ikke dens egen, som efterlader et hul så stort som en ladeport.

Jeg takker i øvrigt for den velvilje, Socialdemokratiet mødte forslaget med. Og jeg kan forsikre skatteministeren, at hvis hans elendige forslag, som efterlader kæmpehuller i lovgivningen på kursområdet, bliver vedtaget, så varer det kun 2-3 år, før Folketinget kommer til at behandle den sag igen. Og jeg er altså træt af, at vi skal hænges ud i aviserne som nogle skvadderhoveder, fordi vi vedtager en dårlig lovgivning, når vi har stået og advaret. Socialdemokratiet har advaret, og jeg er træt af, at det forholder sig sådan, og jeg håber altså, at ministeren ikke får sit forslag igennem.

Dernæst vil jeg behandle spørgsmålet om warrants. Også her burde skatteministeren være SF dybt taknemlig, fordi vi fremsatte forslaget på Folketingets allersidste arbejdsdag. Vi vidste jo godt, det ikke kunne nå at blive behandlet og ikke kunne blive vedtaget, men vi vidste også godt, at bare det, at forslaget lå der, betød, at de spekulationer i warrants, som var planlagt i sommerperioden, ikke ville blive gennemført. Og vi havde ret: der er kun, hvis jeg erindrer rigtigt, ét selskab, der har udstedt warrants i sommerperioden, til trods for at en stribe aktieselskabsbestyrelser havde fået myndigelse til at gøre det.

Det gjorde man naturligvis kun, fordi man gik ud fra som en selvfølge, at SF's forslag ville blive vedtaget. Der var ingen i finansverdenen, der kunne drømme om, at forslaget ikke ville blive vedtaget. Naturligvis ville det blive vedtaget, for sådan en tåbelighed som beskatningen af warrants var der da ingen der kunne drømme om at lade stå åben, men ikke desto mindre har jeg forstået, at regeringen i dag ikke er villig til at vedtage det. Men også her, tro mig, minister, kommer regeringen eller dens efterfølger – den lever vel heller ikke evigt – til at vedtage indgrebet over for warrants. Vi vil komme til at se, at medarbejdere får udstedt warrants i meget stort omfang. Vi vil se, hvorledes lønnen bliver forandret til kursgevinster, og at man på den måde unddrager sig beskatning. Og når det så er sket, og når de smarte har gjort det i en 3-4 år, når det er blevet folkeeeje, så kommer regeringen og griber ind. Og det er da træls, at det skal foregå på den måde.

Hele den begrundelse, der er for 3-års-reglen på aktieavancebeskatningsområdet, var jo oprindelig, at man skulle tilskynde til investeringer i erhvervslivet. Men der er jo ikke investeret nogen som helst krone via warrants. Det har kun ét formål, nemlig at man kan deltage i spekulation i kursstigninger uden at skulle deltage med nogen investering af betydning. Warrants er rene cirkuspapirer fra det finansielle cirkus' mangfoldige overdrev. Der er ingen som helst begrundelse for at beskytte disse cirkuspapirer mod beskatning. Men ikke desto mindre har jeg forstået, at regeringen vil gøre det, men her er jeg sikker på, at vi kommer til at stå i samme situation som med udlandslempelsen og varelagerloven og i øvrigt også 3 pct.-skatten, nemlig at når der er gået et stykke tid, må Folketinget erkende, at også her havde SF ret.

Dernæst er der forslaget om vedhængende renter. Det skal ikke være nogen hemmelighed, at jeg er meget ærgerlig over den behandling, forslaget har fået, i den udstrækning det overhovedet er blevet behandlet. Jeg håber, at udvalgsarbejdet vil føre til en anden holdning end den, jeg har mødt her i dag, for jeg har ikke set noget flertal, selv om de fleste af ordførerne ikke har udtalt sig ret meget om det.

Virkeligheden er den, at hvis ikke vi stopper muligheden for at købe renter inden 31. december på et tidspunkt, hvor alting tyder på, at 6 pct.-skatten bliver aftrappet over 2 år, så vil vi se gevaldige spekulationer frem til nytår, hvor folk køber renter med det formål at nedbringe skatten i 1990, hvor den er høj, for at flytte skatten over i 1991 og 1992, hvor 6 pct.-skatten er væk.

Sådan gik det naturligvis også, da man nedsatte aktieselskabsskatten. Man skubber skatten frem i det nye år. Og en af årsagerne til, at regeringen har måttet justere underskuddet på statsbudgettet for 1990, er jo også, at selskaberne selvfølgelig har regnskabsført, selvangivet, langt færre beløb i sidste år, end de vil komme til i de kommende år, for netop at udnytte det, at skatten falder. Og at folk handler på den måde, bør ikke komme som en overraskelse for en skatteminister. Hvis man ikke får stoppet det hul, mener jeg derfor, at ministeren vil opleve, at statens underskud bliver endnu større. Og igen: Det er de smarte, der laver fidusen. Hvis vi ikke får det stoppet her inden jul – og det er

[Jens Thoft]

der jo et og andet der tyder på at vi desværre ikke får – så ved jeg, at når vi kommer til februar, er regeringen moden til at få forslaget stoppet, for så har vi set hele cirkuset i december måned, hvor pengeinstitutterne annoncerer med deres værdipapirer med vedhængende renter i op til 11 måneder. Sådan går det jo, det ved vi, og det ved skatteministeren også godt. Men det er da kreperligt, at vi først griber ind, når de smarte har udnyttet fidusen.

Dernæst er der udlandslempelsen, og igen kan jeg da konstatere, at en af SF's gode ideer tilsyneladende bliver vedtaget. Jeg vil gøre opmærksom på, at vi nok går videre end regeringen i forbindelse med sambeskatningen, men det, vi er enige om, er det vigtigste, og det er godt nok.

Men jeg kan ikke lade være med at drille skatteministeren bare en lille smule. Hvis skatteministeren ser på SF's forslag til ikrafttræden og ser på regeringens, må vi konstatere, at der vist er problemer med regeringens ikrafttræden. Det skal ikke være en opfordring til at vente til 1993, sådan som jeg har måttet gøre for ikke at blive beskyldt af ministeren for, at forslaget skulle have tilbagevirkende kraft. Men virkeligheden er altså den, at SF's ikrafttræden er langt mindre dramatisk end regeringens, og det synes jeg da er meget pudsigt. Men årsagen har altså været, at jeg har ønsket at respektere, at regeringen sædvanligvis vil kritisere SF for at fremsætte forslag med tilbagevirkende kraft, hvis der bare ligger det mindste element af den slags i det. Jeg konstatere altså, at denne gang har regeringen overtrådt denne holdning til sine egne forslag.

Sammenfattende må jeg fastslå 5 ting:

For det første må al snak om, at SF er uden indflydelse på dette lands skattepolitik forstumme. Nok er det ikke så tit, at det er SF's forslag, der vedtages sådan direkte, når de fremsættes af SF da i hvert fald, men vi er nu også meget godt tilfredse med, at regeringen køber vore forslag i anden omgang og tager æren af dem. Den må I gerne få, når bare vi får dem vedtaget. Sådan skete det jo med anpartsindgrebet; sådan skete det med forslaget om omvurdering af ejerlejligheder – det var sidste år – og i dag er det altså udlandslempelsen, varlagernes skrivingerne og forhøjelsen af 3 pct.-fradraget. Det skal regeringen have tak for, det er godt SF-gods, det går man ikke helt fejl af.

For det andet vil jeg konstatere, at hverken regeringens eller Socialdemokratiets forslag til anvendelse af det skatteprovenu, der kradses hjem, er særlig sociale. Regeringens er værst, bestemt, men Socialdemokratiets er altså heller ikke godt. Det er en kendsgerning, at har man 100.000 kr. i indtægt, får man efter Socialdemokratiets forslag ikke en krone i skattelettelse.

Men har man 400.000 kr., så får man ca. 6.000 kr. i skattelettelse. Det er en kendsgerning.

For det tredje vil jeg konstatere, at den debat, som er foregået i dag, og hvor 6 pct.-skatten har støjet mest, er foregået samtidig med, at Christiane Scrivener, skattekommissæren i EF, meddeler, at 2-døgns-reglen ikke kan opretholdes.

Jeg synes, at debatten om de skattelettelser, som regeringen har fremsat forslag om, foregår i en spøgelsesagtig atmosfære, og jeg beklager, at regeringen lukker øjnene, og at skatteministeren har travlt med at lempe de skatter, som er EF-robuste, og overhovedet ikke tager hensyn til det, som er ved at ske.

For det fjerde vil jeg konstatere, at når Socialdemokratiet og SF har været i clinch i dag, og når det fik hr. Lykkesoft til så mindeligt at opfordre os i SF til at stoppe kritikken, fordi vi jo var meget enige, og mere fra den dér hylde – det troede jeg egentlig også vi var – så skal man da ikke være uopmærksom på, at Socialdemokratiets forslag altså vender den gale vej. Det sikrer ikke den bedre fordeling af skatterne, som hr. Stavad gang på gang har påstået. Det gør det ikke. Det er stadig væk sådan, at den, der tjener 400.000 kr, får en skattelettelse, medens den, der tjener 100.000 kr, ikke får en krone. Sådan er det altså.

Socialdemokratiet har naturligvis det problem – og det ved jeg godt – at man har haft temmelig meget »støj« i baglandet over det elendige udspil, man kom med her forleden dag, og som for de lavtlønnede, mener jeg, endda går højre om regeringen. Det er rigtigt, at for dem, der rammes af disse samspilsproblemer, går det bestemt ikke højre om regeringen, men for de almindelige lavtlønnede går det endda højre om regeringen.

Regeringen foreslår 3 pct.-fradraget forøget, og det er helt fint. Det er godt SF-tankegods, og det vil jeg gerne konstatere er en bedre idé end differentieret moms og momslettelser; også en

[Jens Thoft]

bedre idé end et selektivt tilskud til mejeriprodukter, som jeg har forstået hr. Lykketoft i virkeligheden gik ind for. I aftes i TV-Avisen fremgik det, at det var en selektiv moms, en differentieret moms. I dag kan jeg forstå, at det er direkte tilskud til mejerisektoren eller sådan noget, og det er da også udmærket. Men en forhøjelse af 3 pct.-fradraget sikrer altså lige meget til den velhavende og til den mindre velhavende. Det gør en hvilken som helst afgiftslettelse ikke.

Alting tager tid, vil jeg konstatere for det femte, og SF glæder sig over, at de love, som i går var strengt nødvendige for erhvervslivets konkurrenceevne og nødvendige for, at hele samfundet kunne fungere, i dag bliver kaldt vildtskud, som godt kan fjernes. Det går da den rigtige vej. Det er helt fint.

Vi skal nok medvirke til det, og vi ser frem til, at regeringen inviterer os til også at finde en løsning på, hvordan pengene skal bruges. Før soldes op til 6 pct.-skattelettelse synes jeg ikke at de skal.

Jeg synes heller ikke, at vi skal solde alle pengene op. Regeringen har det problem, at dens forslag medfører øget underskud på statsbudgettet, og det medfører øget betalingsbalanceunderskud, og jeg er sikker på, at økonomiministeren vil være SF taknemmelig for, hvis vi kan holde den løsslupne regering bare lidt i ørerne, så den ikke solder alle pengene op.

Det bør også gøres klart, at vi ikke er villige til at finansiere lettelser med engangsbeløb, lettelser, som fortsætter ud i al uendelig fremtid med engangsindtægter. Det nytter altså ikke. Det er ikke ansvarligt.

Og så er det i øvrigt – skulle jeg hilse og sige til skatteministeren – en god idé kun at bruge 99 øre, hver gang man kradsere en krone hjem. Og der er særlig god grund til det, når man har store underskud. Det kunne da være med til at rette det lidt op.

Med disse forbehold ser jeg frem til en invitation fra regeringen til en drøftelse af, hvad vi gør fremover, og som sagt medvirker SF gerne til at skaffe det nødvendige provenu ved at fjerne vildtskud af den type, regeringen har foreslået.

(Kort bemærkning).

Stavad (S):

Jeg synes, at hr. Jens Thoft har sagt mange både kloge og begavede ting, og jeg skal nøjes

med endnu en gang at opfordre hr. Jens Thoft til, når han vurderer forslag, at vurdere dem i den sammenhæng, hvori de er fremsat, så han ikke bare ser på den ene side, men også på den anden side.

Jeg tror ikke, hr. Jens Thoft vil benægte, at hvis han tager de to socialdemokratiske beslutningsforslag – den måde, vi henter finansieringen på, og den måde, vi laver den isolerede ændring med lettelser på – så vil skattebyrden være bedre fordelt efter en gennemførelse af socialdemokratiske forslag end før en gennemførelse.

Hvis vi så i øvrigt skulle snakke om, hvem der har fremsat sociale eller asociale forslag, så ved jeg ikke rigtig, hvor jeg skal placere SF i den sammenhæng. SF har fremsat fem rimeligt fornuftige forslag, der lukker nogle huller i systemet; det har vi taget positivt imod. Men SF har ikke tildelt nogen en eneste krone i nogen form for lettelse, så vi ved ikke rigtig, hvorfor SF har valgt i dag at mene, at man skulle skose Socialdemokraterne for, at vi har ment, at vi skulle løse et problem i forhold til dem, der havde de allerhøjeste marginalsatser, og samspilsramte eller normale mellemindkomstfamilier, som får en lempelse af deres 6 pct.-skat.

Set på den baggrund synes jeg, det vil være rimeligt, hvis hr. Jens Thoft brugte sin begavelser til at se på sammenhængene.

Med hensyn til »støj« er det rigtigt, at der har været en hel del støj i forhold til de socialdemokratiske forslag, fordi nogle har fået den opfattelse, at vi ville fjerne retten til at overføre personfradrag imellem ægtefæller, og det vil jeg gerne endnu en gang afkræfte. Det er selvfølgelig ikke tilfældet. Det har vi aldrig drømt. Men det er den eneste form for støj, der har været.

(Kort bemærkning).

Jens Thoft (SF):

Hr. Rahbæk Møller vil efterfølgende svare på en del af hr. Stavads spørgsmål. Jeg skal alligevel stille hr. Stavad et mods spørgsmål: Er det ikke rigtigt, at den enlige, der tjener 100.000 kr., ikke får en krone i skattelettelse efter det socialdemokratiske forslag? Og er det ikke rigtigt, at den enlige, som tjener 400.000 kr., får 8.454 kr. i skattelettelse efter det socialdemokratiske forslag? Er det ikke rigtigt, at hvis vi tager et ægtepar, hvor den ene tjener 100.000 kr. og den anden tjener 100.000 kr., så får dette ægtepar ikke

[Jens Thoft]

en krone i skattelettelse? Og er det ikke også rigtigt, at hvis vi ser på et ægtepar, hvor den ene tjener 100.000 kr. og den anden tjener 400.000 kr., så får de 4.691 kr. i skattelettelse? Er det ikke rigtigt, hr. Stavad?

Er det ikke klart skævt? Det er da rigtigt nok, at samspilsproblemerne løst vil være helt socialt; det vil jeg støtte meget varmt og hjerteligt.

Jeg har bare ikke i dag fået så meget som et halmstrå, jeg kunne klynge mig til, om, hvordan I vil gennemføre det. Ideen er jo god nok, bestemt, men det er godt nok svært at gøre det.

Og det har vi ikke fået nogen viden om, og der er ikke ret meget grin ved, at Folketinget vedtager et beslutningsforslag, når der overhovedet ingen retningslinier ligger til regeringen om, hvordan det skal løses. Jeg kunne endda fristes til at tro, at De Radikale i regeringen ville arbejde ihærdigt for det, hvis man havde en løsningsmodel. Problemet er, at hr. Stavad ikke har indgivet den, og det synes jeg da er et problem.

(Kort bemærkning).

Rahbæk Møller (SF):

Da hr. Stavad åbenbart ikke har hørt ordentlig efter tidligere på dagen, da jeg sagde, hvordan vi ville bruge provenuet af skatteforhøjelsen, skal jeg lige repetere, at vi ikke synes, det er hensigtsmæssigt at bruge hele provenuet på skattelettelser i den nuværende økonomiske situation. Men vi agter at støtte en forhøjelse af 3 pct.-fradraget, vi agter at støtte Socialdemokratiets forslag B 3, og vi agter at medvirke til indførelse af en lavere moms på mad eller på et udvalgt antal fødevarer.

Derudover mener vi, at pengene skal bruges til bekæmpelse af arbejdsløsheden, især på uddannelsesområdet, og vi mener, der er brug for en vis overfinansiering af hensyn til den almindelige økonomiske situation.

(Kort bemærkning).

Stavad (S):

Jo, det havde jeg godt lyttet mig til, hr. Rahbæk Møller, men jeg forstår, at ud fra en SF-terminologi tæller det ikke, hvad man siger.

Vi har jo sagt mange ting, både dengang vi præsenterede de socialdemokratiske forslag og under debatten i dag, men jeg forstår, at hr. Rahbæk Møller alene forholder sig til nogle

konkrete forslag, der er fremsat på et afgrænset område.

Men hvis det er sådan, at vi kan lave den lille byttehandel, at vi selvfølgelig gerne tror, at det er ærligt ment, det, hr. Rahbæk Møller siger, og det tror vi, men at hr. Rahbæk Møller så vil kvittere ved at tage den samme ordentlige holdning i forhold til Socialdemokratiet, så er vi jo over mange problemer.

Må jeg så sige til hr. Jens Thoft: Jamen lad os nu ikke feje alt for meget ind under gulvtæppet. Der er ingen tvivl om, at der imellem hr. Jens Thoft – eller i hvert fald dele af SF – og Socialdemokratiet er en forskel i holdningen til, om 6 pct.-skatten starter på et for tidligt tidspunkt i vores skattesystem. Det synes jeg ikke der er nogen grund til at vi dækker på nogen måde. Det ved vi fra debatten i maj måned, det ved vi fra debatten her i dag og i de seneste uger.

Socialdemokratiet mener altså, at hvis vi tager almindelige mellemindkomstgrupper, almindelige familier, ofte unge børnefamilier, der sidder med en meget, meget stram økonomi, så vil vi gerne i den udstrækning, hvor vi kan hente finansieringen i toppen af systemet, give en mere retfærdig fordeling, være med til at give et løft af det bundfradrag, som giver en lettelse til den type af familier. Helt klart.

Og derfor mener jeg også, at det er en rimelig konklusion af denne debat at sige, at der er nogle mellemindkomstgrupper, som vi gerne – hvis vi kan gøre det under de rigtige forudsætninger – vil være med til at give nogle lettelser, som SF ikke mener vi bør give nogen lettelser i den situation, vi befinder os i.

Det er forskellen os imellem, og det synes jeg er en rimelig konstatering. Den har vi så hermed gjort.

Formanden:

Mon ikke vi efterhånden kan søge mod debattens ende?

(Kort bemærkning).

Rahbæk Møller (SF):

Det er jeg meget enig i, for det er jo sent, og jeg synes, det præger debatten, som bliver lidt mindre sammenhængende.

Jeg vil godt understrege i et svar til hr. Stavad, at vi naturligvis lytter til f.eks. det, der er sagt i dag. Der er sagt mange ting, vi er enige i; der er også nogle ting, vi er uenige i.

[Rahbæk Møller]

Men det, vi behandlede, var faktisk et konkret forslag, hvor vi forstod det sådan, at der både var indtægts- og udgiftsforslag, og at det var ment sådan, at det skulle ses isoleret og i en sammenhæng. Og så ser vi på dette forslag i en sammenhæng, og det afviser vi i den sammenhæng, det er i nu.

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Det har været en meget lang debat i dag og også en debat, der selvsagt har afspejlet de politiske forskelle, der er partierne imellem i synet på udformningen af en skattepakke. Men jeg synes samtidig, vi må sige, at det som helhed har været en fordragelig debat – nu ser jeg væk fra det hidsige opgør mellem Socialdemokratiet og SF. Det har været en debat præget af mange interessante meldinger, som jeg har hæftet mig ved.

Hvis jeg allerede her til en start må drage et par konklusioner af debatten, sådan som jeg har siddet og lyttet til den, så kan vi konstatere, at der i dag har manifesteret sig et klart flertal imod såvel Socialdemokratiets som SF's forslag.

Hvad angår regeringens forslag, kan vi konstatere, at der er et flertal for finansieringsdelen af regeringens forslag.

Derimod er der delte meninger om, hvorledes pengene skal anvendes. Men ét står i hvert fald også fast efter debatten i dag, nemlig at der ikke er flertal i Folketinget for en generel sænkning af momsen, og at der ikke er flertal i Folketinget for at indføre en differentieret moms.

Der har fra Socialdemokratiets side været fremført nogle tanker – sådan lyttede jeg mig til det – om nogle tilskudsordninger til udvalgte varer, sådan som vi tidligere har kendt det, men der er klart manifesteret et flertal i Folketinget imod en generel momssænkning og imod indførelse af en differentieret moms. Det synes jeg er tilfredsstillende at konstatere som udgang på denne debat.

Jeg skal så blot her tage nogle enkelte af de elementer op, der er blevet ført frem i debatten, for alene tiden tillader ikke, at jeg kommenterer alt, hvad der er sagt, eller giver svar på alle de spørgsmål, der er stillet; det må vente til det efterfølgende udvalgsarbejde. Men jeg føler trang til i hvert fald at rydde et par misforståelser af vejen.

Hr. Stavad var på et tidligt tidspunkt i debatten inde på, at det er helt overdrevet at tale om de voldsomme danske marginalskeatter, for når vi tager hensyn til, at arbejdsgivere og lønmodtagere i andre lande er pålagt obligatoriske sociale bidrag af betydelig størrelse, så er der i virkeligheden ikke så stor forskel.

Det er faktisk ikke sandt. Senest har vi jo i Skattepolitisk Redegørelse dokumenteret, at også når vi tager hensyn til sociale bidrag, er der meget store forskelle i marginalskeatter mellem Danmark og de toneangivende EF-lande, som vi skal konkurrere med.

Det er i den forbindelse heller ikke korrekt, når hr. Stavad anfører, at Danmarks marginalskatteproblem i forhold til andre lande i særlig grad ligger i bunden, altså for lavindkomsterne, mens der ikke er noget særligt problem for højindkomsterne. Det er faktisk direkte forkert, det, hr. Stavad dér har anført.

Jeg medgiver – det er klart også regeringens opfattelse – at der er en meget høj marginalbeskatning også af lavindkomster, men det er forkert at sige, at det er på det punkt, vi i særlig grad adskiller os fra andre lande.

Lad mig blot som ét eksempel trække Tyskland frem. Dér er det således, at for en indkomst på 50.000 kr. har Danmark en marginalskat på 49 pct., i Tyskland er den 44. For en indkomst på 100.000 kr. har Danmark en marginalskat på 49 pct., i Tyskland er den 48. For disse lavindkomster ligger Danmark altså nogenlunde på niveau med Tyskland, og det er endda, når der er taget hensyn til sociale bidrag. Men hvis vi så tager en højindkomst på 350.000 kr., så er der en marginalskeatteforskel mellem Danmark og Tyskland på hele 22 procentpoint.

Således vil vi også kunne se det i en række andre situationer. Lad mig derfor gentage: Også jeg mener, at vi har en meget høj marginalskat på lavindkomsterne, men det er forkert at fremstille det sådan, at det er dér, vi i særlig grad adskiller os fra udlandet, for det er faktisk, når det gælder de højere indkomster, at vi gør det.

Men siden hr. Stavad nu mener, at det er i bunden af skalaen, vi i særlig grad har problemet, så er det da meget relevant, når SF gentagne gange i løbet af i dag har stillet det spørgsmål til Socialdemokratiet: Hvorfor har Socialdemokratiet så ikke fremsat et forslag, der medfører en lavere marginalskat for lavindkom-

[Skatteministeren]

ster? Det har regeringen jo gjort i sin pakke ved en forhøjelse af 3 pct.-fradraget.

Men jeg vil gerne gentage, hvad jeg sagde allerede i min indledning i dag, at regeringen deler Socialdemokratiets opfattelse af, at der er et meget uheldigt samspilsproblem, som ligger for mindre og mellemindkomster. Vi har jo f.eks. i indkomstintervallet fra 145.000 til 150.000 kr. eksempler på, at en fremgang på 100 kr. i indkomst fører til en reduktion på 109 kr., når man tager hensyn til både skat og aftrapning af sociale ydelser. Så det er klart, at vi her har et problem.

Det er også derfor, regeringen gerne vil se på Socialdemokratiets forslag om at lægge et samlet skatteefterskud på 65 pct. ind. Vi har blot anført, at der er tekniske problemer i det, og den frygt, vi har på det punkt, har hr. Stavad i hvert fald ikke kunnet aflive i dag. Men vi ser gerne på det i det videre udvalgsarbejde.

Så har jeg jo også i dag haft lejlighed til at henfalde i dyb undren over hr. Glistrups skattepolitiske synspunkter, navnlig den del af dem, der handler om at forhøje personfradraget.

Det er hos mig en evig kilde til forundring, at hr. Glistrup lægger så kraftig vægt netop på at få forhøjet personfradraget.

Hvis man forestillede sig, at de penge, regeringen foreslår afsat til at lette marginalskatten for, skulle bruges til en forhøjelse af personfradraget, så ville det række til at forhøje personfradraget med ca. 4.500 kr., altså en skattelettelse på godt 2.000 kr. for alle. Og den skattelettelse ville så blive givet til alle, uanset om det er erhvervsaktive, der tjener en indkomst ved det, eller det er mennesker, der modtager en overførselsindkomst fra det offentlige – uanset om man gør en ekstra indsats eller man ikke gør en ekstra indsats.

Det er altså en lettelse, der gives, uanset om der tages et ekstra nøk for at øge produktionen i vores samfund. Og det er derfor, jeg ikke forstår det. Jeg forstår simpelt hen ikke Fremskridtspartiets synspunkter på netop dette felt. Det drejer sig om at få sænket skatten af det at gå ud og gøre en ekstra indsats. Og det sker ikke ved at forhøje personfradraget. Der gives lettelsen nemlig, uanset om man gør en ekstra indsats, eller man ikke gør det.

Hr. Kofod-Svendson var inde på spørgsmålet om momsen, og der er vel oven på den debat, der nu har været, ikke så forfærdelig megen

grund til at knytte yderligere bemærkninger til det ud over dem, jeg var inde på i min indledning. Men jeg kunne jo understrege det, som hr. Jens Thoft var inde på, nemlig at regeringens forslag om at forhøje 3 pct.-fradraget jo svarer til en forhøjelse af momsen på 1½ pct., men vel at mærke på en sådan måde, at lettelsen er ens for alle, i modsætning til en momsforhøjelse, der jo også i kroner og øre vil give den største lettelse til de største indkomster. Det er jo kendsgerningen. Der er slet ikke de positive fordelingspolitiske virkninger af en moms-sænkning, som mange er tilbøjelige til at give det udseende af.

Så har det været et gennemgående træk i debatten, i hvert fald fra Socialdemokratiets og SFs side, at der har været kritiske bemærkninger til regeringens forslag vedrørende ændring af kursgevinstbeskatning. Navnlig har der været kritik af forslaget om at indføre såkaldt symmetrisk beskatning, altså beskatning af gevinst og fradrag for tab. Hr. Glistrup var jo inde på lidt af samme problemstilling, om end jeg nok må sige lidt ud fra et noget specielt synspunkt.

Jeg vil gerne her understrege, at det, regeringen har taget sit udgangspunkt i, er, at der i øjeblikket vokser et helt nyt marked med finansielle instrumenter frem, et marked, som skal have lov at fungere frit på linie med alle andre markeder. Hvis et sådant marked skal fungere frit, er det også nødvendigt at have skatteregler, som betyder, at der er beskatning af gevinst og fradrag for tab. Som det allerede blev anført i betænkningen om beskatning af finansielle instrumenter, ville en asymmetrisk beskatning i realiteten nærme sig et forbud mod anvendelse af de nye finansielle instrumenter og må derfor afvises, som det siges i betænkningen.

Allerede i dag er det jo sådan, at erhvervsdrivende og de såkaldt næringskattepligtige beskattes af gevinst og har fradrag for tab. Det, regeringen foreslår, er jo blot, at den regel udstrækkes til at omfatte private. Og hvorfor skal private i den henseende egentlig beskattes anderledes end erhverv og næringskattepligtige? Og givet, at vi er nødt til at lave en symmetrisk beskatning af finansielle instrumenter for overhovedet at få markedet til at fungere – og det er det, der er meningen med overhovedet at lave en lovgivning på området – så er vi også nødt til at lave symmetrisk beskatning af udenlandske værdipapirer, såvel beskatning af gevinst som fradrag for tab.

[Skatteministeren]

Man kan nemlig meget nemt påvise, at hvis der er symmetrisk beskatning af finansielle instrumenter, vil det ikke nytte noget at prøve at lave en asymmetrisk beskatning af udenlandske værdipapirer, for så vil enhver ved at kombinere udenlandske værdipapirer med finansielle instrumenter kunne nå det resultat, de ønsker, nemlig fradrag for tab. Det er derfor, det eneste logisk rigtige og teknisk forsvarlige at gennemføre er en symmetrisk beskatning, og det er derfor, jeg har lagt så megen vægt på at understrege, at det er grundprincippet i regeringens kursgevinstforslag.

Så har der været rejst en række enkeltelementer, hvoraf jeg blot skal trække nogle enkelte frem. En del ordførere har beskæftiget sig med dieselaftgiften. Hr. Glistrup var inde på spørgsmålet om vognmandserhvervets fremtid, og hr. Hugo Holm har været inde på lignende betragtninger. Jeg tror nok, jeg må sige, at hr. Hugo Holm gjorde sig skyldig i en misforståelse ved at anføre, at dieselaftgiften skulle være på 1,75 kr. Det er ikke tilfældet. Det, regeringen foreslår, er, at den bliver på 80 øre fra 1. januar 1991, voksende til 95 øre pr. 1. januar 1992. Årsagen til, at regeringen fremsætter dette forslag, er, at det må vi imødesee under alle omstændigheder skal ske som led i tilpasningen inden for EF. Kommissionen har som bekendt et forslag om helt at afskaffe refusionsordningerne vedrørende energiaftgifter til erhvervslivet.

Regeringens forslag vil betyde en omkostningsstigning for vognmandserhvervet på et sted mellem 2 og 5 pct. Men akkurat som det sker, når dieselpriiserne går i vejret, fordi der er internationale olieprisstigninger, vil der selvfølgelig ske det, at vognmændene vil vælte denne omkostningsstigning over på dem, der bruger vognmændene. Det har regeringen også forudset i sine beregninger af den samlede pakkes virkninger på erhvervene, at det vil i meget høj grad blive dem, der kommer til at bære omkostningen, og ikke vognmanden selv.

Jeg vil godt understrege, at selv med regeringens forslag vil den samlede udgift til indkøb af diesel i Danmark ligge under f.eks. udgiften i Tyskland. Det er jo sådan, at der er en meget høj dieselaftgift i en række andre lande. Tyskland har en dieselaftgift på 1,69 kr. pr. l, Holland 1,22 kr., Sverige et sted mellem 95 øre og 1,15 kr., og i de andre EF-lande er der ikke mulighed for, at erhvervene kan afløfte denne di-

eselaftgift. Selv efter gennemførelsen af det forslag, regeringen har fremsat, vil det være billigere at indkøbe diesel i Danmark end i f.eks. Tyskland. Diesel vil da koste 3,20 kr. i Danmark, men 4 kr. i Tyskland. Og udenlandske vognmænd, der i dag får refunderet dieselaftgiften ved kørsel her i landet, vil jo få nedsat deres refusion på linje med danske vognmænd. Så der sker overhovedet ingen konkurrenceforrykning mellem danske og udenlandske vognmænd som følge af dette forslag.

Det er rigtigt, at regeringen vil stille forslag om besparelser på DSB i størrelsesordenen 100 mio. kr., fordi dieselaftgiften på private vognmænd jo indirekte fører til en konkurrenceevnefordel for DSB's jernbanegodstransport. Til hr. J.K. Hansen vil jeg gerne sige, at regeringen selvsagt er opmærksom på, at vi vedrørende DSB har et forlig med Socialdemokratiet, ligesom vi har forlig med Socialdemokratiet om anparter, og ligesom vi har forlig med Socialdemokratiet om skattereformen. Ja, det meste af, hvad vi sidder med her, er forligsstof, bl.a. i forhold til Socialdemokratiet, og derfor er der jo ikke noget enestående i, at regeringen så stiller forslag om besparelser på DSB i konsekvens af denne pakke. Det er forligsstof ligesom alt det andet. Det er faktisk derfor, vi også allerede har indledt forhandlinger med bl.a. Socialdemokratiet.

Jeg skal så i øvrigt lige sige til hr. J.K. Hansen, at jeg måske knap nok forstod hr. J.K. Hansens spørgsmål vedrørende 6. momsdirektiv, men det er min bestemte opfattelse, at der ikke er noget vedrørende dieselaftgiften, der overhovedet strider mod 6. momsdirektiv.

Lad mig runde dette her af med at konstatere endnu en gang, at der vedrørende regeringens forslag har vist sig – sådan må vi jo opfatte det – et flertal for finansieringsdelen, lidt delte meninger om anvendelsen af pengene, men det ligger vel også sådan, at anvendelsen kan vi nok altid finde ud af. Jeg har i den forbindelse også med interesse hæftet mig ved CD's melding i dag ved fru Bente Juncker om, at CD bestemt ikke vil medvirke i et flertal uden om regeringen.

Derfor vil jeg godt afslutningsvis meget stærkt sige til Socialdemokratiet, at Socialdemokratiet bør være opmærksomt på, at sådan som regeringens pakke her er skruet sammen, er den i meget høj grad at opfatte netop som et

[Skatteministeren]

tilbud til Socialdemokratiet om at være med til at løse nogle skatteproblemer, som vi ved at Socialdemokratiet lægger vægt på. Det er bl.a., hvad vi kan kalde en sanering af visse dele af erhvervsbeskatningen, som Socialdemokratiet ved gentagne lejligheder har lagt betydelig vægt på. Det er et tilbud til Socialdemokratiet om at være med til det mod, at Socialdemokratiet så støtter noget, som regeringen lægger overordentlig megen vægt på, nemlig at få fjernet 6 pct.-skatten. Det er det, regeringen vil bruge disse penge til.

Men jeg synes også, at Socialdemokratiet bør være opmærksom på oven på denne debat, at den omlægning af dele af erhvervsbeskatningen, der her er lagt op til, vil ikke kunne gennemføres her i Folketinget uden regeringens aktive medvirken, og at Socialdemokratiets mulighed for at få nogle af de ting løst, som Socialdemokratiet altså har lagt megen vægt på, netop er at lave en aftale med regeringen.

Nu har der været talt så meget om vildskud i skattelovgivningen osv. Det er nu ikke mig, der har brugt det udtryk, men jeg vil da gerne sige, at vel er der da elementer i det, vi her taler om, som man godt kan opfatte som vildskud, f.eks. spekulation i skattefri gevinster ved investering i australdollar og pundarrangementer osv. Det vil jeg da gerne betegne som vildskud. Jeg kunne måske også sige, at sådan noget som at udnytte et konkursunderskud i visse situationer kan betragtes som et skattemæssigt vildskud. Men jeg vil da gerne for en ordens skyld understrege, at det bestemt langt fra alle elementer i regeringens pakke, jeg vil betegne som vildskud. Det er da ikke vildskud, at vi i dag har indeksregulering af afskrivningsgrundlaget, og at der er adgang til varelager nedskrivninger.

Når regeringen overhovedet går ind på at ændre disse forhold, altså f.eks. at fjerne indeksregulering af afskrivningsgrundlaget, at fjerne adgangen til at nedskrive på varelagre, er det da kun, fordi vi har fundet et formål, som vi synes det er meget væsentligt at bruge pengene til, nemlig at fjerne 6 pct.-skatten.

Vil Socialdemokratiet ikke være med til at fjerne 6 pct.-skatten, er regeringen da heller ikke særlig positiv over for at lave den omlægning af erhvervsbeskatningen, som der her er tale om, og som vi ved at Socialdemokratiet lægger vægt på. Det er da en melding, som jeg synes at Socialdemokratiet bør notere sig, ikke mindst

oven på en debat i dag, der har som sin klare konklusion, at der i Folketinget er et flertal imod Socialdemokratiets og SF's forslag, men for regeringens finansieringsforslag, forudsat at der kan blive enighed om måden at anvende pengene på.

Men vel, vi har haft en god debat i dag, synes jeg. Nu går der et udvalgsarbejde i gang, og det er jo et meget stort stof, vi står over for. Som jeg også sagde i min indledning i dag, vil der foregå sideløbende politiske forhandlinger, som ikke kun vil handle om skatter, men også om den generelle udgiftspolitik.

Regeringen ser frem til et konstruktivt arbejde med disse store ting.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Hvis skatteministeren virkelig hele vejen rundt vil have klarhed over, hvorfor personfradraget er den rigtige, saglige måde at løse problemerne på, er jeg rede til når som helst at give ham en enetime, men når det skal gøres inden for en kort bemærkning, kan jeg kun lige kommentere nogle af de yderfrynser, som ministeren selv berørte.

Vi har en person, der har 20 mio. kr. i obligationer liggende og får 10 pct. i rente; det er 2 mio. kr., og det er skattepligtig indtægt. Når man så ikke skal betale 6 pct.-skatten, er det noget med 120.000 kr., altså 2½ gang en folkepension, som vedkommende får uden overhovedet at gøre nogen som helst ekstra indsats. Skatteministeren ligger jo også oppe og betaler 6 pct.-skat, går jeg ud fra. Vil han gøre en større indsats som minister eller som Venstremand, i det øjeblik han pludselig ikke skal til at betale denne 6 pct.-skat? Sådan kan man nævne et væld af tilfælde. Hvis man har en eller anden dreng, der går med aviser, stopper han jo dér, hvor hans frikort slutter, ved 26.500 kr., eller hvor det nu slutter på nuværende tidspunkt; jeg ved godt, der er nogle regler for unge mennesker. Hvis man i stedet får forhøjet personfradraget med 4.500 kr., ville han gå noget ekstra med aviser lidt længere hen på året frem til, at han havde udnyttet alle sine 31.000 kr. Derfor vil det tilskynde til en ekstra indsats. Når det er den rigtige måde, er det bl.a., fordi det dér med at lave et eksistensminimum i Danmark i størrelsesordenen 26.000 kr., eller hvor det nu ligger, det er deromkring, er jo så aldeles fjollet.

[Gillstrup]

De næste 20.000–30.000 kr. skal man også bruge, og så er man altså nødt til i stedet at få nogle sociale ydelser til dækning af den skat, man skal betale, de 53 pct. Det er Ebberød Bank at operere med så lavt et personfradrag. Men der er meget, meget mere at sige. Velkommen til enetime!

Stavad (S):

Skatteministerens replik nødvendiggør lige et par bemærkninger. Skatteministeren sluttede meget indtrængende, som jeg oplevede det, med at sige, at det var et tilbud til Socialdemokratiet. Jeg opfattede det nærmest som et tilbud, som ikke burde kunne afslås.

Skatteministeren begrundede det med, at Socialdemokratiet har lagt meget stor vægt på at få luget ud i vildskuddene, eller hvad man nu kalder det, de mindre begrundede regler, vi har i vores erhvervsbeskatning, og det har skatteministeren fuldstændig ret i. Det har vi gjort en række gange, og det har vi gjort i en række sammenhænge.

Men jeg vil godt sige til ministeren, at vi faktisk altid har forsøgt ikke at blande æbler og pærer sammen. Hvis jeg må tage et lille konkret eksempel, havde vi jo, som hr. Jens Thoft har gjort os meget grundigt bekendt med, bl.a. et forslag fra SF om varelagernedskrivninger, som blev behandlet så sent som den 24. november 1989, altså for under et år siden, hvor jeg på Socialdemokratiets vegne gjorde nogle bemærkninger til SF-forslaget. Hvis jeg må citere, hvad jeg sagde som kommentar til SF's forslag (Folketingets forhandlinger 1989-90 sp. 2361):

»Hvis det er sådan, at vi gennemfører det isoleret« – altså varelagernedskrivningernes afvikling – »ville det betyde nogle konkurrenceevneforringelser for en række virksomheder og en udhuling af likviditeten i virksomhederne. Det er vel nøgternt betragtet ikke det, vi har mest behov for i øjeblikket, hvor vi har behov for at få større investeringer, en bedre beskæftigelse og en bedre eksport.«

Uanset om det har været SF, der er kommet med forslaget, eller det er regeringen, der kommer med forslaget, er vores indgangsvinkel den samme. Vi synes, det er rigtigt at få ryddet op i det her. Men det er ikke ligegyldigt, i hvilken sammenhæng det sker. Jeg kan i øvrigt konstatere ved at bladre en gang, at skatteministeren og jeg på det tidspunkt var grumme meget enige.

Skatteministeren – hvis jeg må citere fra Folketingets forhandlinger 1989-90 sp. 2360 – var i sit svar til Jens Thoft inde på følgende:

»En afskaffelse af varelagernedskrivningerne er kun acceptabel for regeringen, hvis den indgår i en samlet løsning, der indebærer en mærkbar lettelse af især de ekspansive, konkurrenceudsatte virksomheders skattebetaling. Regeringen må derfor afvise SF's forslag.«

Så vi synes, det er godt, og vi synes, det er rigtigt, og derfor vil vi også i dag tage positivt imod de finansieringsforslag, regeringen er kommet med. Vi har sat spørgsmålstejn ved en række af forslagene med hensyn til, om vi kan anvende dem til det formål. Der er også forslag – eksempelvis det om arbejdsskadeforsikringen, den udgift, som bare er en forhøjet lønudgift for den enkelte virksomhed – som jeg tror vi er enige om. Er det rigtigt i den konkurrence-mæssige og beskæftigelsesmæssige situation, vi befinder os i, at pålægge virksomhederne en øget omkostning forud for nogle i øvrigt vanskelige overenskomstforhandlinger, når vi samtidig kan konstatere, at danske virksomheders konkurrenceevne er blevet ganske meget forringet i løbet af et år på grund af kronekursudviklingen, ikke mindst i forhold til norske og svenske kroner? Det er summen af disse ting, som jeg mener vi i fællesskab bør lade os påvirke af.

Så konstaterede skatteministeren, at der var klare flertal imod både SF's og Socialdemokratiets forslag. Nogle af Socialdemokratiets forslag har der været positive meldinger på, bl.a. vores forslag nr. B 3. Der har været nogle spørgsmål om teknikken.

Det mener jeg vi skal hjælpe hinanden med at få på plads. Der har i forhold til nogle af de socialdemokratiske finansieringsforslag været positive meldinger, og der har ikke efter det, jeg har lyttet mig til, været et markant flertal imod de socialdemokratiske måder at lette 6 pct.-skatterne på. Jeg har faktisk lyttet mig til, at hvis det er sådan, at vi skal igennem med dette, er der måske større interesse for det socialdemokratiske forslag end for regeringens forslag, hvorimod jeg har lyttet mig til, at der absolut ikke har været noget flertal for regeringens måde at gennemføre en 6 pct.'s skattelettelse på.

Konklusionen må være, at der faktisk ikke har manifesteret sig noget flertal for noget par-

[Stavad]

ti, heller ikke for regeringens samlede løsning. Nu står vi så over for en forhandling. Den går vi fra Socialdemokratiet positivt ind i.

Vi håber, at der kan findes nogle løsninger. Vi har stillet nogle forudsætninger op. Vi håber, regeringen vil være imødekommende. Hvis det er sådan, at regeringens forslag skal blive til lov, skal der ske nogle væsentlige ændringer, som Socialdemokratiet har peget på hvordan skal være. Men først og fremmest skal det være ansvarlig økonomisk politik. Her synes jeg, det er betænkeligt, at regeringen kommer med en budgetoversigt i dag, som helt klart og tydeligt siger, at man i 1990 forøger underskuddet på statsfinanserne med 3,1 mia. kr. som følge af, at man udlodder flere skattelettelser, end der kommer penge i kassen. Det synes jeg ikke er det, som skatteministeren lancerer som det nye princip: hold-fast-metoden.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Ved at lytte til hr. Stavad bliver jeg bange for, at han på et enkelt punkt ser lysere på tilværelsen, end han har grund til. Det var nemlig det, han sagde vedrørende forslag nr. B 3.

Det er da rigtigt, at det er et særdeles visionært og glimrende udarbejdet forslag med nogle fortrinlige oplysninger om nogle problemer, som vi ikke kan være bekendt at have.

Men for at man kan sige, at der er et flertal for forslag nr. B 3, skulle man jo meget gerne finde frem til de samme løsninger, og forslaget hænger jo bl.a. sammen med, at vi overhovedet har skatteyderbetalte daginstitutioner, skatteyderbetalt boligsikring og lignende ting.

Dér er det jo vores løsning, at man undgår de problemer ved at sige, at folk selv skal klare at passe deres børn og selv skal klare at betale deres husleje uden at få nogen former for tilskud.

Hvis hr. Stavad har indregnet Fremskridtspartiet i det flertal, som han mener der er i relation til forslag nr. B 3, har jeg altså udtrykt mig for venligt i forhold til Socialdemokratiet. Det er altså den risiko, man løber her i livet, når man af natur er så venligt et menneske, som jeg altså har været.

Jeg tror ikke en disse på, at vi kan finde en praktisk, fornuftig løsning, hvor Fremskridtspartiet, SF og Socialdemokratiet går ind i en løsning af dette meget, meget vanskelige B 3-problem, men at man simpelt hen skal gribe

ind over Socialministeriets og Boligministeriets lovgivning, hvor vi vil være rygende uenige med både Socialdemokrater og SF.

Formanden:

Så får hr. Stavad en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Stavad (S):

Jeg må sige til hr. Glistrup – uanset hr. Glistrups store venlighed, som er helt sædvanlig – at det ikke først og fremmest var hr. Glistrup, jeg havde i tankerne, da jeg konstaterede et flertal. Men det giver mig lejlighed til at gøre en bemærkning, som jeg ikke nåede, til skatteministeren, og som jeg synes er vigtig.

Det kursgevinstforslag, som skatteministeren har fremsat, har nogle skavanker i sig, fordi man ved at vælge én løsning for fremmed mønt og én løsning for danske kroner skaber nye spekulationsmuligheder, når vi samtidig har et kapitalliberaliseret marked. Det beder jeg om at vi får på plads, og jeg beder om, at ministeren måske vil være parat til sammen med os andre at få løst det problem lidt hurtigt.

Jeg synes ikke, at vi kan være bekendt at lade denne sag gå med i en eller anden form for bunkebryllup, mens vi ved, at der er pundarrangementer og andre arrangementer, som risikerer igen at blive en ny spekulation på et eller andet tidspunkt. Derfor synes jeg, at vi skulle se at få den sag løst og få den gennemført ved at trække den ud af den store sammenhæng. Så kan vi altid diskutere, hvad der måtte være af midlere, hvis vi i øvrigt når til enighed om bropengene.

Jeg synes anstændigvis – med den spekulation, vi har oplevet – at den sag bør klares, uanset hvad der sker med alt det andet.

Rahbæk Møller (SF):

Jeg skal ikke forlænge debatten; der er blot to bemærkninger, jeg vil gøre.

Den ene er, at ministeren i sit resumé sagde, at der var flertal for hans indtægtsforslag. Jeg har i hvert fald noteret mig ét forslag, nemlig forslaget om kursgevinster og finansielle fordringer, hvor der ikke var noget flertal for regeringens forslag i den udformning, det har nu. Om et flertal vil gøre noget ved sagen, er en helt anden ting. Det er da muligt, at ministeren noterede det ikke som indtægtsforslag, men som udgiftsforslag, hvilket det ret beset er i denne

[Rahbæk Møller]

udformning, og så er det selvfølgelig rigtig nok.

Den anden bemærkning drejer sig om den sammenligning med Tyskland – Vesttyskland må det være – som skatteministeren drog.

Skatteministeren bruger konsekvent den ordmagi, at han taler om marginalskatteprocenter i stedet for at tale om, hvad folk faktisk betaler i skat, hvilket er væsentlig mere interessant. Jeg vil godt bede ministeren bekræfte, at hvis vi ser på, hvad folk betaler af de første 100.000 kr. i henholdsvis Tyskland og Danmark, så betaler man væsentlig mere i Danmark end i Tyskland.

Jeg vil selvfølgelig også godt medgive skatteministeren, at marginalskatteprocenten for højtlønnede er 22 pct. lavere i Tyskland, men spørgsmålet er, om alle disse højtlønnede vil bytte den marginalskatteprocent med at miste rentefradraget. Det er prisen, hvis vi skal indføre vesttyske skatteforhold. O.k., nogle vil, andre vil ikke. Men det billede, som skatteministeren tegner, at Tyskland er et meget, meget rarere land for højtlønnede at være i, og at der til gengæld ikke er den store forskel på lavtlønnede, er et falsk billede.

Danmark er blevet et meget, meget dyrt land for lavtlønnede, mens det er mere tvivlsomt for højtlønnede.

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Nu skal det jo ikke udvikle sig til en studiekreds, men jeg synes, jeg skylder hr. Rahbæk Møller et svar på det sidste.

Hr. Rahbæk Møller medgiver, at det nok forholder sig med forskellen i marginalskat mellem Danmark og Tyskland, som jeg har angivet.

Men hr. Rahbæk Møller siger så, at det udlines af, at der i Tyskland ikke er fradragsret for private renteudgifter. Det er rigtig nok, at det er der ikke. Men så er der sandelig andre ting, som tæller den anden vej. F.eks. skal danske skatteydere betale skat af lejeværdi. Det skal man ikke i Tyskland. Hvad der i denne sammenhæng spiller en endnu større rolle, når vi taler om beskatningen af sådanne mellem- og højere indkomster, er, at Danmark har en indretning, der hedder realrenteafgiften, som er en beskatning af renter i pensionsordninger, som i hvert fald heller ikke kendes i Tyskland. Hvis man på den måde begynder at drage alle elementer ind i et samlet billede af, hvorledes skat-

tebyrden hviler på befolkningerne, er jeg nu ikke i tvivl om, at det falder ud på den måde, at det er den danske skatteyder, der ender med at blive den højest beskattede.

(Kort bemærkning).

Rahbæk Møller (SF):

Lejeværdien modsvarer hverken helt eller halvt rentefradraget. Det er den ene ting. Den anden ting er, at realrenteafgiften havde vi næppe nogen sinde fundet på, hvis vi gennem alle årene havde kørt med tysk renteniveau.

Glistrup (FP):

Der er endnu ikke mølet et eneste ord om måske det allervigtigste problem i forhold til de 13 forslag, som står på dagsordenen, og det har at gøre med timingen. Det er i allerhøjeste grad prisværdigt, at regeringen, Socialistisk Folkeparti og Socialdemokratiet er kommet med forslagene så tidligt i samlingen, for det er et stort og komplekst stof, som vi grundigt skal arbejde os igennem for at finde ud af, hvor der ligger sammenhængende flertalsdannelse muligheder. Men vi skal selvfølgelig for det første som altid passe på, at vi ikke laver lovsjusk, fordi udefrakommende kræfter begynder at sætte nogle knive på struben af os, for at det nu skal gå så hurtigt, sådan at det skal passe ind i statsministerens nærmest frankofile forestillinger om, at han skal vise sin grandeur ved, at han absolut skal have klarhed engang i december måned. Selv om det så skulle lykkes ved samarbejde mellem ministeriet og Skatteudvalget at få disse ting afklaret, sådan at det sagligt er i orden, når vi kommer dertil, at vi tænder det første par lys på adventskransen, er det, så vidt jeg kan se, særdeles vigtigt, at vi ikke træffer nogen afgørelse i disse sager, før vi kommer 3 måneder længere hen, nemlig midt i marts måned, hvor det skal kædes sammen med overenskomstsituationen. For det er efter min mening jublende naivt, det, som regeringen og regeringspartierne har sagt om timingen, at hvis man engang i november/december har vedtaget at slække på f.eks. 6 pct.-skatten eller for den sags skyld forhøje bundfradraget, eller hvad man vil, vil man være så rørende taknemlig inden for fagforeningerne og hos andre, der har som deres professionelle opgave at skaffe så højt et lønniveau som muligt. De vil 3 måneder efter henvise til, at vi lige for 3 måneder si-

[Gillstrup]

den, engang tilbage i 1990, har fået vedtaget den eller den bestemte skattelettelse, og så går de simpelt hen jublende ind og lader være med at kræve de lønforhøjelser, som de ellers ville have krævet. Sådan arbejder gulduret altså ikke hos fagbevægelsens eller arbejdsmarkedets hårde drenge.

Nu er det i denne situation navnlig fagfor-
 eningerne, man må rette projektørerne mod. Man må se i øjnene, at når man er inde i de knaldhårde forhandlinger, som efter alt at dømme vil komme frem til en afklaring engang midt i marts måned – det er jo dér, det plejer at ske – så er det rart, at man har et Folketing, hvor man ved, hvor flertallet ligger, så man simpelt hen kan gå ned og sige: Vi har et folketingsflertal, der kan bidrage til at løse dette problem, hvor I kommer og siger, at I vil have 5 pct.s lønforhøjelse. Nu kan I få 8.000 kr. i stedet på personfradraget – eller hvad man nu vil sige – eller I kan få 6 pct.-skatten op til en bundgrænse på 400.000 kr. – hvor man nu vil lægge det. Det er så uhyre vigtigt af hensyn til den indkomspolitiske relation, som er så aldeles afgørende for Danmarks konkurrenceevne fremover, at man ikke fyrer sit fyrværkeri af i utide, sådan som statsministeren er tilbøjelig til at ville.

Derfor vil jeg meget kraftigt opfordre regeringen til at overveje, om ikke man har spændt de snore, vi skal frem til, ud på løbebanen på for tidligt et tidspunkt, og om man ikke i stedet skal sørge for, at man har det, man har at rutte med, og det er jo ikke så kolossalt meget i en situation, hvor vi jo vel må regne med et underskud på statsfinanserne på noget, der nærmer sig 30 mia. kr. i 1991 og 40 mia. kr. i 1992. Det er vel nok de almindelige finanspolitiske vilkår, som vi sidder og arbejder under, og så begynder vi simpelt hen at smide disse 9,5 mia. kr. i skattelettelser – hvad enten de så bliver fordelt på den ene eller den anden måde – ud på et tidligere tidspunkt!

Jeg vil meget, meget gerne opfordre regeringen til at genoverveje det tidsskema, som man foreløbig har publiceret.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagenes overgang til anden (for forslagene til folketingsbeslutnings vedkommende anden (sidste)) behandling
 vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslagene henvises til Skat-
 teudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op-
 hold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:

Formanden:

Der er ikke mere på dagsordenen.

Der er foretaget ændringer i følgende ud-
 valg:

Det Udenrigspolitiske Nævn (5/10 90):

Udtræder: Jørgen Estrup (RV)

Nyt medl.: Marianne Jelved (RV)

Udtræder: Marianne Jelved (RV)

Ny stedf.: Inger Marie Bruun-Vierø (RV)

Udvalget for Forretningsordenen (5/10 90):

Udtræder: Helge Sander (V)

Nyt medl.: Inge Dahl-Sørensen (V)

Folketingets næste møde afholdes i morgen,
 onsdag den 10. oktober 1990, kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til
 den i salen opslåede dagsorden.

Mødet hævet kl. 18.28